

RAZ, DWA, TRZY I PO POLSKU MÓWISZ TY! **TOM** **3**

REDAKCJA
PIOTR
KAJAK

AGNIESZKA
JASTRZĘBSKA

KATARZYNA
KOŁAK-DANYI

MAŁGORZATA
MALINOWSKA

DOROTA
ZACKIEWICZ

ILUSTRACJE
MARTA
ZABŁOCKA

MATERIAŁY
UZUPEŁNIAJĄCE
DO PODRĘCZNIKA

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE DO PODRĘCZNIKA

RAZ, DWA, TRZY I PO POLSKU MÓWISZ TY!

Tom III

(Poziom B1 - B1+)

Agnieszka Jastrzębska, Katarzyna Kołak-Danyi, Małgorzata Malinowska, Dorota Zackiewicz

Redakcja metodyczna i programowa
Piotr Kajak

Ilustracje i okładka
Marta Zabłocka

Lwów 2016

Tytuł oryginału: MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE DO PODRĘCZNIKA
Raz, dwa, trzy i po polsku mówisz Ty!
Tom III

Redakcja językowa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego
Oprawa graficzna i skład: Marta Zabłocka

Recenzenci:

dr hab. Iwona Janowska, Uniwersytet Jagielloński
dr Beata Jędryka, Uniwersytet Warszawski
prof. dr hab. Ała Krawczuk, Narodowy Uniwersytet Lwowski im. Iwana Franki
prof. dr hab. Rostysław Radyszewski, Narodowy Uniwersytet im. Tarasa Szewczenki
dr hab. Grażyna Zarzycka, prof. UŁ, Uniwersytet Łódzki

Copyright © by Fundacja „Wolność i Demokracja”, Warszawa 2016
Copyright © by Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2016

ISBN 978-83-235-2625-4 (WUW)
ISBN 978-83-947079-1-0 („Polonicum”)
ISBN 978-83-939781-7-5 (Fundacja „Wolność i Demokracja”)

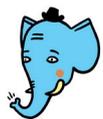
Fundacja „Wolność i Demokracja”: <http://wid.org.pl/>
Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców „Polonicum”,
Uniwersytet Warszawski: <http://polonicum.uw.edu.pl/>
Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego: <http://www.wuw.uw.edu.pl/>
Marta Zabłocka: [zycie-na-kreskę](mailto:zycie-na-kreske@uw.edu.pl)

Podręcznik „Raz, dwa, trzy i po polsku mówisz ty!” jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0. Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji „Wolność i Demokracja” i Uniwersytetu Warszawskiego.

Podręcznik powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Senatu zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2016 r. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaniu praw oraz o zleceniu zadania publicznego przez Kancelarię Senatu oraz o przyznaniu dotacji na jego wykonanie w 2016 r.

W książce możesz spotkać takie symbole:

– oznacza ćwiczenia, do których trzeba posłuchać nagrania,

– oznacza ćwiczenia, do których musisz najpierw przeczytać tekst,

– oznacza ćwiczenia, w których bawisz się słowami,

– oznacza nową gramatykę, np. tabelę,

– oznacza ćwiczenia gramatyczne,

– oznacza ćwiczenia, w których porozmawiasz z kolegami/koleżankami,

– oznacza ćwiczenia, w których trzeba coś napisać,

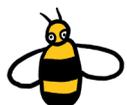
– oznacza ćwiczenia, w których trenujesz wymowę,

– to sygnał, że mówimy o kulturze,

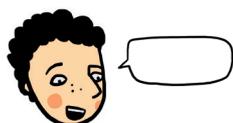
– daje znać, że mówimy o historii,

– oznacza pracę domową,

– oznacza grę, zabawę,

– oznacza nowe, ważne słowa,

– oznacza, że ćwiczenie znajduje się w podręczniku metodycznym dla nauczyciela lub należy wykonać je na karcie pracy (przygotowanej przez nauczyciela).

SPIS TREŚCI

Lekcja	Tytuł	Gramatyka	Umiejętności/działania językowe	Strona
0	Dzień dobry! To znowu my!			-
1	Test			8
2	Nowa koleżanka	Powtórzenie.	Charakteryzowanie osoby.	10
3	„Najlepsza drużyna to moja rodzina”	Powtórzenie deklinacji. Stosowanie znaków interpunkcyjnych w zdaniu (przecinek, kropka, wykrzyknik, znak zapytania, wielokropki, cudzysłów).	Opisywanie miejsca zamieszkania i szkoły.	12
4	Palcem po mapie	Czasowniki ruchu w czasie przeszłym.	Pisanie relacji z podróży. Pisanie dziennika.	15
5	Życie codzienne mieszkańców Warszawy	Czasowniki wielokrotne. Konstrukcje typu wiele, dużo z dopełniaczem l.mn.	Spędzanie wolnego czasu. Rozmowa o ekologii i segregowaniu śmieci.	22
6	Noc muzeów	Odmiana rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -um. Pisownia wyrazów zakończonych na -ów.	Poruszanie się po mieście, czytanie mapy. Zwiedzanie muzeów.	24
7	Zaproszenie na wesele	Nazwiska – odmiana przymiotnikowa. Powtórzenie: dopełniacz posesywny.	Zapraszanie. Uczestniczenie w ślubie.	27
8	Wesele	Odmiana czasowników w czasie teraźniejszym.	Zachowanie na polskim weselu. Gratulowanie, składanie życzeń, pozdrawianie, powitanie.	28
9	Przyjaciół, kolega czy znajomy?	Odmiana rzeczowników: przyjaciel, kolega, znajomy. Idiomy. Pisownia wyrazów z „ż” i „rz”.	Zachowania w stosunku do innych osób.	31
10	To tylko dwie kalorie!	Stopniowanie przymiotników - stopień wyższy i najwyższy, konstrukcje porównawcze.	Zdrowe odżywianie, omówienie nawyków żywieniowych, analizowanie piramidy żywieniowej.	34

11	W zdrowym ciele zdrowy duch!	Konstrukcje używane w rozmowie nt. wydarzeń sportowych.	Informowanie o wydarzeniach sportowych.	42
12	Polskaa biało-czerwoni!	Liczebniki porządkowe 1-5 w mianowniku liczby pojedynczej i mnogiej.	Gra w siatkówkę. Relacjonowanie meczu.	44
13	Kopalnia Kawy we Lwowie	Składnia liczebnika w dopełniaczu i miejscowniku na przykładzie dat.	Omawianie tradycji związanych z pićiem kawy. Relacjonowanie wydarzeń historycznych - na przykładzie bitwy pod Wiedniem i życiorysu Jerzego Franciszka Kulczyckiego.	48
14	Delegacja taty	Odmiana rzeczowników i przymiotników rodzaju męskoosobowego w mianowniku liczby mnogiej.	Rezerwowanie biletów lotniczych, podróżowanie samolotem. Nazywanie mieszkańców krajów i wykonawców zawodów. Omawianie stereotypów narodowych.	51
15	Na lotnisku	Konstrukcje używane w rozmowie nt. bezpiecznego podróżowania.	Rozmowa o bezpieczeństwie na lotnisku i w podróży.	56
16	Geniusz samouk. Stefan Banach i lwowska szkoła matematyczna	Rodzaj męskoosobowy rzeczowników i przymiotników - powtórzenie. Zaimek dzierżawczy w rodzaju męskim i męskoosobowym.	Rozpoznawanie dyscyplin naukowych. Rozmowa na tematy związane z nauką.	60
17	Jak Kij, Szczek, Horyw i ich siostra Łybedź założyli Kijów	Wołącz liczby pojedynczej i mnogiej.	Opowiadanie legendy o założeniu Kijowa. Pisanie e-maili.	63
18	Babski wyjazd w góry	Tryb rozkazujący.	Wynajmowanie pokoju. Bezpieczne spędzanie czasu w górach zimą. Przedstawianie regulaminu Tatrzańskiego Parku Narodowego.	69
19	Hej góry, nasze góry!	Zaimki: czyj, który, jaki.	Opowiadanie o tradycjach i gwarze polskich górali.	73
20	Nie taki Facebook straszny, jak go malują	Rekcja czasowników. Odmiana rzeczownika Facebook.	Bezpieczne korzystanie z internetu i sieci społecznościowych. Argumentowanie.	75

21	Uciążliwa sąsiadka	Zmiana aspektu czasownika oraz rekcja czasownika w trakcie tworzenia trybu rozkazującego, odmiana czasownika „powinien” w czasie teraźniejszym i przeszłym.	Wykonywanie obowiązków domowych. Rozwiązywanie problemów sąsiedzkich - pisanie przeprosin.	79
22	W świecie techniki	Użycie trybu rozkazującego - powtórzenie.	Korzystanie ze sprzętu elektronicznego i języka emotikonów. Udzielanie instrukcji.	82
23	Przyjaciele z Polski	Wołacz w zwrotach adresatywnych.	Budowanie listu tradycyjnego. Charakteryzowanie osób, zapraszanie, opisywanie miejsca.	90
24	W góry czy nad morze?	Przymyki lokalizujące, łączliwość przymków z czasownikami statycznymi i czasownikami ruchu. Narzędnik w funkcji narzędzia - powtórzenie.	Podróżowanie dawniej i dziś.	92
25	Nieszczęścia chodzą parami	Zdania wielokrotnie złożone, czas przeszły - powtórzenie, nieosobowa forma czasownika.	Rozmowa o przesądach. Wyrażanie ogólnych prawd i wierzeń.	96
26	Na ratunek planecie	Zdania podrzędnie złożone, odmiana czasownika w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym - powtórzenie.	Chronienie środowiska. Pisanie apelu.	100
27	Dwie wiadomości	Czas przeszły czasowników dokonanych i niedokonanych - powtórzenie.	Relacjonowanie wycieczek (w formie SMS-ów i e-maili).	104
28	Gdybym był bogaty...	Tworzenie trybu przypuszczającego. Zdania warunkowe.	Wyrażanie życzeń, snucie planów na przyszłość przy użyciu zdań warunkowych.	106

29	Jestem już prawie dorosły!	Zdania warunkowe - powtórzenie. Zdanie współrzędnie złożone i podrzędnie złożone okolicznikowe.	Wyrażanie opinii, przypuszczenia, zgody i niezgody.	109
30	Kopernik też była kobietą! Wybitne Polki	Konstrukcje używane w rozmowie nt. życia znanych osób.	Opisywanie charakterów i wartości.	113
31	Pędzlem i kredką, czyli co jest na obrazach w salonie babci Marii	Deklinacja rzeczowników i przymiotników - powtórzenie.	Wypowiadanie się na tematy związane ze sztukami plastycznymi.	123
32	Trudno być nastolatkiem	Zdania z negacją.	Kłócenie się i rozwiązywanie konfliktów.	130
33	Nauczyciel z Drohobycza	Odmiana czasowników w czasie przeszłym i teraźniejszym - powtórzenie.	Tłumaczenie z ukraińskiego na polski (fałszywi przyjaciele tłumacza).	132
34	Nie oceniaj książki po okładce	Czasowniki dokonane z przedrostkiem z-, s- i ze-.	Wypowiadanie się na tematy związane z literaturą.	135
	Test			38
	Odpowiedzi			143

Rozwiązania ćwiczeń, materiały dodatkowe, test końcowy oraz rady dla nauczycieli znajdują Państwo w książce elektronicznej pt. „**Materiały uzupełniające do podręcznika**”, którą można pobrać ze strony internetowej Fundacji „Wolność i Demokracja” <http://wid.org.pl/>.

LEKCJA 1

TEST

I. Posłuchaj rozmowy chłopców i zaznacz prawidłową odpowiedź zgodnie z podanym przykładem.

1. - c, 2. - a, 3. - c, 4. - a, 5. - b.

II. Maksym i Olga byli na wakacjach u cioci Anny. Ciocia zabrała ich na wycieczkę na Mazury. Maksym znalazł w internecie taką notatkę o tym regionie. Przeczytaj tekst i zaznacz, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - F, 2. - F, 3. - P, 4. - F, 5. - P.

III. Uzupełnij zdania odpowiednią formą wyrazu podanego w nawiasach.

Maksym wrócił z (wakacje) **wakacji**. W czerwcu był u dziadków na **wsi**. Babcia codziennie częstowała chłopca **świeżym mlekiem**. Maksym pomagał **dziadkowi** budować budę, czyli domek dla psa. To było ciekawe i trudne zajęcie. W lipcu Maksym i Olga pojechali do **cioci** Anny, do Polski. Ciocia zabrała **ich** na Mazury do Mikołajek. Mikołajki to niewielkie miasto położone nad **jeziorami**. Maksym codziennie chodził na **spacery** kąpał się i jeździł na **rowerze**. Ciocia kupiła mu **mapę**, więc Maksym mógł sam planować trasy.

IV. Wybierz poprawną formę czasownika.

Maksym **jest** już w domu. **Właśnie opowiada** rodzicom, co robił w Mikołajkach. „Do Mikołajek **pojechaliśmy** samochodem, bo było nas dużo. Ja, Olga, ciocia Anastazja, Antek i Marysia. Ciocia co roku jeździ tam pociągiem, ale w te wakacje zmieniła plan. W Mikołajkach **mogłem** jeść tyle lodów, ile **chciałem**. Codziennie **chodziliśmy** na plażę i **opalaliśmy się**, ale takie opalanie się jest nudne, dlatego ciocia **wypożyczyła** mi rower. Olga z Marysią ciągle **leżały** na kocu. Mazury to piękny region w Polsce. **Muszę** tam pojechać jeszcze raz.”

V. Połącz datę z wydarzeniem.

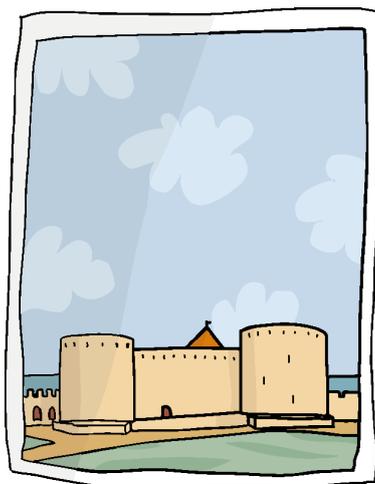
0.	1.	2.	3.	4.	5.
F.	C.	A.	E.	D.	B.

TRANSKRYPCJA

9

I. Posłuchaj rozmowy chłopców i zaznacz prawidłową odpowiedź zgodnie z podanym przykładem.

Maksym: Cześć, Staszek. Dawno się nie widzieliśmy.

Staszek: Cześć, Maksym. Faktycznie. Prawie miesiąc.

Maksym: Jak nastrój przed obozem piłkarskim?

Staszek: Dobrze. Tylko ostatnio boli mnie noga.

Maksym: To niedobrze. Co się stało?

Staszek: Byłem przez cały miesiąc nad morzem w Odessie. Ostatniego dnia potknąłem się o kamień i stałem sobie kolano.

Maksym: Co robiłeś nad morzem?

Staszek: Hmm, co robiłem? Pływałem, opalałem się. Poznałem na plaży fajnych chłopaków, z którymi grałem w nogę.

Maksym: To się nie nudziłeś?

Staszek: Wiesz, może trochę. Codziennie kilka godzin na plaży, jak dla mnie, to za długo, ale mamie to nie przeszkadzało. Na szczęście zwiedzaliśmy też miasto i byliśmy w Twierdzy Akermańskiej.

Maksym: W twierdzy?

Staszek: Tak, to taka ogromna forteca nad Dniestrem, oddalona od Odessy o 80 kilometrów. Można zobaczyć tam armaty, pochodzić po starych, ogromnych murach. Jest bardzo piękna. Był też turniej rycerski, na którym pokazywano, w jaki sposób kiedyś walczyli prawdziwi rycerze.

Maksym: A Odessa jest ładnym miastem?

Staszek: Tak. Jest tam port, do którego przyplývają baaaardzo duże statki. Można patrzeć godzinami. Są piękne stare kamienice. Jest dużo parków. No i mama zabrała mnie na mecz Czarnomorca Odessa.

Maksym: Mama zabrała cię na mecz???

Staszek: Tak, powiedziałem jej, że skoro muszę z nią być na plaży codziennie przez minimum pięć godzin, to ona musi iść ze mną na mecz.

Maksym: To super. Podobało się jej?

Staszek: Chyba nie. Powiedziała, że było głośno, nudno i nie rozumie, co to za emocje, kiedy dwudziestu mężczyzn biega za piłką, a dwóch się strasznie nudzi stojąc na bramce.

Maksym: Ech, kobiety... Dobrze, że chociaż zrozumiała, że musisz jechać na obóz piłkarski.

LEKCJA 2

Nowa koleżanka

I. Posłuchaj dialogu i zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - P, 2. - F, 3. - F, 4. - F, 5. - P.

II. Połącz wyrazy z ich znaczeniem.

1.	2.	3.	4.	5.
D.	F.	B.	A.	E.

III. Maksym rozmawia z Tonią na Facebooku. Pytania i odpowiedzi połącz w pary.

A.-15., B.-10., C.-13., D.-14., E.-1., F.-5., G.-8., H.-11., I.-2., J.-9., K.-12., L.-4., Ł.-3., M.-7.

IV. Maksym opowiada o sobie Toni. Spróbuj przypomnieć sobie wszystko, co wiesz o Maksymie, jego rodzinie i przyjaciółach, a potem odpowiedzieć na pytania.

1. - a, 2. - a, 3. - b, 4. - a, 5. - a, 6. - c, 7. - a, 8. - b, 9. - b, 10. - c, 11. - b, 12. - c, 13. - a, 14. - c, 15. - b.

VII. Posłuchaj piosenki. Powiedz, jaka powinna być dobra koleżanka.

Tekst: Marek Sochacki

Muzyka: Jarosław Piątkowski

Śpiewa: Dominika Majdańska

<https://www.youtube.com/watch?v=0eLxtXeN6PQ>

TRANSKRYPCJA

I. Posłuchaj dialogu i zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Maksym i Staszek przyszli do szkoły pierwszego dnia po zakończeniu wakacji. Maksym zauważył, że w klasie pojawiła się nowa koleżanka.

Maksym: Staszek, kto to jest?

Staszek: To jakaś nowa dziewczyna, ale nie znam jej. Zapytaj Ulanę, ona jest ciekawska i pewnie już ją poznała. A co, podoba ci się?

Maksym: Ma bardzo ładne włosy, takie rude, i prosty, mały nos oraz ogromne piwne oczy.

Staszek: Maks, ale jesteś zakręcony! Myślałem, że interesuje cię tylko piłka nożna i ... Mariola.

Maksym: Eeee, ale z ciebie pan mądraliński. No dobrze, chcę ją poznać. Idziesz ze mną?

Staszek: No dooobra.

Maksym: Cześć, mam na imię Maksym, a to jest mój najlepszy przyjaciel Staszek.

Tonia: Cześć. Mam na imię Antonina, dla przyjaciół Tonia lub po polsku Tosia.

Staszek: O, to jesteśmy przyjaciółmi? Jak miło.

Tonia: Ha, ha. Widzę, że jesteś bardzo bezpośredni.

Maksym: Bezpośredni?

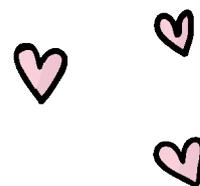
Tonia: No tak, otwarty i szczery.

Maksym: A ty jesteś bardzo błyskotliwa, czyli mądra i bystra.

Staszek: Maksym, skąd znasz taki wyraz?

Maksym: Kiedy byłem w Polsce na wakacjach, wujek zabrał mnie do Muzeum Narodowego. Usłyszałem, jak przewodniczka użyła takiego słowa, zapytałem więc ją, co ono znaczy. O, już idzie nasz nauczyciel. Tonia, czy jesteś na Facebooku? Może porozmawiamy wieczorem?

Tonia: Oczywiście, będzie mi bardzo miło. Mój nick to: TosiaSa.

LEKCJA 3

„Najlepsza drużyna to moja rodzina”

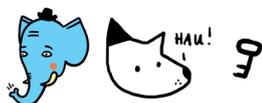
I. Przeczytaj dialog i uzupełnij zdania odpowiednimi wyrazami.

1. - a, 2. - c, 3. - a, 4. - b, 5. - c, 6. - a.

II. Połącz w pary. Uwaga! Czasem jest kilka możliwości.

1. - I., 2. - D., 3. - B., 4. - E., 5. - J., 6. - K., 7. - F., 8. - C., 9. - G., 10. - H.

III. Czy znasz jakąś piosenkę albo jakiś wiersz o rodzinie?
A może pamiętasz przysłowie na temat rodziny?
Posłuchaj „Piosenki o rodzinie” i uzupełnij tekst.

„Rodzina”

Orkiestra Dni Naszych

Tekst i muzyka: Jerzy Kobyliński

<https://www.youtube.com/watch?v=iX8jUEQ488M>

Do ludzi możesz po rozum pójść
Ale do mamy pójdziesz po serce
Tata nauczy by nie podstawić nóg,
Dziadek nauczy, jak podawać ręce.

Najlepsza drużyna
To moja rodzina.

Gdy będzie trzeba, obroni cię brat
W rodzinie siła, każdy to powie
I jeszcze babcia, wie o tym świat
Ostatni ratunek, nasze pogotowie.

Kiedy kłopoty ogromne są
Gdy wątpliwości w głowie same
Twoja rodzina i rodzinny dom
To wyspa odpowiedzi na pytań oceanie.

Dla starszych uczniów:

Zabawne i nieco przewrotne ujęcie rodziny i wagi tradycji. Tekst piosenki posłuży także do rozmowy na temat szacunku wobec inności, różnic kulturowych.

„Glanki i pacyfki”

Artur Andrus

Tekst: Artur Andrus

<https://www.youtube.com/watch?v=Q1xyu9iwWXA>

IV. O czym jeszcze Maksym rozmawiał z Tonią?
Uzupełnij tekst. Pamiętaj o właściwym przypadku.

językach, polsku, ukraińsku, polskiej szkoły, języka polskiego, historii, geografii, kultury, nauczycielem, sympatyczny, pogodny, cierpliwy, starym, zabytkowym, budynku, Ukrainie, szkolnym korytarzu, sławnych Polaków, obrazów, bibliotece, książek, szkolne lektury, nowoczesne podręczniki, ukraińskich dzieci, albumy, komiksy, różne ciekawe, wolnym czasie, nowoczesne sprzęty.

V. Kropka, przecinek, znak zapytania i ... Wymień wszystkie znaki interpunkcyjne, jakie znasz. Czy wiesz, kiedy ich używamy w zdaniu?

Do przypomnienia funkcji znaków interpunkcyjnych warto wykorzystać wiersz Jana Brzechwy „Znaki przestankowe” lub Agnieszki Frączek „Znaki rozmaite”.

http://www.wiersze.juniora.pl/brzechwa/brzechwa_z06.html

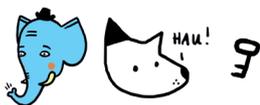

VIII. ĆWICZENIE DODATKOWE: W tekście brakuje znaków interpunkcyjnych. Wstaw je w odpowiednich miejscach, gdzie trzeba zamień też małą literę na wielką.

Rodzina Marczenków mieszka niedaleko centrum miasta. Okolica jest spokojna, ładna i zielona, bo wszędzie jest dużo drzew i krzewów. Blisko domu Maksyma z jednej strony jest piękny park z fontanną i placem zabaw, a z drugiej boisko, gdzie Maksym i Staszek grają w piłkę nożną.

Od domu Maksyma do zabytkowej części miasta można dojechać tramwajem albo autobusem w kilka minut. Na Starym Mieście jest mnóstwo pięknych budynków, kościołów, cerkwi i pomników. Maksym bardzo lubi tam jeździć z babcią Marią, bo ona zawsze opowiada mu ciekawe historie o budynkach, na których znajdują się ozdobne rzeźby i ornamenty.

KARTA PRACY LEKCJA 3

III. Czy znasz jakąś piosenkę albo jakiś wiersz o rodzinie?
A może pamiętasz przysłowie na temat rodziny?
Posłuchaj „Piosenki o rodzinie” i uzupełnij tekst.

„Rodzina”

Orkiestra Dni Naszych

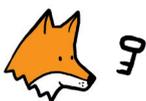
Tekst i muzyka: Jerzy Kobyliński

Do ludzi możesz po rozum pójść
Ale do mamy pójdziesz po
Tata nauczy by nie podstawiać,
Dziadek nauczy, jak ręce.

Najlepsza
To moja rodzina.

Gdy będzie trzeba, cię brat
W rodzinie, każdy to powie
I jeszcze babcia, wie o tym świat
Ostatni, nasze pogotowie.

Kiedy ogromne są
Gdy w głowie same
Twoja rodzina i rodzinny dom
To odpowiedzi na pytań oceanie.

VIII. ĆWICZENIE DODATKOWE: W tekście brakuje znaków interpunkcyjnych. Wstaw je w odpowiednich miejscach, gdzie trzeba zamień też małą literę na wielką.

rodzina marczenków mieszka niedaleko centrum miasta okolica jest spokojna ładna i zielona bo wszędzie jest dużo drzew i krzewów blisko domu maksyma z jednej strony jest piękny park z fontanną i placem zabaw a z drugiej boisko gdzie maksym i staszek grają w piłkę nożną od domu maksyma do zabytkowej części miasta można dojechać tramwajem albo autobusem w kilka minut na starym mieście jest mnóstwo pięknych budynków kościołów cerkwi i pomników maksym bardzo lubi tam jeździć z babcią marią bo ona zawsze opowiada mu ciekawe historie o budynkach na których znajdują się ozdobne rzeźby i ornamenty

LEKCJA 4

Palcem po mapie

I. Do blogu pt. „Łoś na poprawę humoru” wkrały się błędy. Uzupełnij tekst wyrazami z ramki zgodnie z podanym przykładem.

1. Warszawie	6. miasta
2. Puszczy Kampinoskiej	7. wydm
3. szlaków	8. czarnym szlakiem
4. autobusem	9. wycieczki
5. cmentarz	10. łosia

II. Z blogu opisującego podróż Amazonką zniknęły niektóre fragmenty tekstu. Na szczęście pojawiły się na dole. Uzupełnij tekst odpowiednimi zdaniami tak, by tworzył logiczną całość.

1. E
2. B
3. D
4. C

III. Przeczytaj tekst, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - F, 2. - F, 3. - P, 4. - F, 5. - F.

VI. Uzupełnij tabelkę odpowiednimi formami czasowników ruchu w czasie przeszłym. (1/2)

	IŚĆ akcja trwała długo, nie wiadomo, czy się skończyła	PÓJŚĆ raz, akcja skończona
ja	szed ^ł em / szła ^m	poszed ^ł em / poszła ^m
ty	szed ^ł eś / szła ^ś	poszed ^ł eś / poszła ^ś
on/pan	szed ^ł	poszed ^ł
ona/pani	szła	poszła
ono/dziecko	szło	poszło
my	szli ^ś my / szły ^ś my	poszli ^ś my / poszły ^ś my
wy	szli ^ś cie / szły ^ś cie	poszli ^ś cie / poszły ^ś cie
oni/panowie/państwo	szli	poszli
one/panie	szły	poszły

	JECHAĆ akcja trwała długo, nie wiadomo, czy się skończyła	POJECHAĆ raz, akcja skończona
ja	jecha ^ł em /jecha ^ł am	pojecha ^ł em / pojecha ^ł am
ty	jecha ^ł eś /jecha ^ł am	pojecha ^ł eś / pojecha ^ł aś
on/pan	jecha ^ł	pojecha ^ł
ona/pani	jecha ^{ła}	pojecha ^{ła}
ono/dziecko	jecha ^{ło}	pojecha ^{ło}
my	jechali ^ś my /jecha ^{ły} śmy	pojechali ^ś my / pojecha ^{ły} śmy
wy	jechali ^ś cie /jecha ^{ły} ście	pojechali ^ś cie / pojecha ^{ły} ście
oni/panowie/państwo	jechali	pojechali
one/panie	jecha ^{ły}	pojecha ^{ły}

VI. Uzupełnij tabelkę odpowiednimi formami czasowników ruchu w czasie przeszłym. (2/2)

	LECIEĆ akcja trwała długo, nie wiadomo, czy się skończyła	PO..... raz, akcja skończona
ja	leciałem / leciałam	poleciałem / poleciałam
ty	leciałeś / leciałaś	poleciałeś / poleciałaś
on/pan	leciał	poleciał
ona/pani	leciała	poleciała
ono/dziecko	leciało	poleciało
my	lecieliśmy / leciałyśmy	polecieliśmy / poleciałyśmy
wy	lecieliście / leciałyście	polecieliście / poleciałyście
oni/panowie/państwo	lecieli	polecieli
one/panie	leciały	poleciały

	PŁYNAĆ akcja trwała długo, nie wiadomo, czy się skończyła	PO..... raz, akcja skończona
ja	płynąłem / płynęłam	popłynąłem / popłynęłaś
ty	płynąłeś / płynęłaś	popłynąłeś / popłynęłaś
on/pan	płynął	popłynął
ona/pani	płynęła	popłynęła
ono/dziecko	płynęło	popłynęło
my	płynęliśmy / płynęliście	popłynęliśmy / popłynęłyśmy
wy	płynęliście / płynęłyście	popłynęliście / popłynęłyście
oni/panowie/państwo	płynęli	popłynęli
one/panie	płynęły	popłynęły

VII. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika w czasie przeszłym.

1. leciał	6. poleciały
2. płynął	7. poszliśmy/poszłyśmy
3. pojechał	8. szły
4. szła	9. jechaliśmy/ jechałyśmy
5. popłynęła	10. płynęli

VIII. Wybierz poprawną formę czasownika.

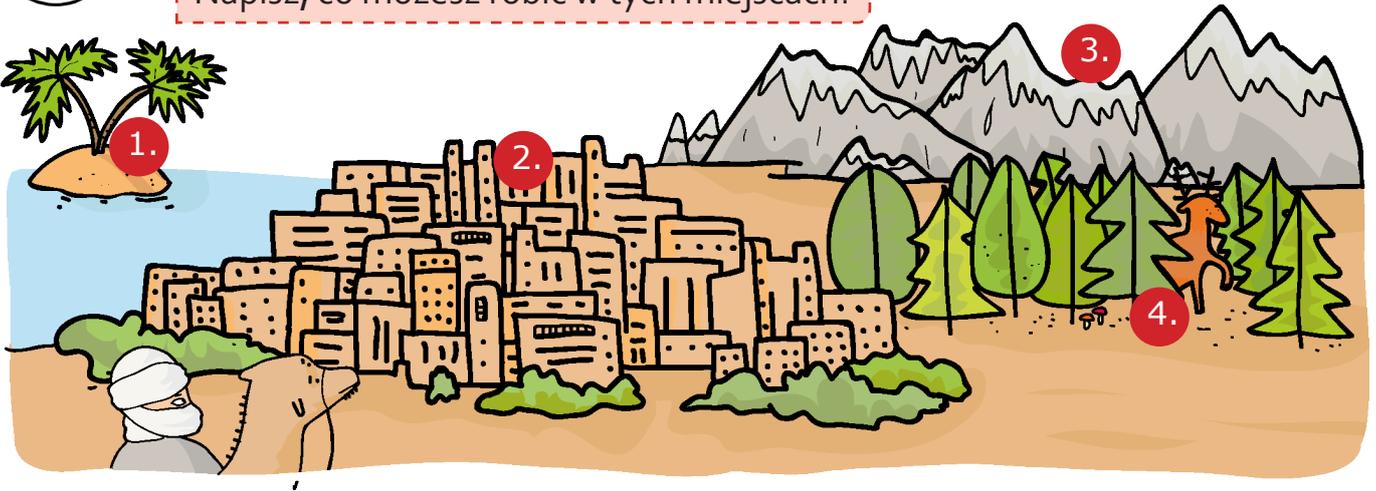
1. poleciałem
2. szliście
3. płynęliśmy
4. polecieliśmy
5. jechałem

6. szedł
7. leciał
8. pojechałem
9. popłynęli
10. poszli

KARTA PRACY LEKCJA 4

V. Wyobraź sobie, że wyruszasz w podróż.
Napisz, co możesz robić w tych miejscach?

1.

2.

3.

4.

KARTA PRACY LEKCJA 4

X. Wyobraź sobie, że masz tydzień wolnego. Szkoła jest zamknięta. Rodzice pozwolili ci wyjechać samej/samemu, dokąd chcesz. Zaplanuj swoją wycieczkę, a następnie napisz dla swoich przyjaciół blog z podróży. Pamiętaj, żeby użyć czasu przeszłego. Nie zapomnij o czasownikach ruchu.

DZIEŃ 1.	
DZIEŃ 2.	
DZIEŃ 3.	
DZIEŃ 4.	
DZIEŃ 5.	
DZIEŃ 6.	
DZIEŃ 7.	

LEKCJA 5

Życie codzienne mieszkańców Warszawy

Tekst kultury:

„Z poradnika młodego zielarza”

Krzysztof Gradowski – muzyka

Andrzej Korzyński – tekst

- <https://www.youtube.com/watch?v=AhmLHRCV3KU> piosenka
- http://www.tekstowo.pl/piosenka,piotr_fronczewski,poradnik_mlodego_zielarza.html
- <http://kilometrami.pl/o-akcji>

I. Przeczytaj wypracowanie Olgi. Uzupełnij puste miejsca wyrazami z ramki.

stolicy, domów, komputera, wypożyczać, przedszkoli, komunikacji, rozkładem, bazarkach, herbatę, świeżym, ścieżek, segregują, gastronomicznych, pokazach

II. Zaznacz odpowiedzi zgodnie z podanym przykładem.

1. - P, 2. - F, 3. - P, 4. - P, 5. - P, 6. - P, 7. - F, 8. - F, 9. - P, 10. - P.

IV. Wybierz odpowiedni wyraz zgodnie z podanym przykładem:

A.

1. ocenia
2. zaludniają się
3. staje się
4. zabiera
5. narzekają

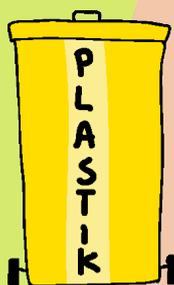
B.

1. jeżdżą
2. pić
3. biegają
4. pływa
5. bywają

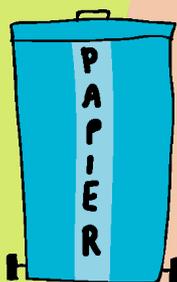
V. Posegreguj śmieci.

- butelki po napojach
- butelki po środkach czystości
- zakrętki od butelek
- torebki i reklamówki
- pojemniki po żywności

- butelki i pojemniki z zawartością
- pojemniki po olejach, smarach
- opakowania po lekach
- zabawki
- opakowania styropianowe

- gazety i czasopisma
- książki w miękkich okładkach
- papierowe torby po zakupach
- kartonowe i papierowe pudełka

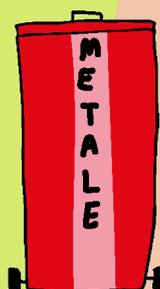
- brudny i tłusty papier
- papier z folią
- kartony po mleku
- artykuły higieniczne
- pieluchy

- szklane butelki
- słoiki po napojach i jedzeniu
- szklane opakowania po kosmetykach

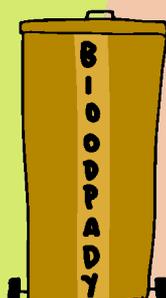
- szkło stołowe
- żarówki
- szkło okienne
- szklane elementy lamp i telewizorów

- puszki po napojach
- puszki po konserwach
- kapsle
- drobny złom żelazny
- metale kolorowe

- opakowania po aerozolach
- puszki po farbach
- puszki po olejach
- puszki po smarach
- baterie

- roślinne resztki żywności
- trawa, liście, drobne gałęzie
- skorupki jaj
- fusy po kawie i herbacie
- trociny
- zepsute warzywa i owoce

- mięso
- ryby
- kości
- żwir dla kota
- odchody zwierzęce
- nabiał

LEKCJA 6

Noc muzeów

II. Posłuchaj dialogu i uzupełnij tabelkę. Wstaw X w te miejsca, które chce odwiedzić dany członek rodziny.

	Mama	Tata	Olga	Maksym
Polsko-Japońska Akademia		X		X
Centrum Promocji Kultury			X	X
Fabryka Wedla	X	X	X	X
Służewski Dom Kultury	X			
Klubowe Muzeum Legii Warszawa		X		X
Muzeum Wojska Polskiego				X
Stowarzyszenie Przewodników Żłota Kaczka	X	X		
Uniwersytet Muzyczny			X	
Muzeum w Wilanowie	X		X	

V. Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem.

1. liceów ogólnokształcących	6. akwaria oceaniczne
2. archiwach państwowych	7. forach internetowych
3. laboratorium chemicznego	8. misterium paschalne
4. centrach handlowych	9. nadmorskimi sanatoriami
5. największe imperia	10. sanktuarium maryjnego

VI. Zapamiętaj wierszyk Marcina Brykczyńskiego („Jak się nie bać ortografii? Kto próbuje, ten potrafi!”)

Krak....., Tarn..... – duże miasta, dom przy domu tam wyrasta.
 Nowak.....nie Kowal.....na nożyczkami włosy r.....na.
 W ciężar..... na deptaku są mak..... pełne maku.

TRANSKRYPCJA

II. Posłuchaj dialogu i uzupełnij tabelkę. Wstaw X w te miejsca, które chce odwiedzić dany członek rodziny.

Olga: Mamo, tato! Już jest! Program Nocy Muzeów!

Tata: Pokaż! Taaak! Polsko-Japońska Akademia jak zwykle ze wspaniałym programem! To tam mam czasem zajęcia ze studentami! Musimy tam zajrzeć!

Maksym: Rzeczywiście świetne, chyba będzie coś o Gwiezdnym Wojnach!

Olga: O nie! Wszędzie ten Lord Vader!

Maksym: A widzieliście program Muzeum Wojska Polskiego? Jeej, będzie można zobaczyć rekonstrukcje bitew, ale czad!

Mama: Żadnych bitew, proszę! Ja bym chciała pojechać do Wilanowa na wykład o kuchni polskiej i warsztaty z robienia perfum.

Olga: Tak, ja też tam chcę pojechać! Będzie też pokaz mody!

Tata: A widziałeś, Olu, że w Centrum Promocji Kultury będzie występ twojej ulubionej wokalistki, Natalii Nykiel?

Maksym: Ja też ją lubię!

Olga: Jejku, ale super! Jak to wszystko ułożyć? Jeszcze koncert studentów Akademii Muzycznej! Tak bym chciała tam studiować!

Mama: Bogdan, a widziałeś: straszny spacer dla fanów horroru i fantastyki na Starym Mieście?

Tata: Tylko dla dorosłych! Uciekniemy dzieciom?

Mama: Koniecznie! Zobacz kochanie, retro dancing w Służewskim Domu Kultury!

Tata: Hmm, naprawdę, czy muszę?

Maksym: Aaa i jeszcze zobacz tato, jakie atrakcje w Klubie Legia! Koniecznie tam pojedźmy!

Bogdan: Dobrze synku, to może być ciekawsze niż dancing...

Mama: Chyba w takim razie będziemy musieli się rozdzielić... A kto chciałby zobaczyć, jak się produkuje czekoladę?

Wszyscy: Jaaaa!

KARTA PRACY LEKCJA 6

10

III. Zaproponuj rodzinie Marczenków taki plan Nocy Muzeów, żeby każdy był zadowolony. Zwróć uwagę na godziny, na które przewidziane są atrakcje. Narysuj na mapie schemat przemieszczania się rodziny po Warszawie. Dla każdego użyj innego koloru: Olga – niebieski, mama – czerwony, Maksym – zielony, tata – pomarańczowy.

1. Muzeum Geologiczne
2. Służewski Dom Kultury
3. Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych
4. Centrum Promocji Kultury
5. Fabryka Wedla
6. Akademickie Radio Kampus
7. Centrum Nauki Kopernik
8. Klubowe Muzeum Legii Warszawa
9. Muzeum Wojska Polskiego
10. Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych Złota Kaczka
11. Uniwersytet Muzyczny im. Fryderyka Chopina
12. Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie

LEKCJA 7

Zaproszenie na wesele

II. Proszę zaznaczyć **wszystkie poprawne** odpowiedzi

1. a, b;
2. a, b;
3. c;
4. b, c;
5. a, b, c.

III. Popatrz uważnie na drzewo genealogiczne i uzupełnij zdania wyrazami z ramki:

1. Bogdan, Julia i Igor to **rodzeństwo**.
2. Bogdan to **zięć** Wiktora.
3. Maria to **teściowa** Bogdana.
4. Anastazja to **synowa** Tarasa i Ołeny.
5. Julia to **szwagierka** Anastazji.
6. Bogdan to **szwagier** Piotra.
7. Julia to **bratowa** Bogdana.
8. Władysław to **stryj** Anastazji.
9. Ewa to **bratowa** Wiktora.
10. Ewa to **macocha** Marianny.
11. Marianna to **pasierbica** Ewy.
12. Marek to **brat przyrodni** Marianny.
13. Ewa to **siostra przyrodnia** Marka.
14. Marianna to **siostra stryjeczna / cioteczna / kuzynka** Anastazji.

IV. Uzupełnij zdania nazwiskami w odpowiedniej formie.

1. Państwo **Kowalscy** kupili Państwu **Młodym** piękne prezenty.
2. Słyszałam dużo dobrego o pani doktor **Płaskiej**.
3. **Czarnecky** i **Olszewscy** to jedne z najbogatszych polskich rodzin.
4. O małżeństwie Anny i Wiesława **Dymnych** było głośno w całym Krakowie.
5. Czy kupiłeś już prezent Jarkowi **Górnemu**?

LEKCJA 8

Wesele

I. Przeczytaj komiks, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - P, 2. - F, 3. - P, 4. - P, 5. - F.

II. Skończyła się ceremonia ślubna. Przed kościołem ustawiała się ogromna kolejka. Czas na życzenia. Posłuchaj dialogu, a następnie dopasuj wydarzenia z ramki do wyrażień. Dopisz też swoje pomysły.

SERDECZNE POZDROWIENIA.... wysyłasz kartkę z wakacji, wyjechałeś w góry
piszesz pocztówkę do rodziców
POZDRÓW ANTKA! dawno nie widziałeś kolegi
GRATULUJĘ! siostra bierze ślub, cioci urodziło się dziecko, kolega zdał egzamin
WITAM! ktoś przychodzi do twojego domu
WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO! jest dzień babci, siostra bierze ślub, są święta
Wielkanocne, mama ma urodziny

III. Przeczytaj komiks „Wesele w Polsce”, a następnie uzupełnij relację ze ślubu wyrazami z ramki.

1. przyjęcie	8. konkursy
2. chlebem	9. gazecie
3. solą	10. nodze
4. kieliszki	11. tort
5. zwyczaj	12. nogi
6. obiadu	13. łożku
7. taniec	

IV. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika w czasie teraźniejszym.

1. tłuką	6. niesiesz
2. bierzemy	7. może
3. niosą	8. wiem
4. może	9. biorę
5. wiedzą	10. tłucze

V. Wykreśl 15 wyrazów związanych z uroczystością weselną.

Ż	Y	C	Z	E	N	I	A	O	P	Z
W	A	B	H	L	Ś	L	U	B	R	P
E	K	U	W	E	L	O	N	R	Z	R
S	T	K	S	U	M	U	P	Ą	Y	Z
E	I	I	Ó	Y	Ą	Y	O	C	S	Y
L	N	E	L	E	Ż	R	I	Z	I	J
E	Ż	T	C	H	L	E	B	K	Ę	Ę
E	O	G	T	M	U	C	H	A	G	C
R	N	A	O	S	U	K	N	I	A	I
Z	A	P	R	O	S	Z	E	N	I	E
C	B	F	T	R	E	P	I	Y	N	G

II. Skończyła się ceremonia ślubna. Przed kościołem ustawiała się ogromna kolejka. Czas na życzenia. Posłuchaj dialogu, a następnie dopasuj wydarzenia z ramki do wyrażień. Dopisz też swoje pomysły.

Maksym: Mamo, dlaczego stoimy w takiej długiej kolejce?

Mama: Bo teraz jest czas, żeby dać Młodej Parze prezenty i złożyć życzenia.

Maksym: To znaczy, że teraz trzeba ich pozdrowić?

Mama: Maksym, „pозdrowić kogoś” można w liście albo przez kogoś. Na przykład dawno nie widziałeś Toni, a Staszek właśnie idzie ją odwiedzić, wtedy mówisz do Staszka: „Pozdrów ode mnie Tonię”. Pozdrowić można też kogoś, gdy wysyłasz kartkę. Wtedy piszesz: „Serdeczne pozdrowienia z Krakowa przesyła Maksym”.

Maksym: Aha, rozumiem. A jeżeli ktoś bierze ślub, to co mówię?

Mama: Można powiedzieć: „Wszystkiego najlepszego na nowej drodze życia” lub: „Gratuluję!”.

Maksym: Aaa, tak, pamiętam, pan Paweł mówił, że jeżeli mam urodziny lub są święta, to mówimy: „Wszystkiego najlepszego!”, czyli jak ktoś bierze ślub, to też mogę tak powiedzieć?

Mama: Tak, ale ślub to bardzo ważne wydarzenie, więc można też powiedzieć: „Gratuluję”.

Maksym: To znaczy, że jeżeli jest ważne i radosne wydarzenie, to mogę powiedzieć: „Gratuluję”.

Mama: Brawo, Maksym. Jeżeli urodzi się komuś dziecko albo ktoś zda ważny egzamin, albo weźmie ślub, to mówimy: „Gratuluję”.

Maksym: Mamo, a kiedy mówimy: „Witam”?

Mama: Kiedy ktoś przychodzi do nas w gości, to wtedy mówimy: „Witamy”. No i jeżeli ktoś bierze ślub, to rodzice mogą powiedzieć do Młodej Pary: „Witamy was chlebem i solą”.

LEKCJA 9

Przyjaciel, kolega czy znajomy?

I. Posłuchaj dialogu i zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - P, 2. - F, 3. - P, 4. - F, 5. - P.

II. Maksym znalazł na półce *Wielki słownik frazeologizmów PWN z przysłowiami*, szuka w nim różnych zwrotów, które usłyszał w rozmowie. Pomóż połączyć mu zwrot z jego znaczeniem.

1.	2.	3.	4.
A.	E.	C.	B.

III. Uzupełnij zdania odpowiednimi frazeologizmami lub przysłowiami.

1. darli ze sobą koty
2. smalić cholewki
3. chodzi jej po głowie
4. prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie
5. kto się czubi, ten się lubi

V. Wstaw wyrazy: przyjaciel, kolega, znajomy w odpowiedniej formie, zgodnie z podanym przykładem.

PRZYJACIEL

1. przyjaciołom
2. przyjacielem
3. przyjaciół
4. przyjaciele
5. przyjacielowi
6. przyjacielem

KOLEGA

1. kolegami
2. kolegę
3. koledzy
4. kolegi
5. kolegom
6. koledze

ZNAJOMY

1. znajomych
2. znajomym
3. znajomym
4. znajomymi
5. znajomego
6. znajomemu

VI. Wybierz odpowiednie słowo.

1. przyjaciel	6. znajomy
2. znajomego	7. przyjaciel
3. przyjaciółmi	8. koledzy
4. kolegów	9. przyjaciół
5. kolegów	10. kolegów

VIII. Obejrzyj film oparty na wierszu Adama Mickiewicza „Przyjaciele” i wyjaśnij przysłowie „prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie”.

<https://www.youtube.com/watch?v=Q7WqMMfEkHk>

IX. Uzupełnij słowa odpowiednią literą.

We wRZeśniu był bardzo ważny mecz piłki noŻnej. Na trybunach pojawiło się wielu kibiców. Nic nie zapowiadało katastrofy. Po gwizdku obie druŻyny weszły na stadion. PiłkaRZe pRZywitali się i wtedy sędzia zauwaŻył, że brakuje jednego bramkaRZa. Gdzie był? Co się wydaŻyło? Tymczasem piłkaRZbył w pRZebieralni. Akurat zadzwoniła jego Żona i musiał odebrać telefon. Żona była waŻniejsza niż mecz, bo bramkaRZ był pantoflaRZem. Kiedy wreszcie się pojawił, bardzo pRZeproszał za swoje zachowanie. Jednak otRZymał od sędziego Żółtą kartkę. Niedługo potem pRZerwano mecz, bo po stRZeleniu gola, bramkaRZ usiadł na trawie i powiedział, Że to nieuczciwe i że nie zgadza się z wynikiem. Trener zaŻądał pRZERwy. ZaRZądził zmianę bramkaRZa. Niestety drugi piłkaRZ sam stRZelił samobója zaraz po pRZERwie. No cóŻ, dla kibiców mecz okazał się prawdziwym horrorem.

TRANSKRYPCJA

3

I. Posłuchaj dialogu i zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Olga: Mamo, chciałabym z tobą porozmawiać.

Mama: Tak, Olgo?

Olga: To będzie trudne pytanie. Czy zanim poznałaś tatę, miałaś chłopaka?

Mama: Tak, córeczko. W liceum poznałam bardzo sympatycznego kolegę. Chodził do sąsiedniej klasy. Razem występowaliśmy w teatrze szkolnym. Zostaliśmy przyjaciółmi. To była fantastyczna znajomość.

Olga: To był to twój przyjaciel czy chłopak?

Mama: A Ostap kim jest dla ciebie?

Olga: No, i przyjacielem, i chłopakiem. Od powrotu z wakacji, ciągle się o coś kłócimy, więc już nie wiem, czy jest moim bardzo dobrym kolegą, czy tylko znajomym.

Mama: Przyjaźń to zjeść z kimś beczkę soli. Niekiedy trzeba pokłócić się z przyjacielem, ale ważne jest to, aby potem wyjaśnić sobie wszystkie nieporozumienia. Przyjaźń polega nie tylko na tym, żeby spędzać razem czas. Czasem czujemy, że musimy powiedzieć komuś prawdę, nawet bolesną, co może wywołać kłótnię.

CHYBA SIĘ
Z GODZICIE...?

Maksym: No, my ze Staszkiem ciągle się o coś kłócimy, a Staszek jest nadal moim kolegą.

Olga: Ej, nie podsłuchuj!

Maksym: Mamo, a jak poznałaś tatę?

Mama: Miałam kiedyś wielu znajomych. Jeździliśmy razem w góry. Wśród nich był pewien kolega, z którym ciągle darłam koty.

Maksym: Darłaś koty??? Mamo!!! To znęcanie się nad zwierzętami!

Olga: Oj, Maksym! „Drzeć koty” to znaczy bardzo się z kimś spierać.

Mama: Tak, kłóciliśmy się o wszystko. Ja chciałam iść w lewo, on w prawo. Ja marzyłam, żeby odpocząć, on chciał iść dalej. Ja mówiłam, żebyśmy nocowali w schronisku, on w namiocie.

Olga: Oj, mamo, od takich kolegów trzeba trzymać się z daleka.

Mama: Tak, tak. Taki był wasz tata.

Maksym: Jak to? To był nasz tata?

Mama: Tak, któregoś razu w górach skręciłam nogę. Tata pomógł mi zejść na dół. Zaopiekował się mną i zostaliśmy przyjaciółmi.

Maksym: O, tak. „Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie” uczyliśmy się takiego przysłowia ostatnio w szkole.

Olga: Tak. I jeszcze: „Kto się czubi, ten się lubi”.

Maksym: Czubi????

Olga: No, kto się ze sobą kłóci, to znaczy, że się lubi.

Maksym: To tak jak mama i tata, jak byli młodzi. Ciekawe, czy z Tonią też będę się kłócił.

Olga: Z Tonią? Jaką Tonią? Kto ci tam chodzi po głowie?

Maksym: Eeee.

Olga: Maksym, czy ty smalisz do kogoś cholewki?

Maksym: Co robię?

ZAPOMNIJ...

LEKCJA 10

To tylko dwie kalorie!

I. Przeczytaj komiks i zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - P, 2. - F, 3. - F, 4. - P, 5. - F.

III. Podpisz produkty w starej i nowej piramidzie żywieniowej, używając wyrazów z ramki. Jakie widzisz zmiany? Których produktów jesz najwięcej?

Piramida z 2009 roku: 3, 2, 4, 5, 6, 1

Piramida z 2016 roku: 2, 3, 4, 5, 6, 1

IV. Uzupełnij tabelę.

STOPNIOWANIE PRZYMIOTNIKÓW		
STOPIEŃ RÓWNY 0	STOPIEŃ WYŻSZY +/- 1	STOPIEŃ NAJWYŻSZY =/- ∞
REGULARNIE (-szy, -naj-)		
zdrowy	zdrowszy	najzdrowszy
młody	młodszy	najmłodszy
stary	starszy	najstarszy
słaby	słabszy	najsłabszy
nowy	nowszy	najnowszy
Uwaga, redukcja! (-iejszy, naj-)		
ładny	ładniejszy	najładniejszy
piękny	piękniejszy	najpiękniejszy
trudny	trudniejszy	najtrudniejszy
ważny	ważniejszy	najważniejszy
Uwaga, redukcja! (-szy, naj-)		
szeroki	szerszy	najszerszy
daleki	dalszy	najdalszy
ciężki	cięższy	najcięższy
słodki	słodszy	najśłodszy
Uwaga, alternacje! (a:e, ł:l, o:e, g:ż, r:rz, s:ś)		
wysoki	wyższy	najwyższy
biały	bielszy	najbielszy
wesoły	weselszy	najweselszy
drogi	droższy	najdroższy
mądry	mądrzejszy	najmądrzejszy
ciepły	cieplejszy	najcieplejszy
jasny	jaśniejszy	najjaśniejszy

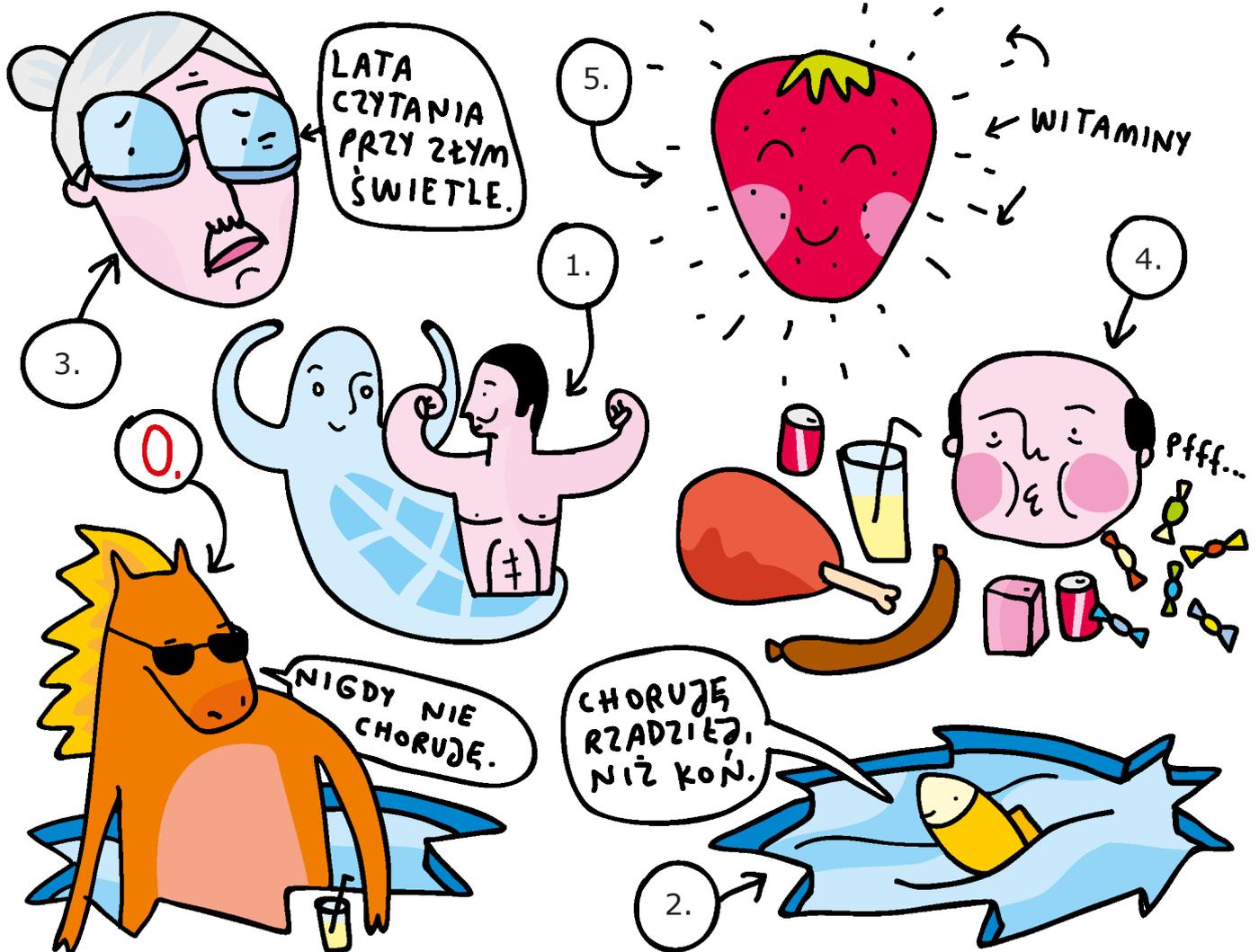

V. Uzupełnij zdania odpowiednimi formami wyrazów.

1. słodsza
2. ładniejsza
3. ciekawsza
4. dłuższy
5. głębsze
6. większy
7. smaczniejsza
8. zdrowsza

VI. Podpisz obrazki przedstawiające powiedzenia związane ze zdrowiem odpowiednim wyrażeniem z ramki. Jak je rozumiesz?

VII. Co znaczą poniższe powiedzenia?

1. - A, 2. - B, 3. - B, 4. - A, 5. - A.

IX. Uzupełnij zdania odpowiednimi formami wyrazów.

1. droższy / jabłkowego
2. bardziej wysportowany / Olgi
3. młodsza / taty
4. większy / Wandy
5. mniejsza / Antka

XI. Zagraj w grę „Czym różni się...”.

Klasa dzieli się na dwie drużyny. Nauczyciel pokazuje drużynom listę zagadnień. Każda drużyna musi wypisać jak największą liczbę różnic między dwoma elementami, używając konstrukcji porównawczych w stopniu wyższym, np. „Czym różni się pies od kota?”. Jeśli drużyna ominię któryś z punktów na koniec gry, suma zdobytych punktów pomniejszana jest o jeden. Grupa, która utworzy najwięcej poprawnych zdań, wygrywa.

Komentarz dla nauczyciela: Uczniowie mogą sami podzielić się na zespoły, może to zrobić nauczyciel albo można rozdać słuchaczom (lub mogą je losować) karteczki z numerami. W jednej drużynie będą ci, którzy mają numer parzysty, w drugiej ci, którzy nieparzysty. Jeżeli klasa jest bardzo liczna, drużyn może być więcej. Nauczyciel ma przygotowaną listę zagadnień: 1. chłopcy a dziewczyny, 2. Polska a Ukraina, 3. samochód a rower, 4. cebula a pomarańcza, 5. Wanda a Bruno, 6. Kijów a Lwów, 7. ciemny chleb a jasny chleb, 8. oliwa a olej.

Nauczyciel może dopisać swoje pomysły. Celem gry jest wypisanie na tablicy jak największej liczby odpowiedzi w stopniu wyższym, stosując konstrukcję porównawczą. Każde zagadnienie z listy musi mieć przynajmniej jedną odpowiedź, inaczej drużyna po podliczeniu wszystkich odpowiedzi traci jeden punkt. Nauczyciel decyduje, ile czasu wyznaczyć uczniom na przygotowanie odpowiedzi, ale najlepiej, żeby było to maksymalnie 15 minut.

XII. Przeczytaj fraszkę Jana Kochanowskiego „Na zdrowie”.
O czym jest wiersz? W domu znajdź informację i napisz krótką informację o tym, kim był Jan Kochanowski.

Komentarz dla nauczyciela: Informacje on-line można znaleźć na stronach:

- <http://culture.pl/pl/tworca/jan-kochanowski>
- <http://kochanowski.klp.pl/>
- <http://literat.ug.edu.pl/~literat/fraszki/index.htm>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Kochanowski (tu także w języku rosyjskim)

Tekst zawiera anachronizmy: ślachetne (szlachetne), jako (tu w znaczeniu: jak), miejsca (miejsca), klinot (klejnot), ulubować (podość się)

Przydatne słowniki on-line:

- <http://spjs.ijp-pan.krakow.pl/szukaj/index>
- https://pl.wikisource.org/wiki/M._Arcta_S%C5%82ownik_Staropolski
- <http://www.staropolska.pl/sownik/index.php>

II. Posłuchaj dialogu, a następnie odpowiedz na pytania.

Mama: Olgo, od rana siedzisz przed komputerem. Co czytasz?

Olga: Dzisiaj rano okazało się, że nie mieszczę się w większość swoich ulubionych ubrań. Ostatnio nie mam też na nic siły... Przez chwilę myślałam, że jestem chora, ale to pewnie wynik złej diety.

Mama: Złej diety? Przecież nasza dieta jest zgodna z piramidą żywieniową. Prawdopodobnie jesz za dużo słodczy.

Olga: No właśnie, a na dodatek przestałam regularnie ćwiczyć. Poza tym zobacz mamo, teraz jest nowa piramida żywieniowa! Wiedziałaś o tym?

Mama: Naprawdę? A czym się różni od poprzedniej?

Olga: Tutaj jest ilustracja.

Mama: Nie wiem, czy ta piramida jest taka nowa. Od kiedy pamiętam mówi się, że sport to zdrowie.

Olga: Wiesz, mamo, myślałam o tym, żeby zostać wegetarianką, a może nawet weganką. Zobacz – tak naprawdę wcale nie trzeba jeść mięsa, żeby być zdrowym.

Maksym: Mamo, kim chce zostać Olga?!

Mama: Wegetarianką albo weganką.

Maksym: A to dobrze czy źle? Kim jest wegetarianin?!

Olga: Wegetarianin, to ktoś, kto nie je mięsa, ale może jeść jajka i pić mleko. Weganin to ktoś, kto je tylko warzywa i owoce. Nie je ani nie pije niczego, co pochodzi od zwierząt.

Maksym: Mamo, ale ja nie muszę być wegetarianinem ani weganinem, prawda? Ja tak lubię jeść jajecznicę z kiełbasą albo naleśniki z białym serem, ryby i pić mleko, i kakao...

Mama: Ha, ha, ha! Maksym, oczywiście, że nie musisz. Olgo, myślę, że przede wszystkim powinnaś jeść mniej batoników, ciasteczek i innych słodkości. I nie unikać lekcji WF-u.

Olga: Może zacznę biegać?

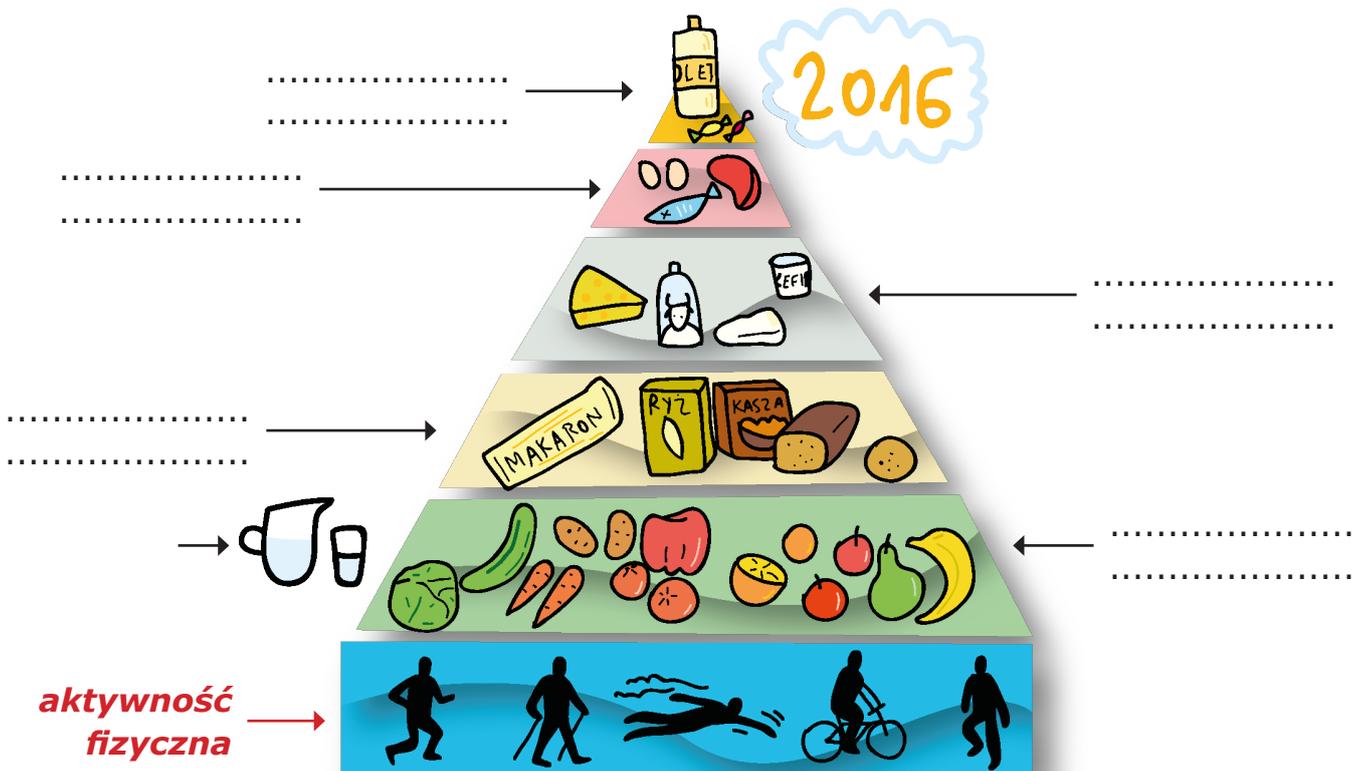
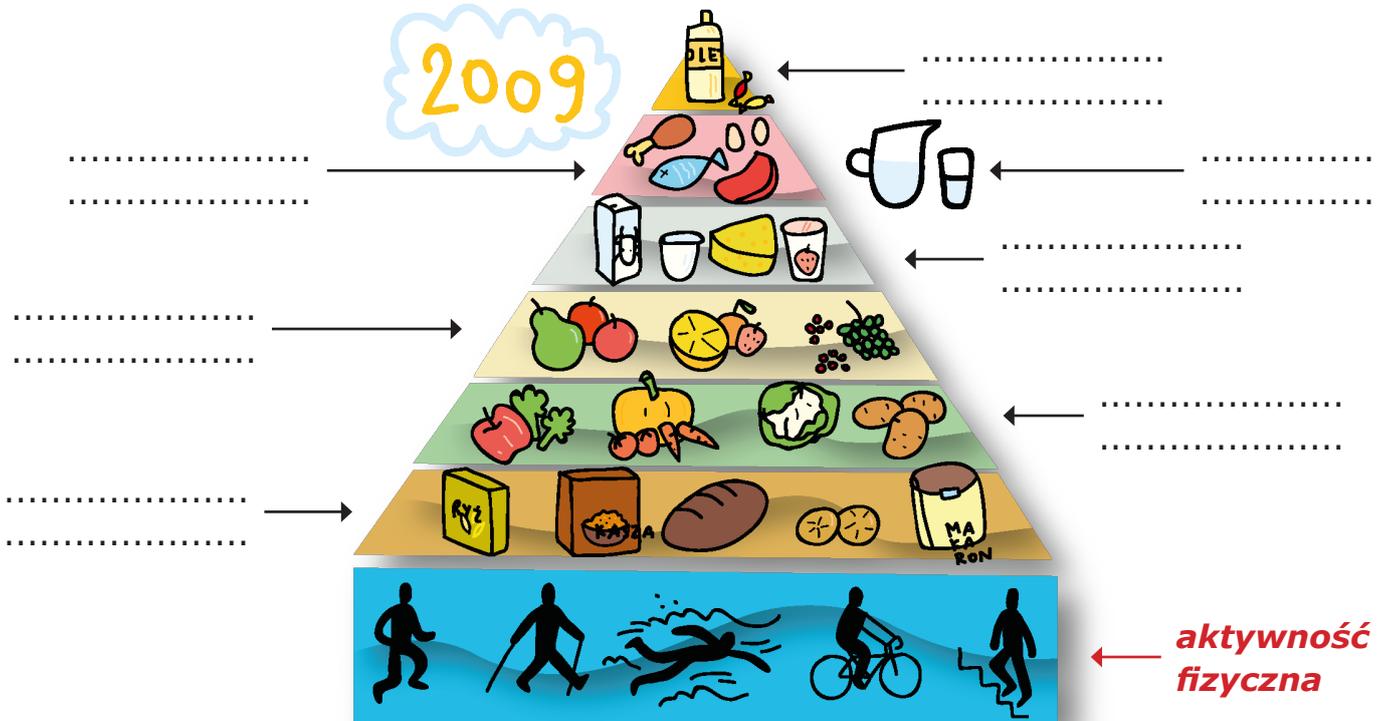
Mama: To bardzo dobry pomysł. Możesz zachęcić też tatę. Przyda mu się trochę ruchu.

KARTA PRACY LEKCJA 10

III. Podpisz produkty w starej i nowej piramidzie żywieniowej, używając wyrazów z ramki. Jakie widzisz zmiany? Których produktów jesz najwięcej?

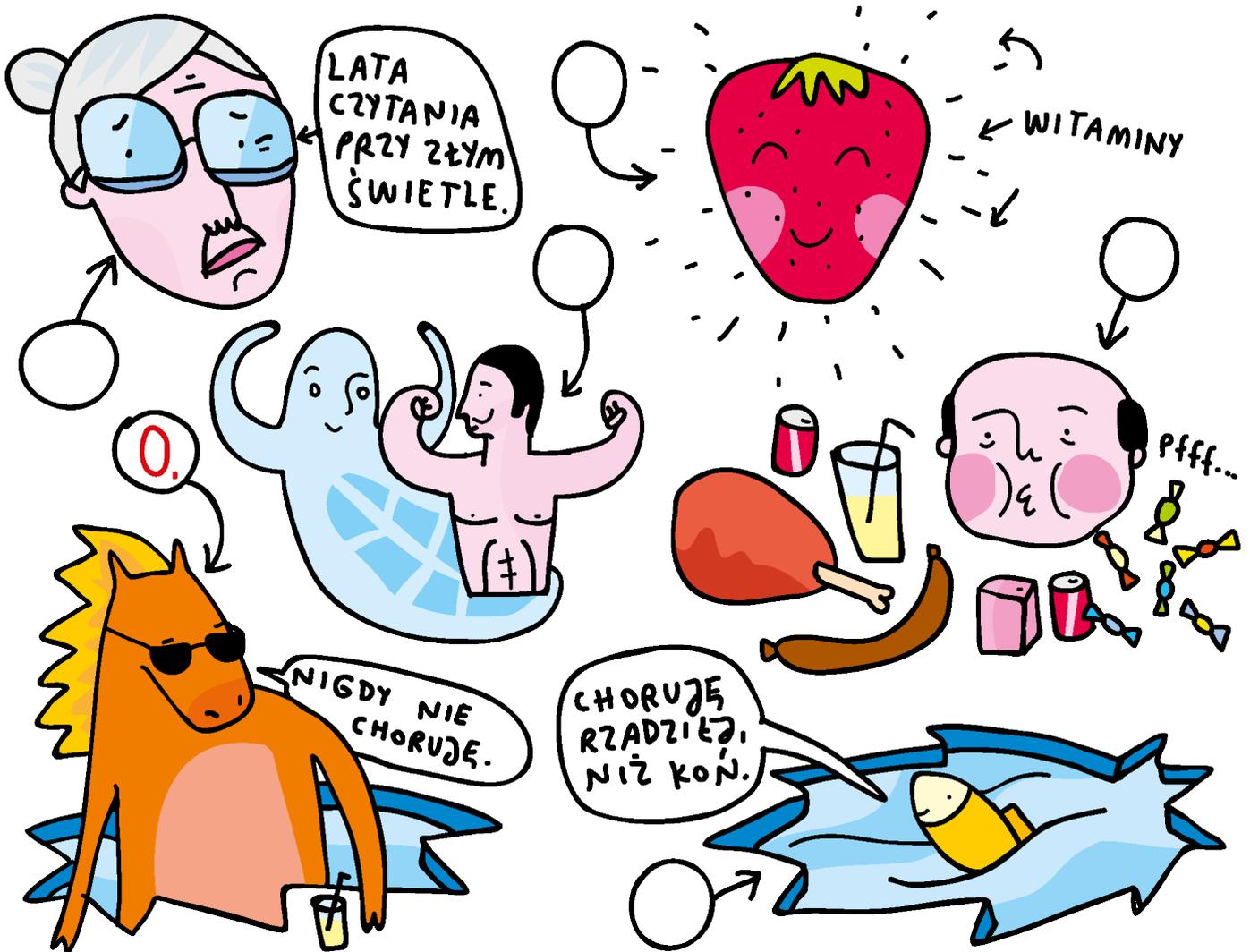
0. **aktywność fizyczna** 1. słodycze 2. owoce i warzywa 3. produkty zbożowe 4. nabiał 5. ryby, drób, jajka, mięso 6. tłuszcze roślinne 7. woda

VI. Podpisz obrazki przedstawiające powiedzenia związane ze zdrowiem odpowiednim wyrażeniem w ramki. Jak je rozumiesz?

- 0. Mieć końskie zdrowie.** 1. W zdrowym ciele zdrowy duch.
2. Zdrowy jak ryba. 3. Kto zdrowia nie szanuje, ten na starość żałuje.
4. Co za dużo, to niezdrowo. 5. Tryskać zdrowiem.

KARTA PRACY LEKCJA 10

XII. Przeczytaj fraszkę Jana Kochanowskiego „Na zdrowie”.
O czym jest wiersz? W domu znajdź informację i napisz krótką informację o tym, kim był Jan Kochanowski.

NA ZDROWIE

Ślachtetne zdrowie,
Nikt się nie dowie,
Jako smakujesz,
Aż się zepsujesz.
Tam człowiek prawie
Widzi na jawie
I sam to powie,
Że nic nad zdrowie
Ani lepszego,
Ani droższego;
Bo dobre mienie,
Perły, kamienie,
Także wiek młody
I dar urody,
Mieśca wysokie,
Władze szerokie
Dobre są, ale -
Gdy zdrowie w cale.
Gdzie nie masz siły,
I świat niemiły.
Klinocie drogi,
Mój dom ubogi
Oddany tobie
Ulubuj sobie!

LEKCJA 11

W zdrowym ciele – zdrowy duch

Źródła:

- <http://www.sport.pl/plywanie/0,0.html#TRNavSST#nawigacja>
- http://sport.interia.pl/bundesliga/news-robot-lewandowski-moze-umocnic-sie-na-fotelu-lidera-strzelc,nId,2276009#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=firefox
- http://sport.interia.pl/tenis/news-wta-quebec-eugenie-bouchard-odpadla-w-2-rundzie,nId,2275944#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=firefox
- http://sport.interia.pl/kolarstwo/news-me-w-kolarstwie-liane-lippert-najlepsza-wsrod-junierek,nId,2276099#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=firefox

I. Maksym uwielbia tematykę sportową i zawsze czyta ostatnią stronę weekendowego dziennika. Przeczytaj ją i wybierz poprawną odpowiedź.

1. - a, b, 2. c, 3. - c, 4. - b, 5. - b.

II. Połącz antonimy:

napastnik – obrońca
zespołowy – indywidualny
profesjonalista – amator,
zwycięzca – przegrany
goście – gospodarze
współzawodnictwo – współpraca
wygrać – przegrać
zdobyć – stracić
niesportowe zachowanie - fair play

III. Połącz synonimy:

piłka nożna – futbol
murawa – boisko
rywal – przeciwnik
doping – substancje zakazane
zespół – drużyna
zawodnik – gracz
fan – kibic
wynik – rezultat

IV. Uzupełnij zdania wyrazami w odpowiedniej formie.

1. kibicuje
2. bierze
3. odnoszą
4. strzela
5. straciła
6. zdobyła
7. przegrali
8. został

LEKCJA 12

Polskaaa biało-czerwoni!

Źródła:

- <http://www.fakt.pl/sport/inne-sporty/relacja-live-z-meczu-otwarcia-siatkarskiego-mundialu-polska-serbia/lvkyppc>
- <http://eurosport.onet.pl/siatkowka/mistrzostwa-swiata-siatkarzy/elektryzujace-otwarcie-ms-w-siatkowce-polska-2014/teDtq>
- <http://siatkowka2014.przegladsportowy.pl/siatkowka/mistrzostwa-swiata-w-siatkowce-mezczyzn-2014,mistrzostwa-swiata-w-siatkowce-na-zywo-polska-serbia-na-zywo,artykul,497515,1,1102.html>
- http://sport.interia.pl/raporty/raport-rio-2016/aktualnosci/news-paraolimpiada-rafal-wilk-zdobył-drugi-medal-w-rio-de-janeiro,nId,2275878#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=firefox

II. Uzupełnij zdania odpowiednimi formami wyrazów z ramki.

1. mistrzynią	6. trener
2. hali, plaży	7. tablicy wyników, remis
3. siatkę, aut	8. kapitana
4. Sędzia, linię	9. Komentator
5. Trybuny, Stadionie	10. Siatkarze

IV. Wieczorem Anastazja słuchała w polskim radiu wiadomości sportowych. Posłuchaj razem z nią i uzupełnij tekst.

– Mistrzostwa Świata w **siatkówce** mężczyzn oficjalnie uważam za otwarte – powiedział prezydent na ceremonii otwarcia, która odbyła się dziś na **Stadionie** Narodowym. Cóż to był za **mecz**! 63 tysiące widzów na **trybunach** to nowy rekord Stadionu Narodowego! Tylu fanów siatkówki obejrzało triumf **reprezentacji** Polski w meczu otwarcia Mistrzostw Świata, zorganizowanym przez Polski Związek Piłki Siatkowej. Tylu **kibiców** to też najwyższa frekwencja na oficjalnym meczu siatkówki w historii tej **dyscypliny** sportu. Mecz transmitowała telewizja Polsat. Kilkadziesiąt tysięcy gardeł zaśpiewało polski **hymn** narodowy, to było coś wyjątkowego. Przed meczem pojawił się Piotr Gruszka, były **kapitan** reprezentacji narodowej, który oficjalnie dziś zakończył karierę. Nie ukrywał wzruszenia: „Jestem szczęśliwy i dumny, że jestem Polakiem. Dziękuję kibicom, dzięki którym mogłem grać przez tyle lat z orzełkiem na piersi. Dziękuję **trenerom** i kolegom z boiska. Cieszę się, że jestem częścią Was!” „KONIEC! WYGRYWAMY PIERWSZY MECZ MUNDIALU MIAŻDŻĄC SERBIĘ 3:0! (w **setach** kolejno 25:19, 25:18, 25:18) Trener na prezydenta!”

V. Ułóż obrazki w odpowiedniej kolejności i podpisz je.

1. - B., 2. - D., 3. - H., 4. - G., 5. - A., 6. - F., 7. - E., 8. - C.

VI. Uzupełnij zdania zgodnie z podanym przykładem.

1. czwarty
2. trzeci
3. drudzy
4. pierwsze / drugie / trzecie / czwarte / piąte miejsce
5. pierwszymi

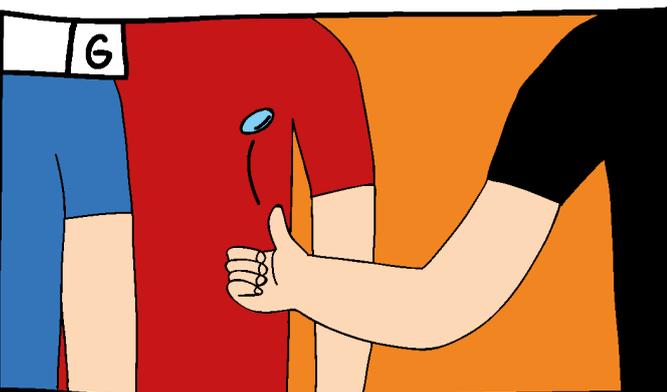
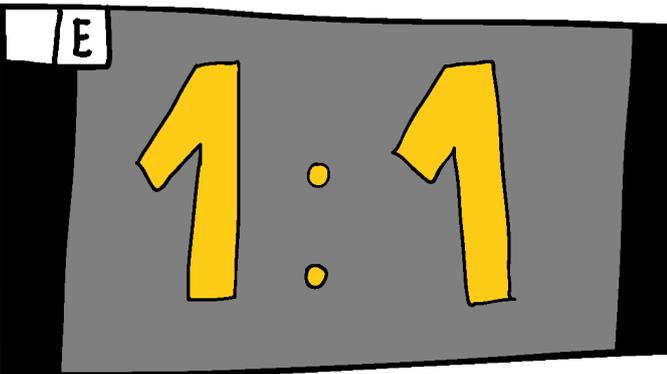
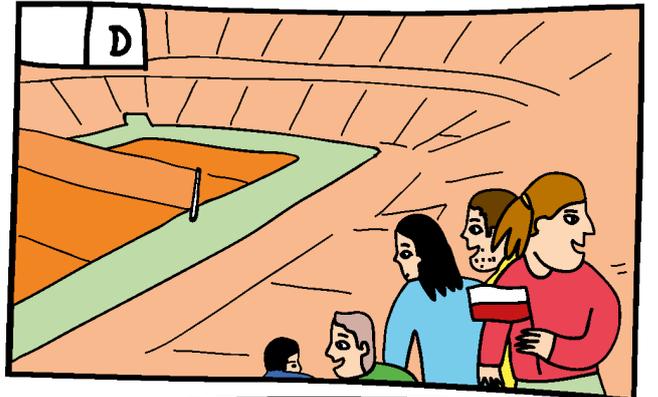
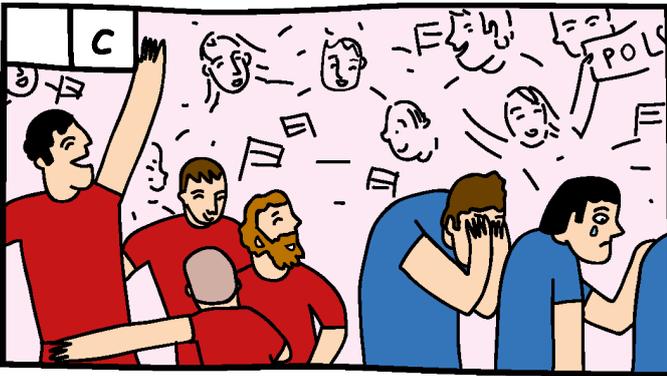
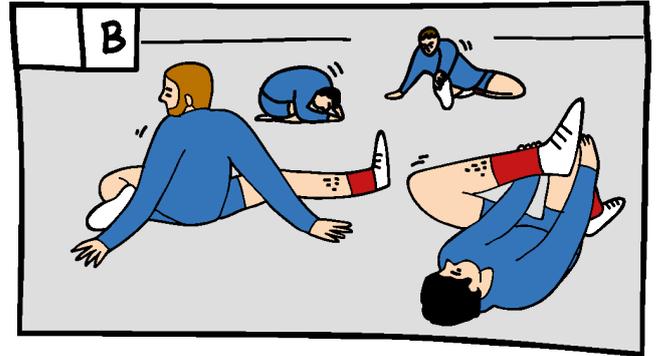
VIII. Połącz wyrazy z definicjami:

1. - F., 2. - E., 3. - H., 4. - I., 5. - B., 6. - C., 7. - J., 8. - D., 9. - G.

V. Ułóż obrazki w odpowiedniej kolejności i podpisz je.

1. Rozgrzewka. 2. Kibice wchodzą na stadion. 3. Kibice i zawodnicy śpiewają hymn. 4. Losowanie: sędzia rzuca monetą i pyta kapitanów drużyn: „Orzeł czy reszka?”. 5. Początek meczu – gwizdek sędziego. 6. Przerwa po pierwszym secie, 7. Remis. 8. Koniec meczu.

VIII. Połącz wyrazy z definicjami:

- 0. mistrzostwo** —→ **A. pierwsze miejsce w klasyfikacji w jakiejś dyscyplinie sportowej**
1. zawody sportowe / turniej	B. idealnie zagrana zagrywka, której przeciwnik nie jest w stanie dosięgnąć
2. mecz	C. grupa drużyn sportowych lub system rozgrywek
3. gra	D. skutek urazu ciała, np. złamania, stłuczenia
4. set	E. spotkanie dwóch drużyn lub dwóch zawodników, podczas którego grają w grę sportową i chcą pokonać przeciwnika
5. as serwisowy	F. rywalizacja o osiągnięcie jak najlepszych wyników, konkurs, często wieloetapowy
6. liga	G. w siatkówce inaczej: serwis, wprowadzenie piłki do gry
7. rozgrzewka	H. czynność o ustalonych zasadach, aby osiągnąć cel, najczęściej jest nim pokonanie przeciwników
8. kontuzja	I. część meczu: siatkówki lub tenisa, która trwa aż do zdobycia przez zawodników określonej liczby punktów
9. zagrywka	J. przygotowanie mięśni i stawów do wysiłku fizycznego

LEKCJA 13

Kopalnia Kawy we Lwowie

Jeśli nauczyciel chce urozmaicić zajęcia ze starszymi uczniami, może posilić się materiałami dostępnymi pod linkami:

- https://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Franciszek_Kulczycki
- http://wyborcza.pl/alehistoria/1,133661,14601588,Ten__ktory_podal_wiedencykom_kawe.html
- <http://www.polskieradio.pl/7/15/Artykul/930533,Ku-pamieci-tego-Polaka-w-Wiedniu-co-roku-jest-swieto>
- <http://kuriergalicyjski.com/actualnosci/report/367-kopalnia-kawy-pod-paacem-lubomirskich?showall=&start=1>
- <https://www.youtube.com/watch?v=UyPZ7Jr3gps>

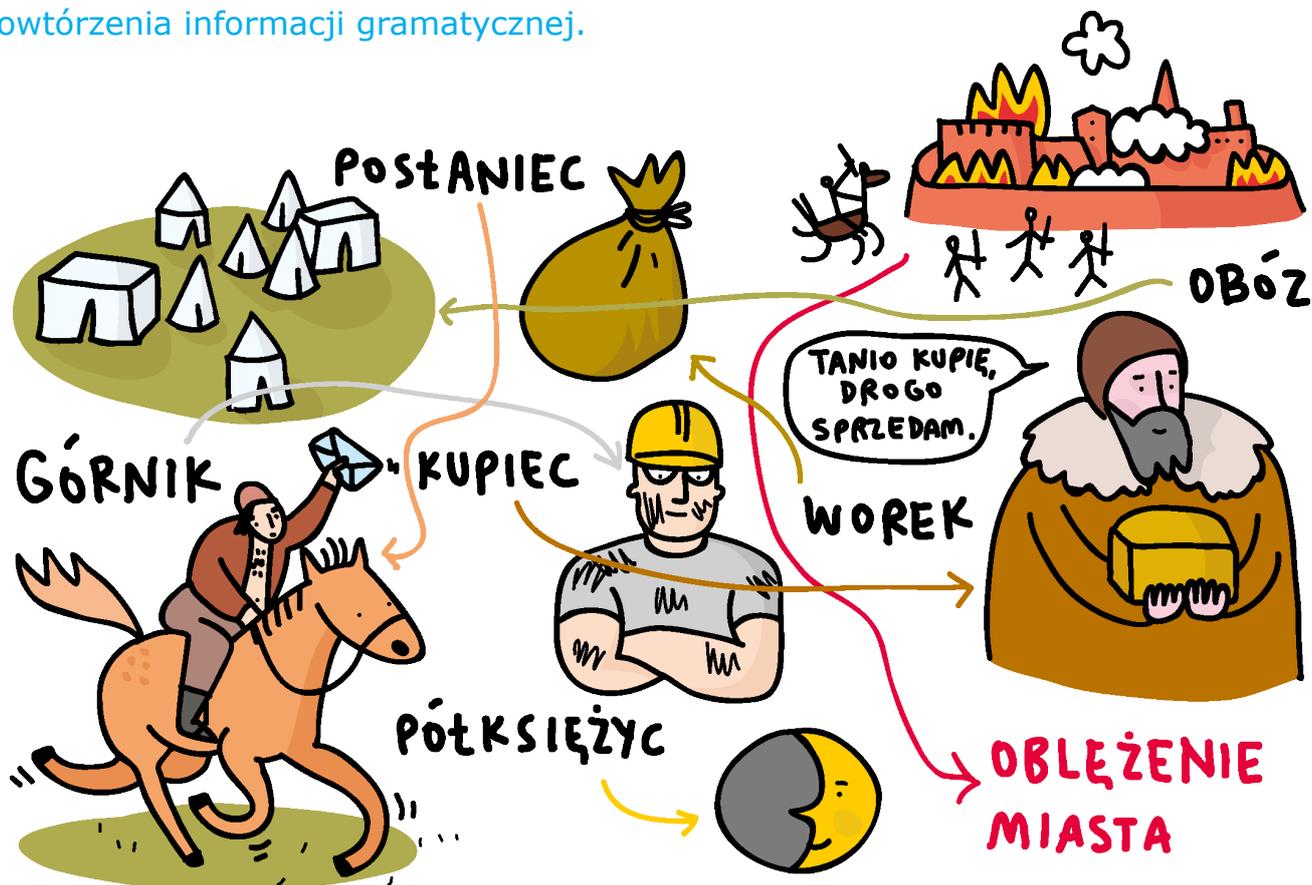
I. Przeczytaj dialog i zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - F, 2. - P, 3. - P, 4. - P, 5. - F.

II. Połącz rysunki z odpowiednimi wyrazami.

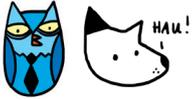
Nauczyciel może wykorzystać ćwiczenie nr V z drugiego tomu podręcznika w ramach powtórzenia informacji gramatycznej.

III. W którym to było roku? Którego roku? Którego miesiąca? Czy pamiętasz, jak zapisujemy daty?

1. w tysiąc sześćset osiemdziesiątym trzecim roku
2. w tysiąc osiemset sześćdziesiątym drugim roku
3. trzynastego sierpnia tysiąc sześćset osiemdziesiątego trzeciego roku
4. piętnastego sierpnia
5. dziesiątego stycznia tysiąc sześćset osiemdziesiątego czwartego roku
6. dwudziestego lutego tysiąc sześćset dziewięćdziesiątego czwartego roku

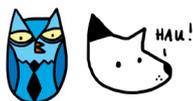
V. Historia Kopalni Kawy jest bardzo ciekawa. Uzupełnij poniższy tekst o Jerzym Franciszku Kulczyckim, któremu dedykowana jest kawiarnia, wyrazami z ramki w prawidłowej formie.

Komentarz dla nauczyciela: Warto, by nauczyciel przed lekcją zapoznał się z materiałami dotyczącymi historii Jerzego Franciszka Kulczyckiego. Jeżeli grupa uczniów jest starsza, można opracować dodatkowe ćwiczenia z wykorzystaniem materiałów on-line.

- https://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Franciszek_Kulczycki
- <http://historia.org.pl/2011/06/22/o-tym-jak-polak-otworzyl-pierwsza-kawiarnie-w-wiedniu-i-wymyslil-kawe-z-mlekiem/>
- http://www.wilanow-palac.pl/jerzy_franciszek_kulczycki_zalozyciel_pierwszej_kawiarni_w_wiedniu.html

1. urodził się
2. dzieciństwie
3. tłumacz
4. wieczorem
5. rankiem
6. król
7. kawiarnię
8. pomysł
9. miodem
10. patrona

KARTA PRACY LEKCJA 13

V. Historia Kopalni Kawy jest bardzo ciekawa. Uzupełnij poniższy tekst o Jerzym Franciszku Kulczyckim, któremu dedykowana jest kawiarnia, wyrazami z ramki w prawidłowej formie.

miód, kawiarnia, **pomysł**, król, patron, dzieciństwo, ranek, urodzić się, tłumacz, wieczór

Kopalnia Kawy to największa lwowska kawiarnia, która jest poświęcona historii kawy we Lwowie. Tradycję picia kawy, z Wiednia do Lwowa, przeniósł Jerzy Franciszek Kulczycki.

Jerzy Franciszek Kulczycki¹ w małej miejscowości Kulczyce w 1640 roku. O jego² jest niestety bardzo mało informacji. Wiadomo, że w młodości poznał język turecki, mówił także po węgiersku. Dzięki tym umiejętnościom pracował jako³ w belgradzkim oddziale Wschodniej Kompanii Handlowej, czyli stowarzyszeniu kupców wiedeńskich do handlu ze Wschodem. Potem, w 1683 roku, jako kupiec towarów orientalnych zamieszkał w Leopoldstadt pod Wiedniem. W czasie oblężenia Wiednia przez armię Imperium Osmańskiego 13 sierpnia 1683 roku Kulczycki przebrał się za tureckiego żołnierza i późnym⁴ uciekł z otoczonego miasta, aby uzyskać pomoc. Przeszedł bez trudu przez obóz turecki i⁵ 15 sierpnia dotarł do księcia lotaryńskiego Karola V i z jego listem powrócił tą samą drogą. Czyn ten przyniósł mu sławę i korzyści materialne, a 10 stycznia 1684 roku mianowano go cesarskim

tłumaczem języka tureckiego. Po słynnej bitwie pod Wiedniem⁶ Jan III Sobieski pozwolił mu wybrać jako nagrodę dowolną rzecz z obozu pokonanego nieprzyjaciela. Kulczycki zdecydował się wziąć 300 worków kawy. Uważa się, że otworzył pierwszą wiedeńską⁷, w której na pamiątkę zwycięstwa nad Turkami podawał gościom ciasteczka w kształcie półksiężyców. Podobno jako pierwszy wpadł na **pomysł**⁸ słodzenia kawy⁹ oraz doprawiania jej mlekiem. Jerzy Franciszek Kulczycki zmarł na gruźlicę w Wiedniu 19 lub 20 lutego 1694 roku. W 1862 roku jednej z wiedeńskich ulic nadano jego imię, a samego Kulczyckiego uznano za¹⁰ wiedeńskich kawiarzy.

LEKCJA 14

Delegacja taty

V. Uzupełnij zdania.

1. Polacy / polsku	5. Japończycy / japońsku
2. Czesi / czesku	6. Ormianie / ormiańsku
3. Żydzi / hebrajsku	7. Ukraińcy / ukraińsku
4. Francuzi / francusku	8. Azerowie / azersku

VI. Posłuchaj dialogu i uzupełnij brakujące wyrazy.

Maks: Tato, tato!

Tata: Hmm?

Maks: Czy możesz powiedzieć *jeszcze*⁰ raz, kto będzie na szkoleniu w Stanach?

Tata: Oj, Maksiu, nie pamiętam dokładnie. Na pewno będą **Japończycy**¹, Niemcy, **Finowie**², Chińczycy, Rosjanie, Polacy, **Bułgarzy**³ i Francuzi.

Maks: Myślisz, że będą sympatyczni?

Tata: A dlaczego mają być niesympatyczni?!

Maks: Hmm... Niemcy są pewnie bardzo poważni i zorganizowani.

Tata: To chyba dobrze, prawda? Dobrzy informatycy i **programiści**⁴ muszą tacy być. Ja też. Wszyscy jesteśmy bardzo odpowiedzialni.

Maks: No tak, ale myślisz, że się z nimi zakolegujesz?

Tata: Ha ha ha! Oczywiście! Nasi **koledzy**⁵ z Francji i z Bułgarii są bardzo zabawni! Mają świetne poczucie humoru.

Maks: Jak to, to ty już wszystkich znasz?

Tata: Nie, nie wszystkich, tylko kilku. Bardzo się cieszę, że będzie mój kolega Yao Ming.

Maks: Ten były koszykarz NBA?!

Tata: Ha, ha, ha! Nie, to tylko zbieżność imion.

Maks: Eh... Szkoda.

MIANOWNIK LICZBY MNOGIEJ PRZYMIOTNIKÓW MĘSKOOSOBOWYCH

Nauczyciel może skorzystać z rozszerzonej informacji gramatycznej, z obszerniejszym komentarzem gramatyczno-historycznym na stronie <http://grzegorz.interiowo.pl/gram/pl/stopn00.html>

VII. Napisz odpowiednią formę rzeczowników i przymiotników w liczbie mnogiej.

1. zdolni studenci
2. uprzejmi kelnerzy
3. duzi chłopcy
4. młodzi lekarze
5. mili goście
6. starzy profesorowie
7. mądrzy filozofowie
8. chorzy przyjaciele
9. dobrzy specjaliści
10. francuscy dziennikarze
11. obcy ludzie
12. wysocy koszykarze

TRANSKRYPCJA

I. Posłuchaj dialogu, a następnie odpowiedz na pytania.

Tata: Za miesiąc lecę do Stanów.

Maksym: Dokąd?

Tata: Do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Maksym: Jedziesz na wakacje bez nas?

Tata: Synku, wakacje bez was, to nie wakacje! Jadę w delegację.

Maksym: Hmm... Nie jestem pewien, czy rozumiem.

Tata: Delegacja to wyjazd służbowy. Wysyła mnie moja firma.

Mama: Jedziesz sam?

Tata: Nie, wysyłają cały mój zespół. Będziemy mieli szkolenia z zabezpieczeń internetowych z informatykami z całego świata.

Maksym: Jak to z całego świata?!

Tata: Firma, w której pracuję, jest międzynarodowa. Jej główna siedziba znajduje się w USA, w Filadelfii, a jej oddziały, czyli części, są w Europie, Ameryce Południowej, Azji i Australii.

Maksym: To znaczy, że nie będzie tam ludzi z całego świata!

Tata: No tak, masz rację. Ale mieszkańcy z pięciu kontynentów to całkiem sporo przedstawicieli świata.

Maksym: Co to będą za „szkolenia“?

Tata: To trochę skomplikowane. Przede wszystkim z tego, jak radzić sobie z atakami hakerów, jak dobrze zabezpieczać systemy komputerowe przed wirusami i innymi zagrożeniami.

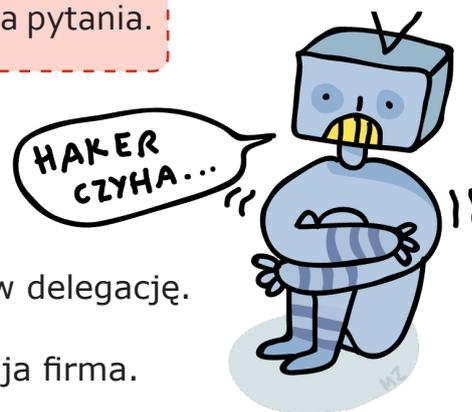
Maksym: To znaczy, że jedziesz do szkoły!

Tata: Ha, ha, ha! Masz rację! To będzie tydzień bardzo intensywnej nauki. Dowiedziałem się, że mamy zarezerwowany hotel, ale bilety muszę kupić samodzielnie, bo ze Lwowa lecę najpierw tylko ja, a inni, dwa dni później.

Mama: To będzie kosztowało fortunę!

Tata: Spokojnie, kochanie. Firma opłaci lot, ale ja muszę zarezerwować dla siebie bilety. Maks, pomożesz mi?

Maksym: Oczywiście!!!

HELLO,
MR. BOGDAN!

II. Tata musi kupić bilety lotnicze. Uzupełnij rysunki propozycjami z ramki.

Filadelfia (wszystkie lotniska), Lwów, 1, lot bezpośredni, 23.07., 31.07.

W OBYE STRONY W JEDNĄ STRONĘ / PRZESIADKA LOT BEZPOŚREDNI

Z Do

WYLOT POWRÓT

KLASA PODRÓŻY I PODRÓŻNI
1 DOROSŁY, EKONOMICZNA

LIPIEC

PON.	WT.	ŚR.	CZW.	PT.	SOB.	NIEDZ.
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8

KLASA PODRÓŻY
EKONOMICZNA

DOROSŁYCH
- 1 + 16+ LAT

DZIECI
- 0 + DO 16 LAT

NIEMOWLĄT
- 0 + DO 2 LAT

LATAĆ KAŻDY MOŻE. JEDEŃ LEPIEJ, DRUGI TROCHE...

DALEJ, MAKS!

KARTA PRACY LEKCJA 14

3

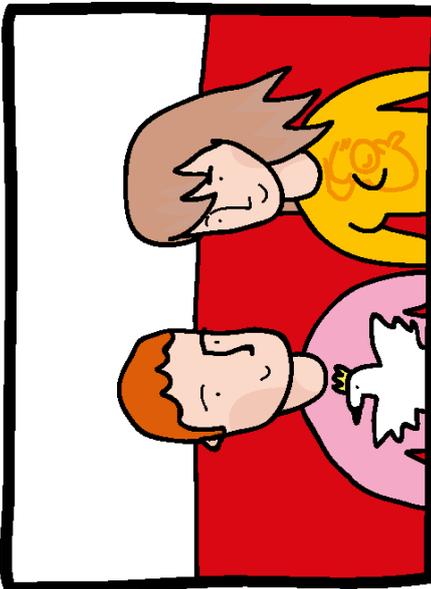
VIII. Podzielcie się na cztery grupy. Każda grupa dostaje obrazek przedstawiający narodowość. Jak myślicie, jacy są ludzie z tych krajów? Napiszcie listę cech charakteru, którą później przedstawicie koleżankom i kolegom z klasy.

Uczniowie mogą losować kartki przedstawiające narodowości. Celem ćwiczenia jest porozmawianie o stereotypach, o tym, na ile są prawdziwe. Jeżeli są negatywne, należy tak poprowadzić dyskusję, by uczniowie wyzbyli się uprzedzeń.

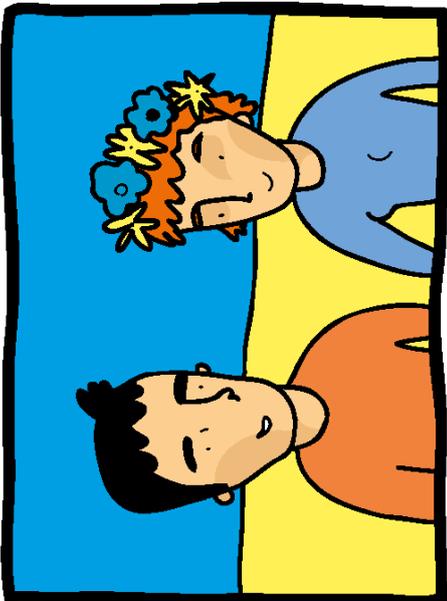
Jacy są Niemcy?

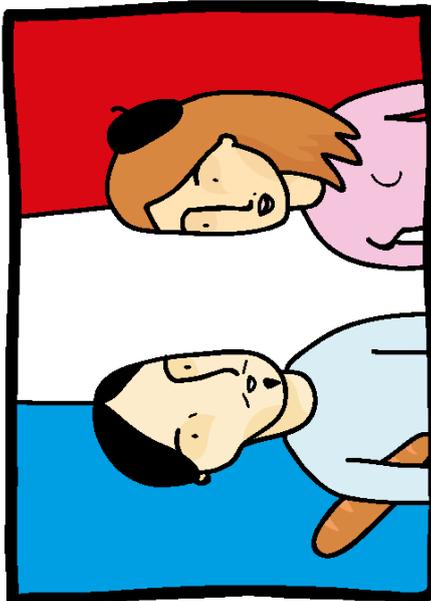
Jacy są Polacy?

Jacy są Ukraińcy?

Jacy są Francuzi?

Jacy są Anglicy?

Jacy są Hiszpanie?

LEKCJA 15

Na lotnisku

49

I. Przeczytaj dialog, a potem podpisz obrazki wyrazami, które w tekście zostały pogrubione.

hala odlotów

pokład samolotu

odbiór bagażu

check-in

luk bagażowy

szwajcarski scyzoryk

rekwaw

karta pokładowa

kontrola bezpieczeństwa

bramka

bramka/ochrona

urządzenie prześwietlające

TRAVEL DATE	BOARDING PASS
FLIGHT NUMBER	FROM
GATE CLOSURE	TO
SEAT NUMBER	FLIGHT DEPARTS
	PASSENGER

III. Na lotnisku znajdziesz oznaczenia. Połącz je z odpowiednimi wyrazami z kolumny zgodnie z podanym przykładem.

odloty

odbiór bagażu

przyloty

poczekalnia

kontrola paszportowa

wi-fi

kontrola bezpieczeństwa

punkt medyczny

toalety

straż graniczna

odprawa

IV. Czego nie wolno wносить na pokład samolotu? Podpisz obrazki wyrazami z ramki.

fajerwerki

broń palna

trucizna

ostre narzędzia

aerazol

bomba

źródła ognia

kwas

gaz

KARTA PRACY LEKCJA 15

III. Na lotnisku znajdziesz oznaczenia. Połącz je z odpowiednimi wyrazami z kolumny zgodnie z podanym przykładem.

odloty

przyloty

kontrola paszportowa

kontrola bezpieczeństwa

toalety

odprawa

odbiór bagażu

poczekalnia

wi-fi

punkt medyczny

straż graniczna

KARTA PRACY LEKCJA 15

9

V. Popatrz na instrukcję bezpieczeństwa: podobną znajdziesz w każdym samolocie. Oprócz tego stewardzi na pewno pokażą, jak należy się zachowywać w przypadku zagrożenia. Wysłuchaj ich uważnie! Jak myślisz, co oznaczają kolejne obrazki? Opowiedz o nich. Możesz użyć poniższych słów i zwrotów.

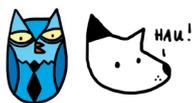
w przypadku awarii, podczas startu, podczas lądowania, maska tlenowa, kamizelka ratunkowa, napompować, nadmuchać, zapisać /odpiąć pasy bezpieczeństwa, pochylić się, wypchnąć, wyskoczyć, droga ewakuacyjna

W przypadku awarii samolotu załóż maskę tlenową.
Naucz się szybko zapinać i odpinać pasy bezpieczeństwa.

LEKCJA 16

Geniusz samouk. Stefan Banach i lwowska szkoła matematyczna

I. Przeczytaj dialog, a następnie uzupełnij tekst wyrazami z ramki.

1. naukowa	6. teorie
2. wojnami	7. zapisywali
3. naukowcy	8. 193
4. matematyki	9. wybuch
5. miejscem	10. akademickich

II. Mówi się, że matematyka to królowa nauk. Jakie są inne dyscypliny naukowe? Znajdź ukryte poziomo, pionowo i ukośnie wyrazy. Połącz nazwy dyscyplin z ich definicjami.

1. archeologia
2. filozofia
3. historia
4. ekonomia
5. fizyka
6. geografia
7. psychologia
8. mechanika
9. medycyna
10. ekologia

P	S	Y	C	H	O	L	O	G	I	A	H	F	S
G	H	A	Y	T	N	Z	J	U	W	I	B	K	G
E	M	A	T	E	M	A	T	Y	K	A	O	J	E
C	E	E	T	Y	J	N	S	R	H	R	M	K	O
B	D	G	C	U	T	B	E	Z	I	N	O	K	G
W	Y	M	U	H	T	P	C	W	Y	L	C	I	R
E	C	B	W	I	A	F	R	Y	O	T	N	F	A
K	Y	T	Y	S	O	N	F	G	A	J	U	I	F
O	N	R	G	T	H	Y	I	J	N	T	M	Z	I
N	A	S	C	O	W	A	U	K	T	J	A	Y	A
O	T	F	U	R	I	K	W	P	A	D	R	K	O
M	T	W	F	I	L	O	Z	O	F	I	A	A	M
I	W	U	R	A	Z	U	H	T	E	T	B	P	U
A	R	C	H	E	O	L	O	G	I	A	G	J	Y

III. Matematyk zajmuje się matematyką. Jak nazywają się osoby, które zajmują się innymi naukami? Dopisz do nazw dyscyplin wyrazy w liczbie pojedynczej albo mnogiej.

1. prawnicy	6. stomatolog
2. astronom	7. geodeta
3. informatycy	8. reżyserzy
4. geolodzy	9. dyrygenci
5. architekci	10. językoznawca

IV. Uzupełnij zdania wyrazami w liczbie mnogiej.

1. Biotechnolodzy, lekarze	6. Najlepsi światowi pianiści
2. Chemicy	7. Nasi nauczyciele, dobrzy, pomocni
3. utalentowani uczniowie, wybitni uczeni	8. Politycy, ekonomiści
4. świetni sportowcy i znani dziennikarze	9. Ministrowie
5. Wierni kibice	10. Goście

VII. ĆWICZENIE DODATKOWE: Zamień zdania zgodnie z przykładem. Użyj tego samego czasu.

1. Jacy są twoi koledzy?
2. Nasi synowie urodzili się w maju.
3. Jego bracia są starsi ode mnie.
4. Wasi dziadkowie mieli gospodarstwo?
5. Czy twoi wujkowie kolekcjonowali znaczki pocztowe?
6. Jacyś chłopcy pomogli starszej pani.
7. Którzy uczniowie najlepiej napisali test?
8. Ci ojcowie bawią się ze swoimi dziećmi.
9. Nasi profesorowie napisali interesujące książki.
10. Ci ludzie potrzebują pomocy.

VII. ĆWICZENIE DODATKOWE: Zamień zdania zgodnie z przykładem. Użyj tego samego czasu.

0. Znany matematyk otrzymał nagrodę.

Znani matematycy otrzymali nagrody.

1. Jaki jest twój kolega?
.....
2. Nasz syn urodził się w maju.
.....
3. Jego brat jest starszy ode mnie.
.....
4. Wasz dziadek miał gospodarstwo?
.....
5. Czy twój wujek kolekcjonował znaczki pocztowe?
.....
6. Jakiś chłopiec pomógł starszej pani.
.....
7. Który uczeń najlepiej napisał test?
.....
8. Ten ojciec bawi się ze swoimi dziećmi.
.....
9. Nasz profesor napisał interesującą książkę.
.....
10. Ten człowiek potrzebuje pomocy.
.....

LEKCJA 17

Jak Kij, Szczek, Horyw i ich siostra Łybedź założyli Kijów

I. Tonia dostała e-mail od koleżanki z Poznania. Przeczytaj go, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - F, 2. - F, 3. - P, 4. - F, 5. - F.

II. Posłuchaj, o czym rozmawiają Maksym, Staszek i Tonia, a następnie wybierz poprawny wariant.

1. - a, 2. - b, 3. - b, 4. - c, 5. - a.

III. Maksym i Staszek przynieśli różne stare pocztówki z Kijowa. Niestety, część pocztówek jest nieczytelna.
a. Spróbuj rozszyfrować, do kogo zostały wysłane pocztówki, a następnie uzupełnij tekst odpowiednią formą wołacza.
b. W miejsce kropek wpisz wyrazy z ramki.

1. Antku
pomnik, królem, ulicę
2. Olgo
freski, kopuły
3. Wnuczku
mnisi, księga, groby

4. Wiktorze
parlament, prezydent, Polsce
5. Staszku
biurowce, malarze, kafejki
6. Tarasie
metrem, tłoku, kotleta

IV. Rozpocznij list. Wyrazy wstaw w odpowiedniej formie wołacza.

1. Anno
2. Antku
3. Babciu
4. Dziadku
5. Mamo
6. Maksymie
7. Cóрко

8. Dziecko
9. Tato
10. Olgo
11. Polacy
12. Ukraińcy
13. Goście
14. Aniu

15. Anastazjo
16. Synowie
17. Marianno i Łukaszu
18. Mario
19. Marysiu
20. Ojczy
21. Węgrzy

TRANSKRYPCJA

II. Posłuchaj, o czym rozmawiają Maksym, Staszek i Tonia, a następnie wybierz poprawny wariant.

Tonia: Cześć, chłopcy!

Staszek: Cześć, Toniu!

Maksym: Cześć!

Tonia: Słuchajcie, w czerwcu przyjadą na Ukrainę koledzy z mojej dawnej szkoły.

Maksym: Z Polski? To fantastycznie.

Staszek: Super! Odwiedzą naszą szkołę?

Tonia: Niestety, nie. Będą we Lwowie tylko dwa dni, a potem jadą do Kijowa.

Maksym: Szkoda. Byłoby wspaniale. Moglibyśmy ich oprowadzić po Lwowie, opowiedzieć wiele legend, np. o tym, jak powstał Lwów, albo skąd się wzięła pyszna kawa lwowska.

Tonia: O właśnie, chłopcy. Moja koleżanka Klaudia poprosiła mnie, żebym napisała jej w e-mailu jakąś legendę o Kijowie. Jak myślicie, która jest najbardziej znana?

Staszek: No chyba ta o powstaniu Kijowa.

Tonia: To opowiedzcie.

Maksym: To było tak...

Byli sobie trzech bracia: Kij, Szczek, Horyw i siostra Łybedź. Rodzeństwo wędrowało długo przez ziemie, które były bardzo piękne i żyzne, aż zobaczyło wielką rzekę i postanowiło osiedlić się nad jej brzegiem. Kij osiadł na Boryczewskiej Górze, gdzie dziś znajduje się Wjazd Boryczewski, Szczek zamieszkał na górze, którą od jego imienia nazwano Szczekawicą, dziś jest to dzielnica Kijowa, a trzeci z braci zamieszkał na trzeciej górze, której później nadano imię Chorewica. Imieniem siostry nazwano natomiast dużą rzekę, która była odnogą Dniepru, ale dziś jest to mała rzeczka płynąca przez Kijów. Rodzeństwo postanowiło, że założą tu miasto, a od imienia najstarszego brata nazwie je Kijów. „Kronika minionych lat” Nestora podaje, że Kij był bardzo wielkim wojownikiem i zapraszano go często na dwór cesarza. Dziadek mi kiedyś mówił, że źródła historyczne podają, że był to Justynian I Wielki, bo za jego czasów Słowianie służyli w armii Bizancjum.

Staszek: Och, kiedyś nawet czytałem, że Kij założył jeszcze jedno miasto, gdzieś nad Dunajem, nazywa się Kijowiec, ale niestety, został z niego wygnany.

Maksym: Tak, dziadek mi kiedyś opowiadał, że wielu Słowian za czasów cesarza Justyniana zakładało miasta warowne nad Dunajem, więc Kij mógł być jednym z nich.

Tonia: Chłopcy, a co warto zobaczyć w Kijowie?

Maksym: Toniu, przyniosę ci jutro pocztówki i wszystko opowiem.

Staszek: Ja też mam kilka.

Tonia: Super, a potem odpiszemy na e-mail Klaudii.

KARTA PRACY LEKCJA 17

III. Maksym i Staszek przynieśli różne stare pocztówki z Kijowa. Niestety, część pocztówek jest nieczytelna.

- Spróbuj rozszyfrować, do kogo były wysłane pocztówki, a następnie uzupełnij tekst odpowiednią formą wołacza.
- W miejsce kropek wstaw wyrazy w odpowiedniej formie. (1/4)

kopuły

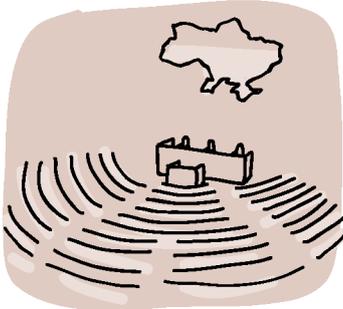
król

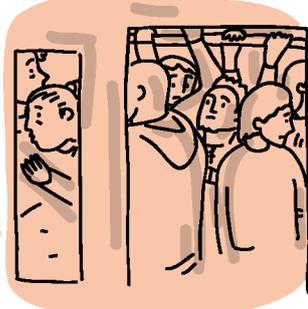
biurowce

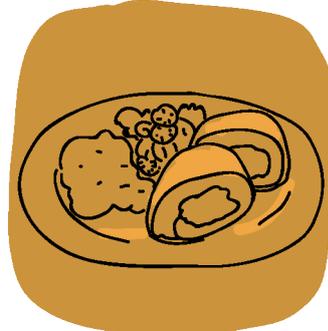
freski

parlament

tłok

kotlet

kafejki

groby

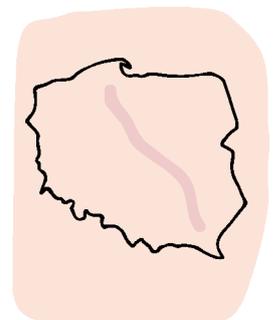
księga

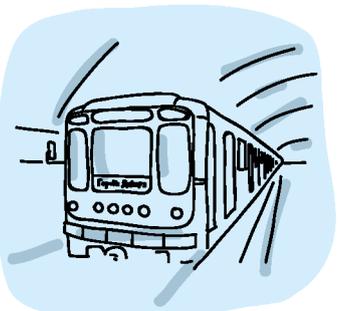
ulica

pomnik

Polska

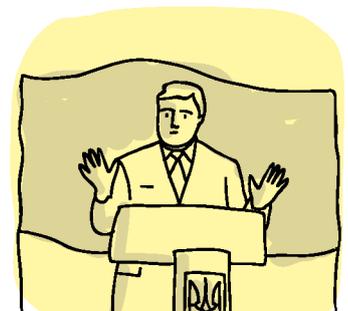
metro

mnisi

malarz

prezydent

KARTA PRACY LEKCJA 17

III. Maksym i Staszek przynieśli różne stare pocztówki z Kijowa. Niestety, część pocztówek jest nieczytelna.

a. Spróbuj rozszyfrować, do kogo były wysłane pocztówki, a następnie uzupełnij tekst odpowiednią formą wołacza.

b. W miejsce kropek wstaw wyrazy w odpowiedniej formie. (2/4)

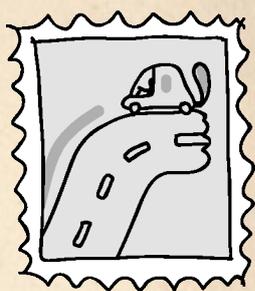
A	e	t	n	k
---	---	---	---	---

Kijów, 16.03.2016

Cześć, **Antku!**

Co słyhać? Właśnie jestem w Kijowie. Niestety, ciągle pada i pada, na szczęście dziś już trochę mniej. Poszliśmy dziś na spacer zobaczyć Złota Bramę. Jest to dawna brama wjazdowa do starego Kijowa. Obok Bramy stoi Jarosława Mądrego, był to jeden z największych książąt Rusi Kijowskiej. To ten, który wojował z Polski, Bolesławem Chrobrym. Potem poszliśmy na Jarosławowy Wał. Kiedyś tu były wały, czyli nasypy obronne starego grodu Jarosława, teraz jest tu wiele ambasad, między innymi Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej.

Pozdrawiam
Iwan

a	o	g	l
---	---	---	---

Kijów, 1.02.2015

Kochana!

Właśnie jestem w Kijowie. Zwiedzam naszą stolicę. Dziś byłem w Soborze Mądrości Bożej, czyli w Soborze Sofijskim, który został zbudowany jeszcze w X wieku. To bardzo piękne miejsce. Znajdują się tu i mozaiki jeszcze z XI wieku. Obok Soboru stoi pomnik Bogdana Chmielnickiego. Mamy dziś w planach zwiedzać Monaster świętego Michała. Ma on przepiękne złote

Całuję mocno i TĘSKNIĘ!
Ostap

KARTA PRACY LEKCJA 17

III. Maksym i Staszek przynieśli różne stare pocztówki z Kijowa. Niestety, część pocztówek jest nieczytelna.

- a. Spróbuj rozszyfrować, do kogo były wysłane pocztówki, a następnie uzupełnij tekst odpowiednią formą wołacza.
- b. W miejsce kropek wstaw wyrazy w odpowiedniej formie. (3/4)

W	e	cz	u	n	k
---	---	----	---	---	---

Kijów, 5.05.2010

Drogi,
serdecznie pozdrowienia z Kijowa przesyła babcia.
Jestem teraz w Ławrze Peczerskiej. To taki ogromny klasztor. Zaczął powstawać w XI wieku, kiedy to w pieczarach nad Dnieprem osiedlali się
Potem bardzo szybko zaczął się rozwijać. To tu żył i tworzył Nestor, pierwszy dziejopisarz Rusi. To ten, który napisał „Powieść minionych lat”. To taka jak polska Kronika Galla Anonima, czyli księga opisująca historię Polski. W klasztorze znajdują się mnichów, książąt, hetmanów ukraińskich, wojewodów kijowskich.
To piękne miejsce. Warto, żebyś kiedyś je zobaczył.
Moc uścisków
Babcia

W	t	i	k	o	r
---	---	---	---	---	---

Kijów, 2.02.2016

.....,
dzisiaj zwiedzaliśmy ukraiński, który nazywa się Werchowna Rada. To tak jak w Polsce Sejm i Senat, tylko że Ukraińcy mają parlament jednoizbowy, a my - dwuizbowy. Dowiedziałem się, że niedawno najważniejszy na Ukrainie był
i jego decyzje były ostateczne. Teraz najważniejszy jest premier, a prezydent tylko reprezentuje państwo w sprawach międzynarodowych. To tak jak u nas, w
To była bardzo ciekawa wycieczka.
Pozdrawiam
Olga

KARTA PRACY LEKCJA 17

III. Maksym i Staszek przynieśli różne stare pocztówki z Kijowa. Niestety, część pocztówek jest nieczytelna.

- a. Spróbuj rozszyfrować, do kogo były wysłane pocztówki, a następnie uzupełnij tekst odpowiednią formą wołacza.
- b. W miejsce kropek wstaw wyrazy w odpowiedniej formie. (4/4)

e	sz	a	t	S	k
---	----	---	---	---	---

Kijów, 2.08.2010

.....,

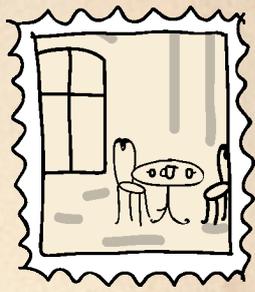
już dojechaliśmy do Kijowa. To wielkie miasto. położone nad Dnieprem. Są tu nowoczesne, piękne

Miasto bardzo szybko się rozwija, jeszcze piętnaście lat temu nie było takie. Na szczęście są miejsca, które się nie zmieniły, takie jak ulica Zjazd św. Andrzeja. Stoją tu, jak zawsze, i artyści, i inni sprzedający swoje prace. Są tu przepiękne małe, no i można spotkać czasami naprawdę bardzo dziwnych, interesujących ludzi.

To niesamowita ulica, która zachowała swój dawny koloryt.

Buziaki

Mama

a	a	T	r	s
---	---	---	---	---

Kijów, 10.02.1974

.....,

jestem pierwszy raz w stolicy. Mieszka tu wielu ludzi. Jechałam dziś

To niesamowite, kolejka metra raz jedzie pod ziemią, innym razem wyjeżdża na powierzchnię. Nie widziałem jeszcze nigdy takiego w komunikacji. Ludzie są tu życzliwi. Wczoraj spacerowałam nad Dnieprem, a potem poszłam na obiad, oczywiście musiałam spróbować prawdziwego kijowskiego.

Musimy tu kiedyś przyjechać oboje.

Ołena

LEKCJA 18

Babski wyjazd w góry

30

I. Marysia i Olga rozmawiają na Skypie. Szukają na www.booking.com dobrego miejsca na nocleg. Posłuchaj dialogu i uzupełnij rysunek.

NAJLEPSZE OFERTY 24/7

MIEJSCE, NAZWA OBIEKTU LUB ADRES:

ZAKOPANE

DATA ZAMELDOWANIA:

01.01.

DATA WYMELDOWANIA:

07.01.

CEL WYJAZDU:

PRACA

WYPOCZYNEK

POKOJE: + DOROŚLI: + DZIECI: +

DODATKOWE ATRAKCJE:

→ ZWIEDZANIE

→ BARY I RESTAURACJE

SZUKAJ

III. Marysia znalazła dwie interesujące oferty. Każdy akapit zatytułuj wyrazem.

„POD RYSAMI”

- A. Położenie
- B. Wyposażenie
- C. Wyżywienie
- D. Okolica
- E. Parking
- F. Zwierzęta
- G. Cena

„U GÓRALA”

- A. Położenie
- B. Wyposażenie
- C. Okolica
- D. Wyżywienie
- E. Zwierzęta
- F. Parking
- G. Cena

IV. Przeczytaj jeszcze raz oferty i zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - P, 2. - F, 3. - F, 4. - P, 5. - P.

VI. Połącz obrazki z nazwami obiektów.

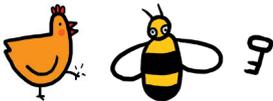
VII. Oto regulamin Tatrzańskiego Parku Narodowego. Uzupełnij zdania odpowiednią formą trybu rozkazującego.

1. Chodź	6. zabierz
2. sprawdź	7. podchodź
3. krzycz	8. karm
4. Bądź	9. Pamiętaj
5. wezwij	

VIII. Uzupełnij tekst odpowiednią formą trybu rozkazującego.

1. śmieję się	6. Miej
2. uważaj	7. Weź
3. śpiewaj	8. chodź
4. krzycz	9. napiszmy
5. Zabierz	10. Zostawmy

IX. Olga z Marysią poszły do Doliny Kościeliskiej. Teraz odpoczywają w schronisku i piszą do rodziców SMS-y. Pomóż im napisać wiadomość. Zapewnij w niej, że nic ci się nie stało i napisz, co dziś robiłeś / robiłaś.

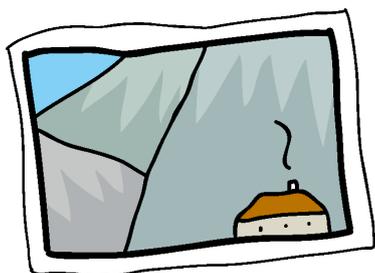
Uwaga, uczniowie mogą napisać i wysłać jako pracę domową prawdziwą wiadomość SMS do nauczyciela.

TRANSKRYPCJA

9

I. Marysia i Olga rozmawiają na Skypie. Szukają na www.booking.com dobrego miejsca na nocleg. Posłuchaj dialogu i uzupełnij rysunek.

Marysia: Olgo, dokąd jedziemy?

Olga: W góry, jasna sprawa!

Marysia: Ale w Polsce są Tatry, Karkonosze, Bieszczady, Beskidy, Góry Świętokrzyskie. W które góry chcesz jechać?

Olga: A które są najwyższe?

Marysia: Tatry.

Olga: To jedźmy w Tatry.

Marysia: Super, bardzo lubię te góry. Najdrożej, ale i najpiękniej jest w Zakopanem, to zimowa stolica Polski, ale możemy też mieszkać w Bukowinie Tatrzańskiej lub Murzasichlu, będzie taniej.

Olga: Wolałabym jednak w stolicy Tatr, tam będzie więcej atrakcji. Wynajmiemy sobie jakiś pokój ze śniadaniem i obiadokolacją w pensjonacie. Chcę się nauczyć jeździć na nartach i pochodzić po dolinach.

Marysia: W takim razie byłoby dobrze, gdyby nocleg był niedaleko oślej łączki i wyciągu narciarskiego.

Olga: Oślej łączki?

Marysia: Tak, ośla łączka to bardzo łagodny i krótki stok narciarski dla dzieci i osób, które zaczynają jeździć na nartach.

Olga: Marysiu, a tobie odpowiada Zakopane?

Marysia: Wolałabym nocować w jakimś spokojniejszym miasteczku. W Zakopanem jest drogo i jest wielu turystów. Stoki są strasznie oblegane. Chcę trenować swoją jazdę na snowboardzie w jakimś spokojnym miejscu.

Olga: To zastanówmy się jeszcze. A kiedy chcesz jechać? Ja mogę już 30 grudnia.

Marysia: Oj, ja chyba nie. Jadę na Sylwestra do Krakowa, więc mogłabym dopiero 1 stycznia wieczorem.

Olga: A kiedy powrót?

Marysia: W Polsce 6 stycznia to święto.

Olga: A tak, Trzech Króli. Na Ukrainie 7 stycznia jest Boże Narodzenie. Dobrze się składa, mamy wolne prawie w tym samym czasie.

Marysia: Zostańmy do 7. Najwyżej spóźnię się jeden dzień do szkoły.

Olga: Bierzymy dwa pokoje czy jeden?

Marysia: Myślę, że jeden w zupełności nam wystarczy.

Olga: Oczywiście, dwie osoby dorosłe?

Marysia: Tak, w końcu nie jesteśmy już dziećmi.

NAJLEPSZE OFERTY 24/7

MIEJSCE, NAZWA OBIEKTU LUB ADRES:

DATA ZAMELDOWANIA:

DATA WYMELDOWANIA:

CEL WYJAZDU:

PRACA

WYPOCZYNEK

POKOJE: - + DOROŚLI: - + DZIECI: - +

DODATKOWE ATRAKCJE:

→ ZWIEDZANIE

→ BARY I RESTAURACJE

SZUKAJ

LEKCJA 19

Hej góry, nasze góry!

W lekcji zaprezentowano wybrane słowa z gwary góralskiej, ma to służyć przybliżeniu uczniom kultury polskich górali i pokazać, że w języku polskim występują gwary.

Uczniom można zaproponować posłuchanie:

1. „Pana Tadeusza” w języku kaszubskim.

- <https://www.youtube.com/watch?v=-DmUBXc5NrY>

W wyższych klasach można podyskutować, dlaczego język kaszubski otrzymał status języka, nie gwary.

2. Liczebników w gwarze śląskiej.

- <https://www.youtube.com/watch?v=UWH3W54LdVM>

3. Obejrzenie tańca góralskiego.

- <https://www.youtube.com/watch?v=NTRngq0sZ4c>

I. Przeczytaj dialog, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - P, 2. - P, 3. - F, 4. - P, 5. - F.

9

II. Maciek pokazał dziewczynom Zakopane i opowiedział dużo o folklorze górali. Posłuchaj tekstu i wpisz w puste miejsca odpowiednie wyrazy.

Góry są bardzo **piękne**, ale, niestety, trudno na tych terenach sadzić warzywa i owoce, dlatego **górale** od wieków zajmowali się wypasem owiec. Zawsze na wiosnę juhasi, to jest **pasterze**, wyprowadzali owce bogatszych gospodarzy, czyli baców, na hale, czyli górskie łąki, a jesienią wracali z nimi z gór. Z mleka owiec wyrabiano różne sery, takie jak **bundz** i oscypek, a z wełny i skóry zwierząt szyto ubrania. Kiedy juhasi schodzili z gór, liczono **ilość** mleka dawanego przez owce każdego gospodarza. Na tej podstawie ustalano ilość **oscypków**, które należały się właścicielom stad i pasących je latem górali. Oscypki były więc używane do rozliczeń pomiędzy bacą a juhasami. W górach mieszkali nie tylko pasterze. Każdy góral miał jakiś **zawód**, albo był stolarzem, albo kowalem, ktoś inny umiał budować domy. Ponieważ w górach panują trochę inne warunki **pogodowe** niż na nizinach, górale budowali swoje domy w specjalny sposób. Dziś ten styl budowania nosi nazwę stylu **zakopiańskiego**. Domy były drewniane i pięknie umeblowane. Okna domów były kolorowe, bo góralki ozdabiały je różnymi **wzorami**. Do dziś zachowała się wśród górali tradycja malowania na szkle. Górale mają też swoje tańce i przepiękne **stroje**. No i mówią gwara, czyli językiem **charakterystycznym** dla danego regionu.

IV. Połącz wyraz z jego znaczeniem.

1.	2.	3.	4.	5.
F.	A.	E.	B.	D.

V. Postaw odpowiednie pytania do wyróżnionych wyrazów.

1. Bez czyjego roweru się nie ruszasz?
2. Którą zupę wolisz?
3. Jaką żętycę lubią górale?
4. Bez czyjej pomocy nie mogłabym zejść?
5. Który był Antek na mecie?
6. Jacy są górale?
7. Na którą zupę się zdecydujesz?
8. Jakich turystów nie lubisz?
9. Czyi synowie wspinają się na skały?
10. Jakim stawem jest Morskie Oko?

VI. Wybierz poprawną formę.

1. czyją	6. Które
2. jakich	7. Które
3. której	8. czyjej
4. czyjej	9. której
5. Jakie	10. którego

LEKCJA 20

Nie taki Facebook straszny, jak go malują

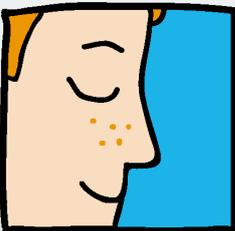

I. Przeczytaj dialog, a następnie zaznacz prawidłową odpowiedź.

1. - c, 2. - a, 3. - c, 4. - a, 5. - b.

II. Ostap zakłada konto na Facebooku. Uzupełnij dane wyrazami z ramki.

 DODAJ ZDJĘCIE W TLE AKTUALIZUJ

OSTAP

OŚ CZASU | **INFORMACJE** | **ZNAJOMI** | **ZDJĘCIA** | **WIĘCEJ**

INFORMACJE

SZKOŁA ŚREDNIA	Liceum nr 2 im. Łesi Ukrainki
AKTUALNE MIEJSCE ZAMIESZKANIA	Lwów
MIASTO RODZINNE	Truskawiec
TELEFON KOMÓRKOWY	+38097202349
POCZTA ELEKTRONICZNA	Ostapek@gmail.com
DATA URODZENIA	16.02.1999
PŁEĆ	mężczyzna
JĘZYK	ukraiński
POGLĄDY POLITYCZNE	brak
STATUS ZWIĄZKU	z Olgą Marczenko
ULUBIONE CYTATY	<i>Nie znam roli, którą gram, wiem tylko, że jest moja. (Wisława Szymborska)</i>

ZAPISZ ZMIANY **ANULUJ**

III. Olga z Ostapem dyskutują na temat bezpieczeństwa na Facebooku. Posłuchaj dialogu, zapoznaj się z zadaniem i zaznacz, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - P, 2. - F, 3. - F, 4. - F, 5. - P.

V. Uzupełnij zdania odpowiednią formą.

1. nowej książce
2. Legii
3. życie
4. ślubie
5. agresywnym psem

6. Kopciuszka
7. wichurą
8. dziecko
9. Adamowi
10. piórnika, kredek

VI. Wybierz poprawną formę.

1. przed burzą
2. zdrowie
3. na prezydenta
4. niego
5. przed burzą

6. nowej pracy
7. filmie
8. wierność
9. studia
10. sąsiadów

9

III. Olga z Ostapem dyskutują na temat bezpieczeństwa na Facebooku. Posłuchaj dialogu, zapoznaj się z zadaniem i zaznacz, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Ostap: O rany! Czy ty wiesz, ile informacji trzeba tu o sobie podać? To bardzo niebezpieczne. Praktycznie każdy wie o tobie wszystko, widzi twoje zdjęcia, może zobaczyć, co udostępniasz, kto jest twoim znajomym, jaką muzykę lubisz, czyje posty komentujesz. Dosłownie wszystko!

Olga: Tak, dlatego nie można podawać o sobie zbyt wielu informacji. Zresztą, można zabezpieczyć swój profil przed tym, żeby każdy mógł go obejrzeć. Trzeba tylko nacisnąć w ustawieniach: „Kontrola prywatności”, potem musisz zaznaczyć, kto będzie mógł czytać twoje posty, oglądać twoje zdjęcia i komentować to, co udostępniasz.

Ostap: No tak, to muszę jeszcze to wszystko zabezpieczyć.

Olga: I jeszcze pamiętaj, żeby co jakiś czas aktualizować swoje hasło.

Ostap: Tak, to może zapobiec przed włamaniem się hakerów na konto.

Olga: Ja tak raz miałam, że z mojego konta ktoś wysyłał jakąś dziwną reklamę, a ja o niczym nie wiedziałam, na szczęście znajomi mi powiedzieli.

Ostap: No i zawsze pamiętaj, aby wylogować się z konta. Nie lekceważ tego.

Olga: Tak, szczególnie kiedy ty jesteś u mnie.

Ostap: Ha, ha, ha! A dlaczego?

Olga: Bo wszystko chcesz wiedzieć.

Ostap: Byłem tylko ciekawy, kto to jest „MaciekGóral”.

Olga: To co, może wstawię na Facebooku nasze zdjęcie? O, to.

Ostap: Oooo nie. Tu wyszedłem koszmarne. Widzisz ten pryszcz?

Olga: No, ale ja za to wysłałam super!

Ostap: Jesteś egoistką.

Olga: To zrobimy tak: wstawię to zdjęcie, ale zamażę twoją twarz.

Co ty na to?

Ostap: Olga! Albo wstawisz jakieś nasze ładne zdjęcie, albo żadnego! Dobrze, że przyszedłem do Ciebie, bo inaczej wstawiłabyś zdjęcie ze mną i zamiast mojej głowy byłaby biała plama.

Olga: No wiesz, zawsze kiedy wstawia się zdjęcie, na którym ktoś jest, to trzeba zapytać tę osobę, czy się na to zgadza, lub zamazać jej twarz.

UWIELBIAM
DANE!

KARTA PRACY LEKCJA 20

IV. Wypisz w tabeli 5 zalet i 5 wad Facebooka i innych portali społecznościowych, poprzyj je przykładami z własnego doświadczenia lub doświadczenia innych.

ZALETY	WADY

LEKCJA 21

Uciążliwa sąsiadka

I. Przeczytaj komiks i zdecyduj, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - F, 2. - F, 3. - F., 4. - F., 5. - P.

II. Maksym informuje Olgę, że mama zostawiła na lodówce listę zakazów i nakazów. Wpisz zdania do odpowiedniej tabeli i powiedz, czym się różnią.

Różnica między zakazem i nakazem wiąże się ze zmianą aspektu czasownika oraz jego reakcji, co pokazuje tabela umieszczona pod ćwiczeniem. Należy pamiętać, że zmiana aspektu nie jest konieczna, jeżeli odwołujemy się do czynności dziejącej się więcej niż raz, np.

Pij herbatę codziennie wieczorem.

Nie pij herbaty codziennie wieczorem.

Zakazy: 3, 6, 7, 10.

Nakazy: 1, 2, 4, 5, 8, 9.

III. Wybierz poprawną formę.

1. zęby	6. telefony
2. komputer	7. zdjęcia
3. światła	8. cebulę
4. okna	9. pracę domową
5. ciemny chleb	10. siostry

IV. Wybierz odpowiedni czasownik.

1. Nie zmywaj	6. Nie nagrywaj
2. Nie opowiadajcie	7. Obierz
3. Wyślij	8. Nie żuj
4. Nie wyłączaj	9. Zrób
5. Uczesz	10. Przypomnij

V. Przekształć zdania.

1. Nie wkładajcie kwiatów do czerwonego wazonu.
2. Nie róbmy wieczorem zapiekaneł.
3. Nie przynoście sałatek i soków owocowych.
4. Nie przynoś gier planszowych
5. Nie smaźcie naleśników.
6. Nie zapraszaj wielu gości.
7. Nie sól ziemniaków.
8. Nie bierz na wyjazd ładowarki do telefonu.

VII. Po wizycie sąsiadki Olga skończyła imprezę. Jest jednak przerażona perspektywą bardzo nieprzyjemnej rozmowy z rodzicami. Kasia radzi jej, żeby napisała przeprosiny dla sąsiadki i spróbowała załagodzić konflikt. Przeczytaj je i oznacz wyrazami z ramki odpowiednie części przeprosin.

Kolejność elementów przeprosin: 4, 1, 2, 5, 3.

X. Przekształć radę w polecenie. Pamiętaj, że czasami musisz użyć czasu przeszłego!

1. Powinniście byli sprawdzić adres.
2. Nie powinnaś oglądać w nocy filmu.
3. Powinnaś / Powinieneś posprzątać.
4. Powinieneś poprosić tatę o pomoc.
5. Kacper powinien iść spać.
6. Tosia powinna była zapisać datę spotkania w kalendarzu.
7. Powinny były założyć ciepłe swetry.
8. Powinieneś był wziąć parasolkę.

XI. Przeczytaj wiersz Aleksandra Fredry pt. „Paweł i Gaweł”¹ i odpowiedz na pytania.

Więcej informacji o życiu i twórczości hr. Aleksandra Fredry można odnaleźć na stronach:

- <http://culture.pl/pl/tworca/aleksander-fredro>
- <https://biografia24.pl/aleksander-fredro/>
- <http://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/1153591,Aleksander-Fredro-mistrz-dowcipu>

XIII. Jak myślisz, kto z bohaterów lekcji jest uciążliwą sąsiadką?

Ćwiczenie nawiązuje do tytułu lekcji.

VI. Posłuchaj dialogu i odpowiedz na pytania.

CAŁE ŻYCIE W ZIMNEJ
WODZIE – TRZEBA MIEĆ
KOŃSKIE ZDROWIE...

Impreza Olgi trwa. Muzyka jest głośno, goście grają w kalambury.

Olga: Końskie zdrowie!!!

Ostap: Zgadłaś!

Olga: Kasia, Sasza, Nika, jesteśmy najlepsi!!! Jeszcze jedna wygrana runda i kolejne nasze zwycięstwo! Maks, nie rób takiej niezadowolonej miny. Sam chciałeś grać w drużynie Ostapa. Zaczy...

Kasia (przerywa Oldze): Olgo, słyszysz to? Ktoś puka w sufit...

Olga: Nic nie słyszę. Gramy dalej!

Po 5 minutach słychać dzwonek do drzwi. Olga szybko idzie sprawdzić, kto przyszedł.

Olga: Grajcie dalej, ja sprawdzę, o co chodzi.

Sąsiadka: Co się tu dzieje! Czy pani wie, która jest godzina?!

Olga: Dobry wieczór!

Sąsiadka: Dobry wieczór?! Żartuje pani. Niech pani spojrzy na zegarek. Jest pierwsza w nocy, a ja nie mogę spać przez te wrzaski i dudniącą muzykę! Wszystkie ściany chodzą! Gdzie są pani rodzice?!

Olga: Wyjechali na weekend do dziadków. Proszę pani...

Sąsiadka: Chętnie z nimi porozmawiam o pani skandalicznym zachowaniu. A teraz proszę być cicho i dać ludziom spać! Inaczej wezwę policję!

Olga: Przepraszam...

Sąsiadka: Niech pani przeczyta regulamin dla mieszkańców budynku. Cisza nocna obowiązuje w naszym bloku od 22. Dobranoc!

LEKCJA 22

W świecie techniki

Niniejsza lekcja poświęcona jest nie tylko powtórzeniu reguł tworzenia trybu rozkazującego i zagadnieniom leksykalnym związanym z obsługą urządzeń elektronicznych i światem nowych technologii, lecz także sposób na komunikowanie się ludzi i zmianie relacji międzyludzkich w dzisiejszym świecie. Obecnie gadżety, takie jak telefon komórkowy czy tablet, bardzo często wiążą się nie tylko z nieprzerwanym dostępem do informacji, lecz także są powodem konfliktów i narastających frustracji, zwłaszcza między dziećmi i młodzieżą. Ważne jest zatem zwrócenie uwagi na to, że gadżet elektroniczny nie jest wyznacznikiem statusu społecznego ani nie świadczy o tym, czy ktoś jest lepszy, czy gorszy.

Warto też nie bagatelizować fenomenu używania emotikon. Wyraz „emocji” (jap. 絵文字 przybliżona wymowa japońska: emodži) nie bez znaczenia został uznany przez Oxford Dictionaries za słowo roku 2015.

<http://www.komputerswiat.pl/nowosci/wydarzenia/2015/47/wedlug-oxford-dictionaries-slowo-w-roku-2015-to-piktogram-emoji.aspx>.

II. Połącz wyrazy z ich definicjami.

1. - I., 2. - E., 3. - H., 4. - J., 5. - L., 6. - D., 7. - K., 8. - C., 9. - G., 10. - A., 11. - F.

III. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - F, 2. - F, 3. - P, 4. - P, 5. - P.

IV. Maksym uczy mamę obsługi telefonu. Zaczyna od objaśniania znaczenia ikon. Połącz obrazki z funkcjami, które symbolizują, a następnie opisz każdą z funkcji.

Uczniowie powinni objaśnić znaczenie każdej z funkcji, np. „tryb samolotowy” – nie mogą rozmawiać, przeglądać internetu lub pisać SMS-ów, ale mogą robić zdjęcia, czy słuchać muzyki.

wiadomość

tryb samolotowy

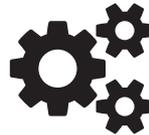
aparat

pogoda

wi-fi

ustawienia

sieć komórkowa

kalendarz

muzyka

telefon

zegar

kontakty

dźwięki

poczta

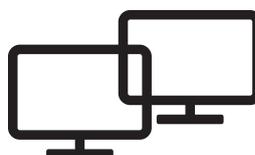
sklep

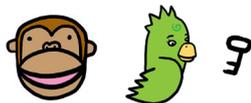
bateria

mapa

internet

VI. Podzielcie się w pary i wylosujcie dwie kartki. Zapytaj koleżankę / kolegę, jak wykonać zadanie, które jest zapisane na kartce.

Nauczyciel musi przygotować karteczki przed lekcją. Przy losowaniu trzeba pamiętać o tym, żeby każda osoba w parze miała inne pytanie. Zadaniem ucznia jest ułożenie krótkiej instrukcji informującej, jak wykonać konkretną czynność.

VII. Maksym i Olga wysyłają mamie SMS-y używając emotikonów. Emotikon przedstawia symboliczną minę i wzbogaca komunikat o informację o naszych emocjach. Jakie emocje wyrażają poniższe emotikony? Podpisz obrazki odpowiednim wyrazem z ramki.

Nauczyciel może przygotować prezentację o użyciu emotikonów, posilając się artykułem: <http://www.polityka.pl/galerie/1677752,5,21-emotikonow-ktorych-uzywamy-niezgodnie-z-ich-znaczeniem.read>

VII. Maksym i Olga wysyłają mamie SMS-y używając emotikonów. Emotikon przedstawia symboliczną minę i wzbogaca komunikat o informację o naszych emocjach. Jakie emocje wyrażają poniższe emotikony? Podpisz obrazki odpowiednim wyrazem z ramki.

zadowolony/a

przerażony/a

smutny/a

zakochany/a

zdziwiony/a

zachwycony/a

niezadowolony/a

zły/a

rozbawiony/a

rozczarowany/a

VIII. Zastąp emotikony w wiadomościach ich słownym odpowiednikiem.

Uczeń ma za zadanie użyć wyrazów z ćwiczenia VII, gdzie już przyporządkował znaczenie do odpowiedniego emotikonu.

Tutaj jest wspaniale!
Jestem 🌟🌟.

zachwycony/a

Ostap, dziękuję za
bukiet kwiatów! 🌸🌸.

zakochany/a

Staszek, zapomniałem, że jutro
jest klasówka z matmy! 😱.

przeżaszony/a

Ha, ha, ha! Olga wyszła do
szkoły w kapciach! 🤪🤪.

rozbawiony/a

Mamo, dostałem dzisiaj
najlepszą ocenę w klasie! 😊.

zadowolony/a

Cały dzień pada.
Jestem ☹️ i ☹️.

niezadowolony/a
i rozczarowany/a

IX. Porozmawiaj z koleżankami i kolegami w klasie o tym, co przedstawiają poniższe obrazki. Jaką przekazują informację?

Zadaniem uczniów jest zastanowienie się nad zaletami i wadami użytkowania telefonów komórkowych. Ćwiczenie przygotowuje uczniów do wykonania ćwiczenia XI. Wcześniej warto porozmawiać o tym, w jaki sposób korzystamy z telefonów komórkowych lub tabletów, jak dużo SMS-ów uczniowie wysyłają dziennie, kiedy telefon może nam przeszkadzać, kiedy np. pisanie SMS-ów albo granie na telefonie może być niebezpieczne.

X. Posłuchaj piosenki pt. „Telefony” zespołu Republika. Jak rozumiesz tekst piosenki? Porozmawiaj o tym z koleżankami i kolegami w klasie.

Tekst i muzyka: Grzegorz Ciechowski

Rok: 1982

Link do tekstu:

<http://www.tekstowo.pl/piosenka,republika,telefony.html>

Link do teledysku:

<https://www.youtube.com/watch?v=qEXyPSBYbMA>

TRANSKRYPCJA

9

III. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Maksym: Tato, tato! Mogę zobaczyć twój nowy sprzęt?

Tata: Oczywiście, ale bądź ostrożny!

Maksym: Bardzo ładny jest ten telefon. Tablet też wygląda super!

Tata: Tak, ale przede wszystkim mają bardzo dobre parametry – mocny procesor i dużą pamięć operacyjną. Dzięki temu urządzenia działają płynnie. Dodatkowo wyświetlacz jest duży i o wysokiej rozdzielczości, więc obraz jest bardzo wyraźny.

Maksym: Co teraz będziesz robił?

Tata: Muszę skonfigurować oba urządzenia, czyli ustawić odpowiedni język i czas.

Maksym: To wszystko?

Tata: To dopiero początek. Trzeba zaktualizować system operacyjny, pobrać aplikacje, których nie ma w ustawieniach fabrycznych. Na tablecie, telefonie i komputerze mam te same aplikacje, które są ze sobą połączone wspólnym kontem użytkownika. Część danych przesyłam automatycznie do wirtualnego dysku, bo są tam bezpieczne i nie zajmują miejsca w pamięci tabletu czy telefonu.

Maksym: Dysk wirtualny?! To bardzo skomplikowane...

Tata: Dysk wirtualny istnieje w internecie. Skonfigurowanie go nie jest trudne. Na ekranie wyświetla się instrukcja, co trzeba zrobić, więc po prostu wykonujesz kolejne kroki. Mam już konto na dysku wirtualnym, więc wystarczy, jeśli wpiszę nazwę użytkownika i hasło, żeby wszystko było w odpowiednim miejscu.

Maksym: Czy na moim telefonie też można wykonać te wszystkie czynności?

Tata: Tak, bo to też jest telefon typu smartfon. Ale u ciebie konfiguracja jest szybsza, bo nie musimy synchronizować kilku urządzeń, tylko telefon z dyskiem wirtualnym.

Maksym: Co mogę robić z takim dyskiem?

Tata: Możesz trzymać na nim zdjęcia albo filmy, bo one zazwyczaj zajmują najwięcej miejsca.

Maksym: A aplikacje?

Tata: Aplikacji niestety nie.

V. Uzupełnij dialog odpowiednimi wyrazami z ramki.

Mama: Maksiu, pokaż mi, proszę, jak korzystać z tego telefonu.

Maksym: W porządku, ale może najpierw **przeczytaj**⁰ instrukcję obsługi...

Mama: Mam ją tutaj, ale nie wszystko rozumiem. **Czytaj**¹ na głos i patrz, czy dobrze wszystko robię.

Maksym: Najpierw **włóż**² kartę SIM z poprzedniego telefonu.

Mama: Dobrze, ale gdzie?!

Maksym: Tutaj jest taka mała dziurka. Przyciśnij tutaj. Kartę trzeba włożyć do tej szufladki i wsunąć ją z powrotem.

Mama: Gotowe. „Wpisz PIN.” Wpisany. „Wpisz kod zabezpieczeń”. Kod zabezpieczeń?!

Maksym: Czyli kod blokady telefonu. Mamo, przecież to jest w każdym telefonie, w twoim starym też...

Maksym: Teraz **spójrz**³ na ekran i sprawdź poziom naładowania baterii.

Mama: Już. Jest 96% baterii, doskonale!

Maksym: Super, to teraz włącz internet. **Wejdź**⁴ w „ustawienia”, a potem włącz opcję „Wi-Fi”.

Mama: Pokazuje się informacja. „**Podaj**⁵ hasło”.

Maksym: Hmm, o, mam je. Nazwa sieci: SIT34678903, hasło: BHK89JSK5E. Działa?

Mama: Tak!

Mama: Zrobione! Co dalej?

Maksym: Powinna wyświetlić się informacja, co robić, krok po kroku. To bardzo prosty w obsłudze telefon.

Mama: To się dopiero okaże... „Dostępne aktualizacje systemu”...

Maksym: Tak, **wybierz**⁶ „OK”. Teraz czekamy, potem telefon się wyłączy i włączy ponownie. Wybierz „Ustawienia”. Musimy ustawić czas i datę, wybrać język i melodię dzwonka. **Sprawdźmy**⁷, czy nic nie zniknęło z książki telefonicznej. Potem pokażę ci, jak się wysyła SMS-y.

VI. Podzielcie się w pary i wylosujcie dwie kartki. Zapytaj koleżankę / kolegę, jak wykonać zadanie, które jest zapisane na kartce.

JAK WYSŁAĆ
SMS?

JAK WYSŁAĆ
E-MAIL?

JAK DODAĆ NUMER
DO KSIĄŻKI
TELEFONICZNEJ?

JAK ZROBIĆ
ZDJĘCIE
TELEFONEM?

JAK ZMIENIĆ
DZWONEK
W TELEFONIE?

JAK ZMIENIĆ JĘZYK
W TELEFONIE?

LEKCJA 23

Przyjaciele z Polski

Tekst kultury: ks. Jan Twardowski: „Do moich uczniów”

<http://literatura.wywrota.pl/wiersz-klasyka/12381-ksiadz-jan-twardowski-do-moich-uczniow.html>

I. Posłuchaj uważnie rozmowy telefonicznej i uzupełnij brakujące wyrazy.

- Cześć Maks!
- O, Antek! Hej!
- Mam sprawę: moja klasa chce wziąć udział w projekcie „Polsko–ukraińska **wymiana**⁰ dzieci i młodzieży”. Chodzi o to, że możemy **zaprosić**¹ jakąś ukraińską klasę do nas! Powiedziałem mojej nauczycielce o tobie, że jesteś moim bratem **ciotecznym**² i mieszkasz we Lwowie i że masz fajnego nauczyciela, który lubi ciekawe pomysły. Pomyślałem, że mógłbyś mu o tym opowiedzieć.
- Świetny plan! Co wiesz o tym projekcie?
- Może **przystąpić**³ do niego polska szkoła albo dom kultury. Trzeba tylko napisać program składający się z trzech części: „Historia **lokalna**⁴” – o tym, jak przedstawić gościom historię swojego miasta, druga część to: „Kultura **regionu**⁵”, a trzecia: „Poznajemy język **sąsiada**⁶”. Moglibyśmy dostać na to dofinansowanie z Narodowego Centrum Kultury!
- Ach, super! Co obejmowałoby dofinansowanie?
- **wyżywienie**⁷, zakwaterowanie – naszych obu klas, gdybyśmy mieli mieszkać wszyscy razem w jakimś internacie albo w schronisku, **przejazd**⁸ waszej klasy do Polski oraz kieszonkowe na drobne wydatki!
- A co my musimy zrobić?
- Nasi nauczyciele i my musimy się ze sobą skontaktować i z tego, co wiem, musicie po naszej wymianie tylko wypełnić **ankiety**⁹.
- Zapowiada się wspaniale! Jutro mam lekcję z panem Kacperskim to o wszystkim mu opowiem!
- Dobra, to jesteśmy w **kontakcie**¹⁰.
- Tak! Do usłyszenia!
- Pa!

III. Uzupełnij poniższe listy podanymi elementami:

Warszawa, 14 listopada 2016 r.

Szanowny Panie!

Zwracam się do Pana z propozycją udziału w projekcie „Polsko-ukraińska wymiana dzieci i młodzieży”. Chciałabym zaprosić Pana wraz z klasą VI do nas, do Warszawy. Wraz z uczniami pragniemy pokazać Państwu nasze miasto, przeprowadzić lekcje o kulturze, języku, historii, a także lepiej się poznać. Będziemy zaszczytzeni, jeśli przyjmą Państwo nasze zaproszenie.

Z wyrazami szacunku

Ewelina Ratajczak (wychowawczyni) wraz z uczniami klasy V B

PS Wszelkie informacje o projekcie znajdzie Pan na stronie Narodowego Centrum Kultury: www.cnk.pl w zakładce: Edukacja – Polsko-Ukraińska Wymiana.

Lwów, 29 XI 2016

Szanowna Pani!

Bardzo dziękujemy za zaproszenie. Chętnie weźmiemy udział w projekcie i spotkamy się z Panią i Pani Uczniami. Postaramy się jak najszybciej załatwić wszelkie formalności. Jaka data odpowiadałaby Pani najbardziej?

Z poważaniem

Paweł Kacperski i uczniowie klasy VI

Warszawa, 6.12.2016

Koleżanki i Koledzy!

Czekamy niecierpliwie na Was w stolicy Polski. Byłoby świetnie, gdybyście przyjechali do nas 29.04-7.05. Zaczynają kwitnąć magnolie, warszawiacy wyjeżdżają wtedy długi majowy weekend majowy i Warszawa robi się bardzo spokojna.

Serdecznie pozdrawiamy

Klasa V B wraz z wychowawczynią

Lwów, 15 grudnia 2016

Drodzy Przyjaciele!

Jeszcze raz serdecznie dziękujemy! Z przyjemnością odwiedzimy Was w weekend majowy i przywieziemy Wam niespodziankę...

Serdeczności

Klasa VI, szkoła sobotnia

LEKCJA 24

W góry czy nad morze?

I. Przeczytaj dialog i odpowiedz na pytania.

Więcej informacji dotyczący Wrocławia, jego zabytków i atrakcji można znaleźć na stronach:

- <http://visitwroclaw.eu/miejsce/panorama-raclawicka-wroclaw>
- <http://visitwroclaw.eu/miejsce/ostrow-tumski>
- <http://krasnale.pl>

II. Nauczyciel podzielił uczniów na grupy i poprosił o wyszukanie odpowiednich informacji organizacyjnych. Przeczytaj jeszcze raz dialog i zatytułuj kolumny. Wpisz wyrażenia z ramki w odpowiednie miejsca w tabeli. Dopisz po dwie własne propozycje.

KIERUNEK / MIEJSCE (Dokąd jedziemy?)	NOCLEG / ZAKWATEROWANIE (Gdzie nocujemy?)	ŚRODEK TRANSPORTU (Czym podróżujemy?)	CEL PODRÓŻY / AKTYWNOŚĆ (Co robimy?)
do innego miasta, za granicę, na wieś, nad morze, na działkę, w góry, nad jezioro, na wyspę	na polu namiotowym, w hostelu, w schronisku, w pensjonacie, w gospodarstwie agroturystycznym	autobusem, samolotem, rowerem, pociągiem, promem	kąpiemy się, zwiedzamy, oglądamy wystawy, opalamy się, wędrujemy, spacerujemy

III. Wybierz dobrą odpowiedź.

1. - a, 2. - c, 3. - b, 4. - a, 5. - b.

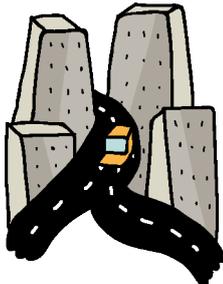
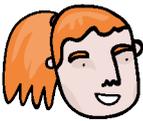

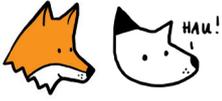
IV. Jaki to środek transportu? Uzupełnij tekst wyrazami w odpowiedniej formie. Pamiętaj o użyciu właściwego przypadku (biernika, dopełniacza, narzędnika albo miejscownika).

1. lektyką	6. wozu	11. dyliżansem	16. statkiem
2. tratwą	7. rowerem	12. pociągiem	kosmicznym
3. łódką	8. samochodem	13. tramwajem	
4. żaglowcem	9. hulajnogą	14. statkiem	
5. koła	10. kareta	15. samolotem	

V. Uzupełnij lewą część tabeli wyrazami z ramki. W prawej części w puste miejsca wpisz odpowiednie formy wyrazów znajdujących się po lewej stronie. Nie zapomnij też o odpowiednich przyimkach!

	CZASOWNIK STATYCZNY		CZASOWNIK RUCHU	
	jestem, mieszkam, uczę się, odpoczywam		idę, jadę, lecę, płynę	
	w(e) + Msc.	Kijowie Warszawie szkole małym mieście Lwowie parku	do + D.	Kijowa Warszawy szkoły małego miasta Lwowa parku
	na + Msc.	stadionie boisku poczcie dworcu lotnisku wsi wycieczce filmie basenie Krymie wyspie	na + B.	stadion boisko pocztę dworzec lotnisko wieś wycieczkę film basen Krym wyspę
	nad + N.	jeziorem rzeką morzem	nad + B.	jezioro rzekę morze
	w + Msc.	górach Karpatach Bieszczadach	w + B.	góry Karpaty Bieszczady
	u + D.	babci kolegi dentysty dziadków	do + D.	babci kolegi dentysty dziadków

VI. Uzupełnij teksty wyrazami z ramek.

Kazimierz Dolny nad Wisłą: po, w, na, po, do.

Poznań: na, W, Na, na, w.

Trójmiasto: do, Nad, W, na, w, w, w, na, w, po.

Zakopane: u, na, ze, nad, po, na, W.

KARTA PRACY LEKCJA 24

II. Nauczyciel podzielił uczniów na grupy i poprosił o wyszukanie odpowiednich informacji organizacyjnych. Przeczytaj jeszcze raz dialog i zatytułuj kolumny. Wpisz wyrażenia z ramki w odpowiednie miejsca w tabeli. Dopisz po dwie własne propozycje.

autobusem, kąpiemy się, na polu namiotowym, do innego miasta, za granicę, zwiedzamy, na wieś, nad morze, w hostelu, oglądamy wystawy, na działkę, w schronisku, opalamy się, samolotem, rowerem, w pensjonacie, pociągiem, w góry, w gospodarstwie agroturystycznym, nad jezioro, wędrujemy, spacerujemy, promem, na wyspę

..... (Dokąd jedziemy?) (Gdzie nocujemy?) (Czym podróżujemy?) (Co robimy?)

LEKCJA 25

Nieszczęścia chodzą parami

Temat lekcji należy potraktować jako przedstawienie postaw i wierzeń ludowych obserwowanych w polskiej tradycji od wieków. Można do niego podejść mniej lub bardziej krytycznie, w zależności od indywidualnych przekonań, religijności etc. Jako że zagadnienia tego typu stanowią polską codzienność oraz pojawiają się w materiałach egzaminacyjnych, należy przedstawić stosowną leksykę. Przydatne materiały on-line można znaleźć na stronach:

- <http://www.dialektologia.uw.edu.pl/index.php?l1=mapa-serwisu&l2=&l3=&l4=&l5=ziemia-biecka-wierzenia>
- <http://www.dialektologia.uw.edu.pl/index.php?l1=mapa-serwisu&l2=&l3=&l4=&l5=&l6=kobielszczyzna-zabobony>

Polecić można także pozycję: Kazimierz Moszyński, *Kultura ludowa Słowian tom II*, Wrocław, 2009.

I. Na podstawie komiksu opowiedz historię. Użyj wyrażeń: nagle, potem, następnie, na dodatek, na szczęście.

Komentarz dla nauczyciela: Na lekcji uczniowie wymyślają i opowiadają historię, w domu mają napisać opowiadanie. Uczniowie w ramach pracy domowej mogą napisać alternatywny tekst lub narysować komiks rozbudowany o komentarz narratorski – Olga znajduje czterolistną koniczynę, która przynosi jej tego dnia niebywałe szczęście.

II. Przeczytaj dialog, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - P, 2. - F, 3. - P, 4. - P, 5. - P.

III. Posłuchaj piosenki pt. „Czarny kot” zespołu Tajfuny i Alibabki i powiedz, o jakich przesądach jest mowa w piosence i komiksie z ćwiczenia nr I.

Wykonanie: Tajfuny i Alibabki

Tekst: Czesław Tarczyński

Muzyka: Jurij Saulski

Rok: 1966

Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=3F0fBslGXJo>

Tekst on-line:

http://www.tekstowo.pl/piosenka,alibabki,czarny_kot.html

Nauczyciel może skorzystać z innych piosenek:

Tytuł: Fatalny dzień

Wykonanie: Krzysztof Klenczon

Tekst: Jan Świąc

Muzyka: Krzysztof Klenczon

Rok: 1971

Źródło:

https://www.youtube.com/watch?v=_LCoW_YOcfg

Tekst on-line:

http://www.tekstowo.pl/piosenka,krzysztof_klenczon,fatalny_dzie_.html

Dla młodszych uczniów:

Tytuł: Mój pechowy dzień

Wykonanie: Natalia Kukulska

Tekst: Urszula Suma

Muzyka: Jarosław Kukulski

Rok: 1986

Źródło:

<https://www.youtube.com/watch?v=A-aShdAnR1A>

Tekst on-line:

http://www.tekstowo.pl/piosenka,natalia_kukulska,moj_pechowy_dzie_.html

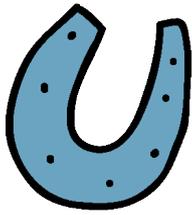

IV. Zaznacz poprawną odpowiedź.

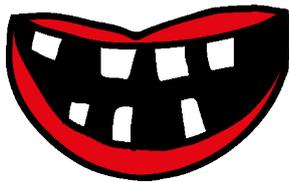
1. - c, 2. - b, 3. - a, 4. - b.

V. Podpisz obrazki i zaznacz, które z nich przedstawiają coś, co przynosi szczęście. Czy masz swój talizman?

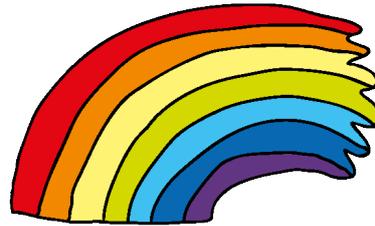
podkowa

7

kominiarz i guzik

tęcza

czterolistna koniczyna

zbite lustro

rozlane mleko

13

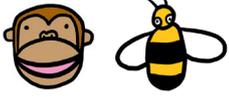

czarny kot

VI. Zmień zdania zgodnie z przykładem.

1. nie je się
2. wróży się
3. nie wierzy się
4. chodzi się
5. mówi się
6. nie nosi się
7. uczy się
8. zdaje się
9. jedzie się
10. rozmawia się
11. czyta się
12. słucha się

VIII. Podzielcie się na cztery grupy i przygotujcie plakat prezentujący jeden wybrany przez was przesąd ukraiński i jeden polski. Zastanówcie się, skąd wziął się ten przesąd.

Komentarz dla nauczyciela: Warto, żeby nauczyciel opowiedział, dlaczego niektóre przedmioty lub przyprawy są tak ważne w kulturze. Dobrym przykładem byłaby „sól”, nawiązanie do czumactwa. Interesujące informacje o soli w wierzeniach można znaleźć pod linkiem: http://teatrnn.pl/leksykon/node/3246/etnografia_lubelszczyzny_%E2%80%93_ludowe_wierzenia_o_soli

Nauczyciel może sam zdecydować, nad jakim wierzeniem / przesądem ma pracować grupa. Można rozdać grupom po przedmiocie / haśle / rysunku, który symbolizowałby konkretne wierzenie. Wtedy grupa musi odszukać jego znaczenie. Celem ćwiczenia jest zachęcenie uczniów do wspólnego szukania informacji dotyczących ich / polskiego obszaru kulturowego. Prezentacje plakatów nie powinny być dłuższe niż 5 minut. Każda grupa nie powinna składać się z więcej niż 4 osób.

LEKCJA 26

Na ratunek planecie

Nauczyciel w czasie lekcji może pokazać kampanie społeczne związane z ochroną przyrody:

- <https://www.youtube.com/watch?v=gpuvFBQ7RJI>
- <https://www.youtube.com/watch?v=unLXc1gg8Ts>
- <https://www.youtube.com/watch?v=UjkY7WIoEig>

Recykling butelek:

<https://www.youtube.com/watch?v=jMPDOt2zmbU>

Jeśli uczniowie są starsi, można skorzystać z materiału o recyklingu:

- <https://www.youtube.com/watch?v=Ahcm11dJIKc>

Dobrym pomysłem byłoby także przeznaczenie jednej lekcji na obejrzenie filmu „Królestwo”, zwiastun filmu można znaleźć pod linkiem:

- <https://www.youtube.com/watch?v=OV6UixEzED0>

II. Podpisz obrazki wyrazami z ramki. Na ich podstawie powiedz, co zagraża przyrodzie.

Uczniowie muszą najpierw opisać to, co jest na obrazku, np. „Widzę las, worki na śmieci, butelkę, miasto.”

Kolejność podpisów do obrazka: 3, 2, 4, 6, 5, 1.

3. Zaśmiecanie lasów i miast.

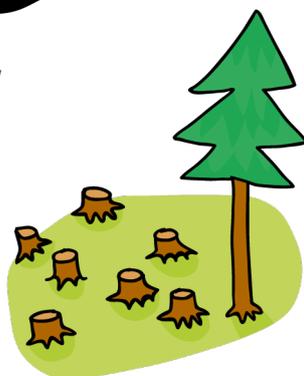
2. Spaliny samochodowe i smog.

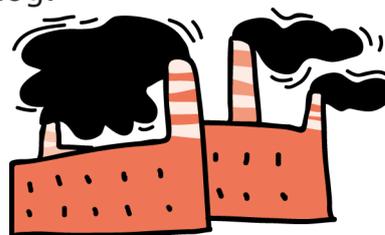
5. Ogrzewanie węglem.

6. Ścieki.

Wycinanie lasów.

4. Dymy z fabryk.

1. Niewyłączenie światła.

III. Pan Tadeusz, w czasie spotkania z klasą Maksyma, opowiada o tym, czym jest efekt cieplarniany. Uzupełnij luki w tekście wyrazami z ramki.

1. oceanów	3. zmiany
2. obecność	4. przyczyn

V. Przeczytaj dialog, a następnie zdecyduj, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - P, 2. - P, 3. - F, 4. - F, 5. - F.

VI. Jakie znasz gatunki zwierząt lub roślin, które są pod ochroną?

Nauczyciel powinien napisać na tablicy elementy apelu i omówić je z uczniami.

Na koniec lekcji można zrobić dyktando, wykorzystując fragment książki Jana Brzechwy „Akademia Pana Kleksa” (lekcja kleksografii), a na koniec obejrzeć fragment filmu „Akademia Pana Kleksa”.

<https://www.youtube.com/watch?v=K2Jb6-wfgfs>.

TRANSKRYPCJA

I. Posłuchaj dialogu i odpowiedz na pytania.

Nauczyciel: Kochani, czy wiecie, że dzisiaj jest szczególny dzień?

Staszek: Są pana urodziny i dlatego nie będzie pracy domowej!

Nauczyciel: Ha, ha, ha! Nie, Staszku! Czekam na inne pomysły!

Tola: Dzisiaj jest 22 kwietnia, czyli równonoc. Ten dzień dedykujemy naszej planecie i nazywamy go Dniem Ziemi!

Nauczyciel: Brawo! Z tej okazji gościmy na naszej lekcji pana Tadeusza Raczkowskiego, który opowie nam o tym, dlaczego musimy dbać o naszą planetę.

Pan Tadeusz: Dzień dobry! Nazywam się Tadeusz Raczkowski, jestem przyrodnikiem i ekologiem.

Staszek: Kim?

Pan Tadeusz: Jestem przyrodnikiem, bo zajmuję się badaniem świata roślin i zwierząt. Ekologiem, bo nie tylko badam struktury ekosystemu, ale też uczę innych, jak chronić środowisko naturalne. Ekosystem to system, który składa się z zespołów różnych organizmów, np. z bakterii, roślin, zwierząt. Wszystkie te elementy żyją ze sobą w symbiozie, czyli w zgodzie. Z kolei środowisko naturalne to całokształt ożywionych i nieożywionych elementów przyrody.

SZANUJ ZIEMIĘ!

Maksym: Czym są nieożywione elementy przyrody?

Pan Tadeusz: To na przykład góry albo ziemia, czyli wszystko, co otacza elementy ożywione, jak zwierzęta czy rośliny. Dzisiaj chciałbym z wami porozmawiać o ochronie środowiska. Zacznijmy od kilku pytań. Jak rozumiecie pojęcie „ochrona środowiska”?

Maksym: Myślę, że to znaczy, że robimy wszystko, żeby nie umierały lasy i zwierzęta...

Pan Tadeusz: Masz rację. To są wszystkie nasze starania, żeby zapobiec niszczeniu natury, ale też, żeby naprawić to, co człowiek zrobił złego przyrodzie.

40

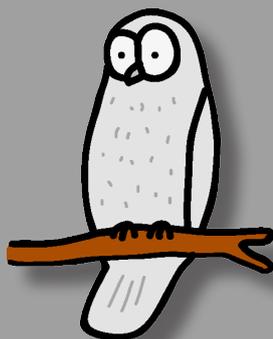
VII. Podzielcie się na cztery grupy. Każda grupa losuje karteczkę. Napiszcie „Apel do mieszkańców Ziemi” w imieniu wylosowanego zwierzęcia lub rośliny, w którym przekonacie ludzi, że warto się o was troszczyć.

LEW

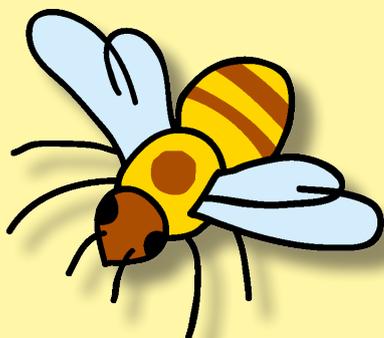
WILK

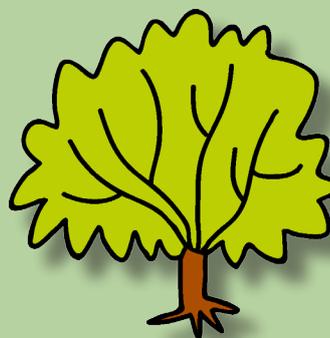
SOWA

WIELORYB

PSZCZOŁA

DRZEWO

LEKCJA 27

Dwie wiadomości

I. Przeczytaj e-mail Maksyma do Antka i zdecyduj, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - F, 2. - P, 3. - F, 4. - P, 5. - F.

II. Połącz wyraz z definicją.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
J.	C.	G.	F.	E.	K.	H.	I.	D.	B.

III. Maksym napisał długi list do Antka z wieloma informacjami o wycieczce do Polski, ale wcześniej, jeszcze z Polski, wysłał SMS do rodziców. Przeczytaj jeszcze raz e-mail Makska i uzupełnij tekst odpowiednimi wyrazami.

Uwaga, czasem możliwa jest więcej niż jedna odpowiedź!

wszystko, górach, zamku/ zamkach, kolejką (linową), Pogoda, śnieg, jedzenie, szczyte / Kasprowym Wierchu, Całuję / Ściskam / Kocham

IV. Zastanów się, za pomocą jakich wyrazów albo wyrażeń możemy informować, że akcja wydarzyła się w przeszłości? Jedna akcja była wcześniejsza niż druga? Razem z kolegą / koleżanką napiszcie swoje pomysły.

Ćwiczenie dotyczące uzupełniania tabeli można poprzedzić burzą mózgów, prosząc, żeby uczniowie wymienili wszystkie znane im wyrazy i wyrażenia informujące o akcji w przeszłości. Można zadać pomocnicze pytania dotyczące na przykład zmian, jakie zaszły w historii transportu, wykorzystując informacje i powtarzając leksykę z lekcji 7.

AKCJA W PRZESZŁOŚCI	AKCJA WCZEŚNIEJSZA	AKCJA PÓŹNIEJSZA	REZULTAT
dawno, dawno temu, kiedyś, sto lat temu, wczoraj, w dawnych czasach, przed laty, wtedy, gdy..., w czasach, kiedy...,	przed, na początku, najpierw	później, po, potem	w końcu, wreszcie, na koniec

V. Przewodnik na zamku w Niedzicy opowiedział uczniom legendę o Białej Damie. Uzupełnij tekst czasownikami w czasie przeszłym.

służył, kolonizowali, zachowywali się, znalazł się, zbuntowali się, stanął, wziął, urodziła się, wyszła, upadło, byli, zabili, postanowił, Dotarli, mieszkali, odnaleźli, zabili, chciała, ukryła, umarł, został

LEKCJA 28

Gdybym był bogaty...

I. Posłuchaj dialogu i zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - P, 2. - F, 3. - F, 4. - F, 5. - F.

II. Uzupełnij tabelę końcówkami z ramki.

Liczba pojedyncza – temat: 3. osoba czasu przeszłego	
ja	miał bym / miała bym
ty	miałbyś / miała byś
on / pan	miałby
ona / pani	miałaby
ono / dziecko	miałoby
Liczba mnoga – temat: 3. osoba czasu przeszłego	
my	mielibyśmy / miałybyśmy
wy	mielibyście / miałybyście
oni / panowie/ państwo	mieliby
one / panie	miałoby

III. Uzupełnij zdania czasownikami w trybie przypuszczającym w odpowiedniej formie.

1. chciałyby podróżować
2. zjadłby
3. kupiłby
4. kupiliby

5. poszedłbym / poszłabym
6. pojechałybyśmy
7. pojechaliby

IV. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika w trybie przypuszczającym.

Odpowiedzi są uzależnione od inwencji twórczej uczniów.

Po wykonaniu ćwiczenia, nauczyciel może zaproponować zabawę o następujących zasadach:

1. Uczeń myśli o jakiejś dobrze znanej postaci rzeczywistej lub fikcyjnej, np. Harrym Potterze.
2. Musi zrobić opis swojej postaci, używając form Gdyby/Gdybym, np. Gdybym był zwierzęciem, byłbym sową (Harry Potter miał sowę Hedwigę), Gdybym miał okulary byłyby okrągłe...; Gdybym jechał we wrześniu do szkoły, jechałbym pociągiem.

Nauczyciel jako pierwszy wykonuje zadanie.

V. Posłuchaj piosenki „Gdybym był bogaczem” z musicalu „Skrzypek na dachu”. Co bohater utworu zrobiłby z fortuną? Jakie ty miał(a)byś pomysły na wykorzystanie dużej ilości pieniędzy?

Słowa: Sheldon Harnick

Kompozytor: Jerry Bock

Rok: 1964

Tłumaczenie: Antoni Marianowicz, 1983

Link do tekstu:

http://www.tekstowo.pl/piosenka,skrzypek_na_dachu,gdybym_byl_bogaty.html

VII. Przeczytaj wiersz Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego pt. „Gdybym miał jedenaście kapeluszy”. Podzielcie się na trzyosobowe zespoły. Waszym zadaniem jest dopisanie kolejnej zwrotki wiersza.

Tekst wiersza można znaleźć pod linkiem: <http://galczynski.kulturalna.com/a-7158.html>

Nauczyciel powinien przygotować kopię tekstu dla wszystkich uczniów.

Po przeczytaniu tekstu nauczyciel dzieli klasę na trzyosobowe grupy. Zadaniem uczniów jest dopisanie jeszcze jednej zwrotki wiersza. Następnie uczniowie powinni zaprezentować wyniki swojej pracy.

9

I. Posłuchaj dialogu i zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Tata: Kupiłem los na loterię! Dzisiaj jest kumulacja, więc trzymajcie mocno kciuki!

Mama: A ile można wygrać?

Maksym: Tato, co to jest kumulacja?

Tata: Kumulacja to nagromadzenie. W przypadku loterii znaczy to, że raz albo więcej razy, nikt nie wygrał. Nagrody sumują się w jedną dużą. Dzisiaj wieczorem, jeżeli będziemy mieli szczęście, możemy wygrać 50 milionów hrywien.

Maksym: O rety! Aż 50 milionów!!! Moglibyśmy kupić bardzo dużo klocków i innych zabawek!

Tata: Chciałbyś kupić tylko zabawki?

Mama: Ja bym chciała, żebyśmy kupili nowe mieszkanie albo dom...

Tata: Przydałby się też nowy samochód. Mógłbym kupić taki, o jakim zawsze marzyłem...

Olga: To znaczy jaki?

Tata: Terenowy, oczywiście!

Olga: A ja chciałabym... Hmm... Sama nie wiem. Chyba zainwestowałabym w coś.

Maksym: Co chciałabyś zrobić?

Mama: Olgo, to bardzo dojrzałe postanowienie. Maks, zainwestować to znaczy przeznaczyć wszystkie pieniądze albo ich część na przykład na kupno dodatkowego mieszkania. Można je oddać na wynajem. Z czasem zyskałoby na wartości, a ty mógłbyś je sprzedać za wyższą cenę.

Maksym: Acha...

Tata: Olgo, myślę, że gdybyśmy wygrali tyle pieniędzy, moglibyśmy kupić kilka rzeczy i zainwestować w nieruchomości albo w dzieła sztuki. Kochanie, co powiedziałabyś na obraz Jacka Malczewskiego do salonu?

Mama: Ha, ha, ha! Kochanie, byłabym bardzo szczęśliwa!

LEKCJA 29

Jestem już prawie dorosły!

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - F, 2. - P, 3. - P, 4. - P, 5. - F.

HAU!

II. Jak mogłyby się zachować dzieci? Jacy mogą być rodzice? Połącz antonimy w pary.

1) Dzieci: 1. - C, 2. - D, 3. - A, 4. - E, 5. - B.

2) Rodzice: 1. - B, 2. - E, 3. - C, 4. - A, 5. - D.

III. Dokończ zdania.

Punktujemy wszystkie poprawne i logiczne wypowiedzi uczniów.

IV. Co zrobisz, jeśli... Zadaj 5 pytań swoim kolegom/ koleżankom, na przykład:
Co zrobisz, jeśli znajdziesz na ulicy portfel z dokumentami i pieniędzmi?
Co zrobisz, jeśli spotkasz swojego idola? Itp.

Można przygotować dla uczniów zestawy z różnymi sytuacjami.

V. Napisz w zeszycie po jednym zdaniu ze spójnikami:
dlatego, pod warunkiem że, chociaż, żeby.

Listę spójników warto rozszerzyć o pozostałe znajdujące się w tabelach i jako pracę domową utrwalać ich użycie w ćwiczeniach na budowanie zdań, pisanie krótkich tekstów na określony temat, np. *Gdzie lubisz spędzać wakacje? Dlaczego uczysz się języka polskiego? Jakie jest twoje największe osiągnięcie?*

IX. ĆWICZENIE DODATKOWE: Uzupełnij zdania wyrazami z ramki.

1. żeby

2. bo

3. kiedy

4. jak

5. chociaż

6. dokąd

7. Mimo że

8. jeśli

9. ile

10. dlatego że

CZY RODZICE
MOGĄ BYĆ
NIEGRZECZNI?
CZY DZIECI
MOGĄ BYĆ
TROSKLIWE?

TRANSKRYPCJA

9

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Maksym: Mamo, tato, chciałbym was o coś zapytać.

Mama: Słuchamy, Maksiu.

Maksym: Mój kolega ze szkoły polskiej, Petro, pamiętacie, opowiadałem wam o nim, zaprasza mnie i Staszka na działkę w następny weekend. Będą też inni koledzy i koleżanki. On ma tam drewniany domek i ogródek. Będziemy grać w badminton i w piłkę, a wieczorem zrobimy ognisko. Mogę jechać, prawda?

Mama: A gdzie jest ta działka?

Maksym: Nie wiem dokładnie, kilkadziesiąt kilometrów od Lwowa, gdzieś w lesie, niedaleko jest jezioro, więc będziemy mogli się też kąpać.

Mama: Ile Petro zaprosił osób?

Maksym: Całą klasę.

Mama: To dużo dzieci... Ale wiesz, Maksiu, że tata wyjeżdża, a ja będę pomagała cioci Julii, więc nie wiem, kto mógłby cię zawieźć.

Maksym: Jeśli nikt nie będzie mógł nas zawieźć, to pojedziemy pociągiem.

Mama: Hm... Pociągiem? A na miejscu rodzice Petra odbiorą was z dworca?

Maksym: No... nie, bo rodziców Petra chyba tam nie będzie.

Mama: Jak to, będziecie tam zupełnie sami?

Maksym: Tak, fajnie, prawda?

Mama: Nie, wręcz przeciwnie. Grupa dzieci na działce na wsi bez opieki dorosłego to nie jest dobry pomysł. A jeśli coś się wam stanie, to kto się wami zajmie?

Maksym: Oj, mam, nic się nikomu nie stanie.

Mama: Tak się zawsze mówi, Maksiu, ale trzeba umieć przewidywać nieoczekiwane sytuacje i wypadki. A jeśli ktoś się skaleczy?

Maksym: To ja umiem zrobić opatrunek, skończyłem kurs pierwszej pomocy.

Mama: A jeśli zgubicie się w lesie?

Maksym: To użyjemy GPS-u w telefonie, żeby odnaleźć drogę.

Mama: Oczywiście, na wszystko masz odpowiedź. I jeszcze chcecie rozpalić ognisko?! I kąpać się w jeziorze bez opieki?! Uważam, że to bardzo zły pomysł i absolutnie nie zgadzam się na ten wyjazd.

Maksym: Ale mam, jestem już prawie dorosły!

Mama: Dorosły?! Kochanie, masz jedenaście lat!

Maksym: Jedenaście i pół. Mamo, często mówisz, że muszę się uczyć samodzielności, bo nie będziesz wiecznie wszystkiego za mnie robić, a to jest dobra okazja.

Mama: Myślę, że będą inne, dużo lepsze.

Maksym: Mamusi, proszę, wszyscy pojedą na tę działkę, tylko nie ja.

Mama: Nie jestem pewna, czy któryś z rodziców zgodzi się na takie szaleństwo!

Maksym: Tato, powiedz coś, prooszę.

Tata: Przykro mi, Maksiu, mama ma rację. To nie jest najlepszy pomysł.

IX. ĆWICZENIE DODATKOWE: Uzupełnij zdania wyrazami z ramki.

jak, mimo że, **gdy**, żeby, bo, dokąd, jeśli, chociaż, dlatego że, kiedy, ile

0. Maksym opowiadał Toni o swojej rodzinie, *gdy* był u niej w domu.

1. Antek zadzwonił do Maksyma, poprosić go o pomoc.
2. Olga przestała jeść słodczyce i zaczęła regularnie uprawiać sport, chce być zdrowa.
3. Olga i Marysia poznały sympatycznego kelnera, były na wyjeździe w górach.
4. Staszek zapytał Maksyma, wygląda odprawa na lotnisku.
5. Ostap założył konto na portalu społecznościowym, mówił, że nigdy tego nie zrobi.
6. Rodzice nie mogli zdecydować, pójdą w czasie Nocy Muzeów.
7. mama nie zna się na technice, szybko uczy się obsługiwać nowe urządzenia.
8. Tata na pewno jeszcze raz poleci do Stanów, tylko będzie miał taką okazję.
9. Maksym i Staszek sprawdzali w internecie, czasu trwa podróż do Wrocławia.
10. Maksym i Olga często pytają babcię Marię o historię Polski, ona ciekawie o niej opowiada.

LEKCJA 30

Kopernik też była kobietą! Wybitne Polki

Polecamy:

- www.mariasklodowska.pl

Maria Skłodowska też studiowała nauki ścisłe:

- <https://www.youtube.com/watch?v=DWINLpQ9jbE>

Fragment filmu "Seksmisja" w reżyserii Julisza Machulskiego (do wykorzystania na lekcji):

- <https://www.youtube.com/watch?v=0bCjyEDZmDg>

Albert: Wszyscy wielcy uczeni, ojcowie postępu, humaniści, wynalazcy byli mężczyznami (...).

Kobieta: Niby którzy? Konkretnie! Nazwiska!

Albert: No choćby Kopernik!

Kobieta 1: To kłamstwo! Kopernik była kobietą!

Albert: Einstein?

Kobieta 2: Też była kobietą!

Maks: A może Curie-Skłodowska też?!

Albert: To akurat nie najlepszy przykład...

Maks: A bo mnie zmyliły!

I. Wysłuchaj dialogu. Wybierz odpowiednie wyrazy.

Strapiona Olga pojechała **po szkole** / **po pszczołe** odwiedzić babcię Marię. Zawiozła babci nowalijki, które po drodze **dostrzegła** / **ostrzygła** na straganie. Jakaś starsza pani sprzedawała pachnące maliny, śliwki, czereśnie i bób, jak zapewniała – z własnej działki.

Olga: Dzień dobry babciu!

Babcia: Witaj wnusiu! Co słysząc? Oj, czemu masz **nos** / **włos** spuszczone na kwintę? Czy coś ci się dziś nie udało?

Olga: Oj babciu, dlaczego zawsze o to pytasz? Nie chcę opowiadać o swoich porażkach...

Babcia: Kochanie, o jakich porażkach? Nie uznaję tego słowa! **Błędy** / **puenty** są po to, żeby wyciągać z nich wnioski i nie **popękać** / **popępniać** ich ponownie, aby próbować robić rzeczy, które się nie udają, w inny sposób. Kiedy Ci coś nie wychodzi, to trzeba się cieszyć, bo to dla ciebie szansa na **rozwój** / **raz wuj** – a cóż jest lepszego niż nauka?

Olga: No właśnie, nauka... Już wszyscy w klasie oddali pracę domową, tylko ja nie. Moja nauczycielka dała mi ostatnią szansę. Muszę do poniedziałku oddać zadanie, jeżeli tego nie zrobię, postawi mi jedynkę.

Babcia: O, to całe trzy dni, masz mnóstwo czasu!

Olga: Pewnie tak, gdybym tylko wiedziała, jak przygotować pracę! Mamy zrobić **prezenty** / **prezentację** na temat wybitnego Polaka, kogoś, kto nam imponuje. Pani nie podała nam listy osób i zupełnie nie wiem kogo wybrać! Babciu, ratuj! Przecież to bez sensu! Po co **w ogóle** / **kole** mamy uczyć się biografii sławnych ludzi?

Babcia: Po to, Olu, żeby uwierzyć, że możemy osiągnąć w życiu wszystko, co chcemy. Po to, żeby uwierzyć w siebie. Po to, żeby się przekonać, że talent, intensywna nauka i ciężka praca, a do tego odpowiednie cechy charakteru i ważne dla nas wartości pozwolą nam sięgnąć **zjazd** / **gwiazd**! Uczymy się o życiu wielkich ludzi, żeby zobaczyć, jak ważna w życiu jest pasja, **prasa** / **praca** w dziedzinach, które kochamy i wykonywanie jej z przyjemnością. Poznajemy biografie, bo z nich możemy dowiedzieć się, że dzięki wytrwałości, determinacji, ciekawości, wartościom etycznym, dzięki chęci uczynienia świata lepszym i dawania czegoś z siebie innym ludziom można dokonać wielkich **okryć** / **odkryć**.

Olga: No dobrze, przekonałaś mnie, babciu....Tylko kogo przedstawić? Jak dokonać wyboru?

Babcia: Zerknij kochanie do mojego albumu „Wielkie Polki”, może tam znajdziesz inspirację?

II. Zaznacz poprawną odpowiedź:

1. a
2. b
3. c

VI. Uzupełnij zdania czasownikami w czasie przeszłym zgodnie z podanym przykładem.

1. byli
2. zarabiali
3. zajmowały
4. ostrzegali
5. pracowały
6. psuły się
7. siadaliśmy
8. latały
9. dzwonili, ostrzegali
10. grały, bawili się

VIII. ĆWICZENIE DODATKOWE: Wstaw wyrazy w odpowiednie miejsce w tabeli.

Sugerowane wykonanie ćwiczenia w ramach przygotowania do pracy pisemnej.

CECHY CHARAKTERU	WARTOŚCI	PASJE
cierpliwość dociekliwość ciekawość świata odwaga siła wrażliwość empatia upór wytrwałość obowiązkowość skrupulatność uczciwość otwartość	mądrość wiedza pomaganie innym ludziom walka ze słabościami patriotyzm praca tolerancja realizacja marzeń	nauka praca w laboratorium nauki przyrodnicze nauki humanistyczne teatr aktorstwo śpiew podróże

KARTA PRACY LEKCJA 30

3

III. Praca w grupach: Przeczytajcie biografie wybitnych Polek, przedstawcie je kolegom w klasie i zastanówcie się, jakie cechy mają te kobiety, co je łączy a co różni?

MARIA SKŁODOWSKA-CURIE:

- <http://www.deadcantalk.com/Kobieta-zaRADna-Maria-Sklodowska-Curie/product29>
- <http://www.gimnazjum-9.koszalin.pl/attachments/article/23/Sk%C5%82odowska.pdf>
- <http://chem.arch.ug.edu.pl/kars/FMR-MSCurie.pdf>
- http://www.biznesistyl.pl/ludzie/sylwetki/949_maria-sklodowska-curie-prywatnie.html
- http://science-story-telling.eu/files/Biographies/Biography_Curie_PL.pdf

ANNA DYMNA:

- https://pl.wikipedia.org/wiki/Anna_Dymna
- <http://mimowszystko.org/pl/anna-dymna/dzialalnosc-zawodowa/571,Dzialalnosc-zawodowa.html>

JANINA OCHOJSKA:

- http://www.pah.org.pl/o-pah/479/janina_ochojska
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Janina_Ochojska
- <http://natemat.pl/42769,janina-ochojska-cale-zycie-oddawala-siebie-innym-teraz-czas-sie-odwdzieczyc>
- <http://www.objawienia.pl/ochojska/ochojska02.html>

MARTYNA WOJCIECHOWSKA:

- http://www.styl.pl/magazyn/news-martyna-wojciechowska-dziewczyna-ktora-igrala-z-ogniem,nId,2234537,nPack,2#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=firefox

KARTA PRACY LEKCJA 30

1. Maria Skłodowska-Curie

Urodziła się w 1867 roku w Warszawie. Większość życia spędziła we Francji, tam studiowała i rozwijała swoją karierę naukową. Była prekursorką nowej dziedziny nauki: radiochemii. Opracowała teorię promieniotwórczości i odkryła dwa nowe pierwiastki chemiczne, które nazwała Polon i Rad. Pod jej osobistym kierunkiem prowadzono pierwsze eksperymentalne badania nad leczeniem raka za pomocą promieniotwórczości (leczymy tak do dzisiaj). Na początku studiów na paryskiej Sorbonie żyła w bardzo trudnych warunkach, często głodowała, ale miała dostęp do uniwersytetu i laboratoriów. Maria studiowała matematykę i fizykę, bardzo kochała swoją pracę i badania naukowe. Maria była pierwszą kobietą – laureatką Nagrody Nobla, jedyną kobietą, która otrzymała nagrodę dwa razy, oraz, do dzisiaj jedyną osobą na świecie nagrodzoną w dwóch różnych dyscyplinach nauk przyrodniczych: w 1903 r. – w dziedzinie fizyki, za badania nad zjawiskiem promieniotwórczości, i w 1911 r. – w dziedzinie chemii, za odkrycie i wyodrębnienie Radu. Skłodowska-Curie była pierwszą kobietą profesorem Sorbony. Założyła Instytut Radowy, w którym uczyło się i pracowało wielu późniejszych noblistów. Maria jako jedna z pierwszych kobiet zrobiła prawo jazdy, pływała w kostiumie kąpielowym, a także jeździła na rowerze – za pieniądze, które otrzymała w prezencie ślubnym kupili sobie z mężem dwa nowe rowery, na których pojechali w podróż poślubną. Maria Skłodowska-Curie przyjaźniła się z Albertem Einsteinem.

2. Anna Dymna

„Zadałam sobie kiedyś pytanie: czy jestem tylko aktorką? Jaka jest moja wartość poza tym, że mam rozpoznawalną twarz? Czym zajmowałabym się, gdybym nie była znana? Czy mogłabym się wtedy komuś do czegoś przydać? (...) Jestem aktorką, ale nie czuję się dobrze wśród tłumów. Pozostałam nieśmiała, tymczasem ludzie przypatrują mi się, jak wszystkim osobom publicznym (...)”, mówi o sobie Anna Dymna.

„Aktorstwo to niezwykle i trudny zawód – opowiada o swojej pracy Anna Dymna. – Uczy mnie tolerancji i wrażliwości, zmusza, by wnikliwiej patrzeć wokół, pomaga nazywać i panować nad odruchami, emocjami i uczuciami, otwiera przede mną wiele przestrzeni, rozwija i pogłębia osobowość. Potem, podczas pracy nad rolami, właśnie osobowość jest skarbnicą, z której czerpię siły i wiedzę do budowania postaci, stwarzania innych nieznanymi światów. Będąc nastolatką, marzyłam o zawodzie psychologa. Nie zamierzałam zostać aktorką. Jednak teraz, kiedy nią jestem, wiem, że to najpiękniejszy zawód świata, ponieważ zajmuje się najgłębszymi tajemnicami serca i duszy człowieka. W domu rodzinnym wychowywano mnie w taki sposób, żebym zawsze pamiętała, że nie jestem samotną planetą na tym świecie, że człowiek, bez względu na to, co robi, powinien żyć dla innych. Pracując nad rolami, staram się zrozumieć drugiego człowieka: jego ból, kompleksy, motywy postępowania. Uczę się słuchać partnera, a także sugestywnie przekazywać moje myśli i uczucia. Tylko dzięki temu odważyłam się zbliżyć do osób dramatycznie doświadczonych przez los. Uczę się rozumieć ich cierpienie, jakoś je oswajać i pomagać im żyć.”

W 2003 roku założyła w Krakowie Fundację Anny Dymnej „Mimo Wszystko”, obejmując społecznie funkcję prezesa tej instytucji. Fundacja jest dużą instytucją charytatywną, pomagającą osobom chorym i niepełnosprawnym w całej Polsce, organizującą Festiwal Zaczarowanej Piosenki im. Marka Grechuty, Ogólnopolskie Dni Integracji „Zwycięzać mimo wszystko” oraz Ogólnopolski Festiwal Twórczości Teatralno-Muzycznej Osób Niepełnosprawnych „Albertiana”, a także budującą nowoczesne ośrodki rehabilitacyjno-terapeutyczne.

KARTA PRACY LEKCJA 30

3. Janina Ochojska

Chorobę Heinego-Medina wykryto u Ochojskiej, gdy miała 6 miesięcy. Janina Ochojska podkreśla, że swój charakter i akceptację choroby wyrobiła w sobie jeszcze jako dziecko, w szpitalu. „Dano wam, a nie odebrano”, powtarzał dzieciom doktor. To stąd Janka czerpie tę niesamowitą energię, która każe jej iść dalej, gdy my już nie możemy. Janka zawsze poddaje się ostatnia – mówi Grzegorz Gruca, przyjaciel Ochojskiej. W 1984, już jako absolwentka i pracownik Astrofizyki PAN w Centrum Astronomicznym w Toruniu, przeszła we Francji operację, która zmieniła jej życie – nie tylko w znaczeniu poprawy jej zdrowia. We Francji Ochojska zetknęła się i zaangażowała się w działalność charytatywną. Najpierw jako wolontariuszka francuskiej organizacji humanitarnej EquiLibre, później założycielka oddziałów tej fundacji w Polsce. To z grupy pracowników EquiLibre wyłoniła się w latach 90. Polska Akcja Humanitarna.

„Janina Ochojska to – jak mówią przyjaciele – osoba, która wyrosła w przekonaniu, że niepełnosprawność jest darem i zobowiązuje do dawania więcej. To wyjątkowa kobieta, która pracy charytatywnej poświęciła się całkowicie. Trudno jej nie podziwiać.”

Od założenia Fundacji rozwija i promuje PAH, nieustannie aktywnie działając w terenie. Ochojska jest laureatką wielu prestiżowych nagród, otrzymała np. tytuł „Kobiety Europy” przyznany przez Wspólnotę Europejską w Brukseli, Pax Christi International Peace Award, nagrodę im. Jana Karskiego „Za Odwagę i Serce”, przyznaną przez Amerykańskie Centrum Kultury i Dom Wolności w Waszyngtonie, Order Legii Honorowej od Prezydenta Francji, czy Nagrodę Lecha Wałęsy za wieloletnie promowanie idei międzyludzkiej solidarności poprzez działania charytatywne.

W międzyczasie Ochojska przechodziła kolejne operacje – dotychczas ponad pięćdziesiąt. – „Mnóstwo wycierpiała. Ale nigdy, przenigdy nie widziałem, by się załamała. Dziś też, gdy zbliżają się kolejne, zaciera ręce i się cieszy, że znowu zrobią dla niej coś dobrego” – mówi przyjaciel Ochojskiej, Jan Młynarczyk.

Pomiędzy kolejnymi operacjami Ochojska podróżowała z konwojami wszędzie tam, gdzie potrzebna była pomoc humanitarna. Do regionów najuboższych i dotkniętych wojnami – do Bośni, Afganistanu, Czeczenii, Sudanu, Libii, Iraku, na Sri Lankę.

– „Ochojska zmieniła w Polsce wiele. Przede wszystkim uświadomiła nam, że sami też możemy pomagać, bo zawsze znajdują się biedniejsi i bardziej potrzebujący. Zmieniła też wizerunek naszego kraju – z takiego, który ciągle bierze, na taki, który wiele daje od siebie” – mówi jej przyjaciółka, Róża Thun. – „Widziałam, jak dostawała różne nagrody i wszystkie oddawała na działalność charytatywną”.

KARTA PRACY LEKCJA 30

4. MARTYNA WOJCIECHOWSKA

Zapytano młode Polki, jak chciałyby żyć. Większość odpowiedziała: „Tak jak Martyna Wojciechowska”. Martyna jest symbolem sukcesu. Do zdobycia najwyższego szczytu Ziemi przygotowywała się kilkanaście miesięcy. Gdy 18 maja 2006 roku stanęła na wierzchołku Mount Everestu, przez telefon satelitarny zadzwoniła do mamy. „Bo to dzięki niej jestem taka – mówi Martyna. – Dzięki wsparciu, które czułam przez całe życie, mam odwagę eksperymentować, zdobywać, ale i popełniać błędy.”

Po wypadku na Islandii, gdy Martyna złamała kręgosłup, a kolega z ekipy „Misja Martyna” stracił życie, Martyna w gorsecie, na wózku i z opinią lekarza, która była jak wyrok: „Koniec z nartami, jazdą na motorze, wspinaczką, nurkowaniem, skokami na bungee”. W końcu znalazła lekarza, który obiecał, że jeśli będzie ćwiczyła, odzyska sprawność. To wtedy postanowiła wejść na Everest. Potrzebowała celu, który wyciągnie ją z gorsetu ortopedycznego.

Na biurowej maszynie ojca napisała projekt programu motoryzacyjnego. – Wysłałam go do wszystkich redakcji.” Odezwał się TVN i tam Martyna zaczęła prowadzić program „Automaniak”. Martyna, jako menedżer z wykształcenia, instynktownie zaczęła tworzyć markę Martyna, stawiając na swoje pasje: rajdy, wspinaczkę, ekstremalne przeżycia. Po powrocie z Dakaru, czy wejściu na Everest, powstawały książka, film i program w telewizji, opowiadające o jej przygodach. Martyna Wojciechowska od 10 lat jest redaktorem naczelną polskiej wersji najważniejszego magazynu podróżniczego na świecie „National Geographic”, a za swój film dokumentalny „Ludzie duchy” otrzymuje kolejne nagrody.

Każdy, kto pracował z Wojciechowską, wie, że jest jedno słowo, którego wypowiadać przy niej nie wolno. Na informację, że coś jest niemożliwe, reaguje irytacją i potrafi wyrzucić wszystko do góry nogami, by udowodnić, że da się to zrobić tak, jak ona sobie wymyśliła.

Los daje jej tyle sukcesów i tragedii, ile jest w stanie udźwignąć. Tym, którzy twierdzą, że ma fajne życie i że wszystko jej się udaje, przypominają, ile wypadków i nieszczęść zdarzyło się po drodze. Chorowała na zapalenie opon mózgowych, złamała odcinek szyjny kręgosłupa, została porażona prądem, a także poparzona...

VIII. ĆWICZENIE DODATKOWE: Wstaw wyrazy w odpowiednie miejsce w tabeli.

cierpliwość, dociekliwość, nauka, praca w laboratorium, nauki humanistyczne, aktorstwo, śpiew, ciekawość świata, odwaga, siła, realizacja marzeń, wrażliwość, empatia, upór, wytrwałość, obowiązkowość, skrupulatność, optymizm, mądrość, wiedza, pomaganie innym ludziom, walka ze słabościami, uczciwość, patriotyzm, praca, nauki przyrodnicze, podróże, tolerancja, otwartość.

CECHY CHARAKTERU	WARTOŚCI	PASJE

LEKCJA 31

Pędzlem i kredką, czyli co jest na obrazach w salonie babci Marii

I. Posłuchaj informacji o obrazach w domu babci Marii, a następnie zdecyduj, które obrazy podobają się Maksymowi, które babci, a które dziadkowi. Dopisz właściwy symbol obrazu przy osobie.

1. Maksym: B, F
2. Babcia Maria: C, D
3. Dziadek Wiktor: A

II. Połącz synonimy.

1. - K., 2. - C., 3. - B., 4. - I., 5. - D., 6. - H., 7. - G., 8. - J., 9. - F., 10. - E.

III. Jak myślisz, jakie tytuły mają te obrazy?
Zastanów się i dopasuj tytuł do obrazu.

Reprodukcje obrazów wykorzystanych w ćwiczeniu, zaczerpnięte ze stron:

- [https://pl.wikipedia.org/wiki/Błędne_koło_\(obraz\)#/media/File:Bledne_kolo.jpg](https://pl.wikipedia.org/wiki/Błędne_koło_(obraz)#/media/File:Bledne_kolo.jpg)
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Dziewczynka_z_chryzantemami#/media/File:Boznańska_Girl_with_chrysanthemums.jpg
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Stanisław_Wyspiański#/media/File:Stas_spiacy.1904.jpg
- http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Chelmonski/Images/Kozak_na_koniu.jpg
- http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Chelmonski/Images/Babie_lato.jpg
- <https://wolnelektury.pl/katalog/obraz/witkiewicz-fantazja-bajka/>

1. - D., 2. - F., 3. - C., 4. - B., 5. - A., 6. - E.

IV. Co nie pasuje?

1. pisarz – malarz – kompozytor – rzeźbiarz – **lekarz**
2. rysunek – obraz – szkic – **wiersz** – kolaż
3. **gotować** – malować – projektować – rysować – rzeźbić
4. ołówek – **nożyczki** – pastele – tusz – akwarela
5. plan – tło – tytuł – kolorystyka – **galeria**

V. Maksym wyszukał w internecie informację na temat swojego ulubionego obrazu. Uzupełnij opis podanymi niżej fragmentami tak, żeby był kompletny.

1. został namalowany
2. przedstawia scenę
3. Na pierwszym planie
4. Na drugim planie
5. W głębi
6. w tle
7. dominuje jasna kolorystyka

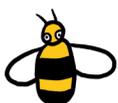
VII. W lekcji pojawiają się nazwiska polskich malarzy: Jacka Malczewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Olgi Boznańskiej i innych. Wyszukaj w internecie albo w encyklopedii informacje biograficzne o tych osobach.

1. urodził się	4. podróży
2. osobowości	5. sztuki
3. światopoglądu	6. zmarł

Ćwiczenia dodatkowe do wykorzystania na zajęciach albo jako praca domowa. Tekst w ćwiczeniu na podstawie: <http://culture.pl/pl/tworca/jacek-malczewski>.

Nauczyciel może wykorzystać na lekcji materiały zawarte na stronach:

- <http://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/1252213,Jacek-Malczewski-%E2%80%93-zywot-przedstawiony-w-autoportrecie>
- http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Malczewski_J/Index.htm
- <http://culture.pl/pl/tworca/jacek-malczewski>

VIII. Przygotuj krótką prezentację multimedialną o wybranym przez siebie polskim malarzu.

Nauczyciel może prosić o przesłanie drogą mailową prac, które na koniec semestru mogą posłużyć do przygotowania quizu wiedzy o polskich artystach. Pytania nie powinny być szczegółowe. Powinny odnosić się do najważniejszych postaci z dziedziny kultury. Zadania mogą na przykład polegać na: identyfikacji autora na podstawie autoportretu, dopasowaniu imienia do nazwiska, rozpoznaniu autora obrazu.

Pomocna przy tworzenia quizu jest na przykład strona Kahoot! <https://getkahoot.com/how-it-works>.

IX. Uzupełnij teksty wyrazami w odpowiedniej formie gramatycznej.

Teksty opracowane na podstawie artykułów z Wikipedii i serwisu culture.pl

- A.
1. wsi polskiej, 2. ukraińskiej, 3. warszawskiej Klasie Rysunkowej, 4. prywatnej pracowni, 5. Monachium, 6. czerwonych rajtuzach, 7. granatowej ułańskiej kurtce, 8. czapce.
- B.
1. Akademii, 2. prywatnych szkołach, 3. Paryżu.
- C.
1. malarstwie polskim, 2. obrazach, 3. krakowskim gimnazjum, 4. studiach, 5. Francji, 6. pałacu, 7. Rozdole.
- D.
1. Krakowie, 2. Europie, 3. czasie, 4. naturalnych sytuacjach.
- E.
1. Zakopanem, 2. domu, 3. korepetycjach, 4. wieku, 5. dziecięcej drukarce, 6. włoskich muzeach, 7. paryskich wystawach, 8. Londynie, 9. Chorwacji, 10. wyprawie naukowej 11. Cejlonie, 12. Australii, 13. latach dwudziestych.

TRANSKRYPCJA

I. Posłuchaj informacji o obrazach w domu babci Marii, a następnie zdecyduj, które obrazy podobają się Maksymowi, które babci, a które dziadkowi. Dopisz właściwy symbol obrazu przy osobie.

Babcia Maria jest miłośniczką kultury i sztuki. Cała rodzina wie, że interesuje się historią, że uwielbia literaturę piękną, że pasjonuje się malarstwem. Maksym i Olga wiele się od niej uczą, bo babcia potrafi interesująco opowiadać o trudnych dla nich sprawach jak wydarzenia historyczne. Umie też jasno wytłumaczyć to, co dla dzieci jest nie do końca zrozumiałe, jak sztuka.

W domu babci Marii i dziadka Wiktora jest mnóstwo obrazów. Większość obrazów to reprodukcje popularnych dzieł, ale jest też kilka oryginałów mniej znanych artystów. Babcia mówi, że każde płótno opowiada jakąś historię, przekazuje pewne uczucia i mówi coś do patrzącego.

Maksym od zawsze czuł się tam jak w małej galerii. Kiedy Olga i Maksym byli młodszy, zadawali sobie nawzajem pytania związane z obrazami. Raz Olga wymyślała tytuł wybranemu przez siebie obrazowi, a Maksym musiał zgadnąć, o który obraz chodzi, a innym razem robił tak Maks i Olga zastanawiała się, które malowidło brat wybrał tym razem. I chociaż to była tylko dziecięca zabawa, to dzięki niej i Olga, i Maksym mają swoje ulubione dzieła malarskie, tak jak ulubione książki i filmy.

Olga uwielbia pastelowe rysunki ludzi, kwiatów, miast i krajobrazów. Ulubionym obrazem Olgi jest portret małego chłopca, który śpi oparty o stół.

Maksym woli obrazy, na których jest jakaś akcja. Zawsze wyobraża sobie, co się mogło wydarzyć wcześniej albo później, i opowiada wymyślone historie, których babcia z ochotą słucha. Wśród wielu obrazów szczególnie lubi dwa: jeden, przedstawiający uciekającego na koniu mężczyznę, i drugi z leżącą na ziemi dziewczyną i siedzącym niedaleko niej psem, który przypomina mu jego ukochanego Bruna.

Babcia ma wiele ulubionych obrazów, w każdym widzi coś wyjątkowego i z innego powodu się nim zachwyca. Nad biurkiem babci wisi duży obraz z chłopcem siedzącym na czubku drabiny. Wokół niego krążą dziwne postacie, niektóre są jasne i radosne, a inne ciemne i trochę przerażające. Babcia powtarza, że ten obraz jest symbolem i trzeba go interpretować, a nie tylko opisywać. Ona bardzo lubi też portret dziewczynki z kwiatkami, bo kojarzy jej się z jej własnym dzieciństwem.

Wiadomo, że dziadek Wiktor najbardziej lubi mapy, ale i on ma swoje ulubione płótno. Według Maksyma to dziwny obraz. Są na nim jakieś fantastyczne kolorowe stwory – niby ptaki i krajobraz o ludzkich cechach. Dziadek tłumaczy, że malarstwo to taka sztuka, która, używając wyobraźni, może stwarzać nierealne światy, dlatego podoba mu się obraz, przedstawiający to, czego nie ma w rzeczywistości.

III. Jak myślisz, jakie tytuły mają te obrazy?
Zastanów się i dopasuj tytuł do obrazu.

1. „Kozak na koniu”
2. „Fantazja – Bajka”
3. „Śpiący Staś”
4. „Dziewczynka z chryzantemami”
5. „Błędne koło”
6. „Babie lato”

A. Jacek Malczewski

..... 1895–1897

C. Stanisław Wyspiański

..... 1904

B. Olga Boznańska

..... 1894

D. Józef Chełmoński

..... 1907

E. Józef Chełmoński

..... 1875

F. Stanisław Ignacy Witkiewicz

..... 1922

VII. W lekcji pojawiają się nazwiska polskich malarzy: Jacka Malczewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Olgi Boznańskiej i innych. Wyszukaj w internecie albo w encyklopedii informacje biograficzne o tych osobach.

światopoglądu, **rysownik**, zmarł, sztuki, podróży, urodził się, osobowości

Malarz i **rysownik**⁰, czołowy reprezentant Młodej Polski, zwany ojcem symbolizmu w polskim malarstwie przełomu XIX i XX wieku.¹ 15 lipca 1854 roku w Radomiu. Jeden z najwybitniejszych i najbardziej uznanych artystów w historii polskiej sztuki.

Na początku lat 90. XIX wieku swoją twórczością rozpoczął w młodopolskim malarstwie nurt symbolizmu. Duży wpływ na ukształtowanie się² i³ Malczewskiego wywarł jego ojciec, Julian, który wpoił synowi idee patriotyzmu i narodowego mesjanizmu wyrażone najpełniej w polskiej literaturze romantycznej.

Swą edukację artystyczną zaczął Malczewski w 1872 roku w Krakowie. Mimo krótkich pobyków w Paryżu, Monachium (1885–1886, 1893) i Wiedniu (1914–1916), oraz kilku⁴ do Włoch (1880, 1890), Grecji i Turcji (1884 – jako rysownik–dokumentalista archeologicznej wyprawy zorganizowanej przez Karola Lanckorońskiego) artystyczne inspiracje i impulsy czerpał Malczewski głównie z polskiej⁵, tradycji i folkloru, uzupełniając je oryginalnie interpretowanymi motywami mitologicznymi i biblijnymi wątkami.

Malczewski zapisał się w historii polskiej sztuki jako wpływowy pedagog. W latach 1896–1900 i 1910–1921 wykładał w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych; w okresie 1912–1914 pełnił funkcję rektora tej uczelni.

W 1897 wstąpił do grona członków – założycieli elitarnego Towarzystwa Artystów Polskich „Sztuka”.

.....⁶ 8 października 1929 roku w Krakowie.

IX. Uzupełnij teksty wyrazami w odpowiedniej formie gramatycznej. (1/2)

A.

Józef Chełmoński (1849–1914) – polski malarz, tworzył w stylu realizmu. Malował sceny rodzajowe, przedstawiał życie (wieś polska) i (ukraińska) oraz sceny myśliwskie. Był doskonałym malarzem koni. Najpierw uczył się w (warszawska Klasa Rysunkowa) i w (prywatna pracownia) malarza Wojciecha Gersona, a potem studiował w (Monachium), gdzie wyróżnił się oryginalnym strojem – chodził w (czerwone rajtuzy), (granatowa ułańska kurtka) i (czapka) konduktora.

B.

Olga Boznańska (1865–1940) – polska malarka, portrecistka, przedstawicielka modernizmu. Od najmłodszych lat uczyła się rysunku. Jako kobieta nie mogła studiować malarstwa na (Akademia) Sztuk Pięknych, więc kształciła się w (prywatne szkoły). Ponad pół życia mieszkała w (Paryż), gdzie wiele razy otrzymała medale i nagrody za swoje prace. Najbardziej znane są jej portrety, przedstawiające psychologiczną prawdę portretowanych osób.

C.

Jacek Malczewski (1854–1929) jest nazywany ojcem symbolizmu w (malarstwo polskie). Na jego (obrazy) pojawiają się fauny, meduzy i różne mityczne postacie, przedstawiające tematykę patriotyczną i historyczną, motyw śmierci i roli artysty. Urodził się w rodzinie szlacheckiej, do 13 roku życia wychowywali go rodzice, potem kształcił się poza domem w (krakowskie gimnazjum) i na (studia) we (Francja). Odwiedził Lwów, przebywał też w (pałac) w (Rozdół) Karola Lanckorońskiego. Był też pedagogiem, uczył malarstwa kobiety, założył szkółkę malarską dla utalentowanych dzieci wiejskich.

D.

Stanisław Wyspiański (1869–1907) – ten utalentowany Polak był nie tylko malarzem, ale też poetą, dramaturgiem, grafikiem, architektem i projektantem mebli. Urodził się w (Kraków) i chociaż bardzo dużo podróżował po (Europa), to właśnie jego rodzinne miasto było tematem nastrojowych pejzaży. Już w (czasy) studiów okazało się, że był uczulony na farbę olejną, dlatego głównie rysował pastelami. Bardzo chętnie portretował przyjaciół, artystów i rodzinę, zwłaszcza swoje dzieci w (naturalne sytuacje), na przykład śpiące albo karmione przez matkę.

IX. Uzupełnij teksty wyrazami w odpowiedniej formie gramatycznej. (2/2)

E.

Stanisław Ignacy Witkiewicz, pseudonim Witkacy (1885–1939) – genialny pisarz, malarz, filozof, dramaturg i fotografik. Większą część dzieciństwa spędził w (Zakopane). Jego ojciec nie akceptował systemu szkolnego, dlatego mały Staś uczył się w (dom) na (korepetycje), które często prowadzili profesorowie uniwersytetu i wybitni artyści. Był bardzo utalentowanym dzieckiem, w (wiek) ośmiu lat skopiował na (dziecięca drukarka) swoje pierwsze krótkie dramaty. Interesował się także muzyką, teatrem i naukami ścisłymi. Dużo podróżował, był w wielu (włoskie muzea), na (paryskie wystawy), w (Londyn) i (Chorwacja), a także jako fotograf i rysownik na (wyprawa naukowa) na (Cejlon) i w (Australia).

W (lata dwudzieste) założył „Firmę Portretową S.I. Witkiewicz”, w której obowiązywał specjalny regulamin dla klientów, a artysta mógł odmówić namalowania portretu.

LEKCJA 32

Trudno być nastolatkiem

Piosenka: http://www.tekstowo.pl/piosenka,button_hackers,miedzy_nami.html
Wiersz: Wisława Szymborska „Atlantyda”

I. Przeczytaj tekst i zaznacz, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - P, 2. - F, 3. - F, 4. - F, 5. - F, 6. - F, 7. - P, 8. - P, 9. - F, 10. - F, 11. - F.

III. Połącz antonimy.

nigdy - zawsze, żaden - każdy, nikt - wszyscy, nigdzie - wszędzie

IV. Uzupełnij zdania wyrazami z ćwiczenia II zgodnie z podanym przykładem.

1. **Żaden** człowiek **nie** jest samotną wyspą.
2. **Wszędzie** dobrze, ale w domu najlepiej.
3. **Nigdzie nie** jadę w tym roku na wakacje.
4. – Mamo, nie chcę iść do szkoły, **nikt** mnie **nie** lubi!
– Ależ synku, wstawaj natychmiast! Jesteś dyrektorem!
5. Oddam ci **wszystko**, co mam, bo cię kocham!
6. Biednemu **zawsze** wiatr w oczy wieje.
7. **Nigdy nie** mów „**nigdy**”.
8. **Każda** potwora znajdzie swojego amatora.
9. Jestem taka zmęczona, **nic** mi się **nie** chce.
10. **Wszyscy** Polacy to jedna rodzina, starszy czy młodszy, chłopak czy dziewczyna.

V. Proszę wstawić czasowniki w poprawnej formie.

1. wyciągnął
2. zakopałam / zakopałem / zakopaliśmy
3. pójść
4. doszliśmy

VII. ĆWICZENIE DODATKOWE: Ułóż minidialogi z wyrażeniami:

Jak mi przykro!

Wybacz mi!

Przepraszam, że
tak wyszło!

Przepraszam, to
było niechcący!

Proszę Cię
o wybaczenie!

Nie gniewaj się
już na mnie!

Proszę, porozmawiajmy!

Czy możemy
o tym
zapomnieć?

LEKCJA 33

Nauczyciel z Drohobycza

Teksty dotyczące Brunona Schulza i Drohobycza zostały przygotowane na podstawie artykułów z Wikipedii, serwisu culture.pl oraz niżej podanych stron:

- http://podroze.gazeta.pl/podroze/1,114158,9635211,Ukraina__Drohobycz___miasto__Sklepow_cynamonowych_.html
- http://www.niecodziennik.mbp.lublin.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=64&Itemid=188/
- <http://www.sztetl.org.pl/pl/dynamicmap/#il%3D1%7Cb%3D49.34595362730491%2C23.473856506362836%2C49.36342485159745%2C23.534967956558148%7Cr%3D%7Co%3D%7Ca%3D%7Ci%3D%7Cp%3Dobject>

Na lekcji można wykorzystać także materiał filmowy, zwłaszcza w tych szkołach, dla których wyjazd do Drohobycza i wycieczka śladami Schulza nie są możliwe.
<https://www.youtube.com/watch?v=Snpmrdw7a70>

I. Przeczytaj tekst, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - P, 2. - P, 3. - F, 4. - F, 5. - P.

5

II. Przeczytaj tekst, a następnie zaznacz na mapie miejsca związane z pisarzem.

Na mapie należy zaznaczyć:

1. miejsce urodzenia Schulza, Rynek 12;
2. dom, w którym Schulz z rodziną mieszkał w latach międzywojennych, obecnie ul. Drohobycza 12;
3. willa Landaua, obecnie ul. Tarnawskiego 19;
4. Pałac Sztuki, Muzeum Drohobyczyna, obecnie ul. Szewczenki 38;
5. Izba Pamięci B. Schulza, dawne Gimnazjum im. Władysława Jagiełły, obecnie ul. Iwana Franki 24;
6. miejsce śmierci Schulza, obecnie skrzyżowanie ul. Mickiewicza i Szewczenki.

III. Przeczytaj jeszcze raz obydwa teksty i wypisz z nich wyróżnione wyrazy. W języku polskim i ukraińskim brzmią one podobnie, ale mają inne znaczenie. Uzupełnij tabelę.

WYRAZ POLSKI	ZNACZENIE, WYRAZ W JĘZYKU UKRAIŃSKIM	WYRAZ UKRAIŃSKI	ZNACZENIE W JĘZYKU POLSKIM
sklep	<miejsce, gdzie sprzedaje się towary> ukr. крамниця, магазин	склеп	1. piwnica, suterena 2. krypta, grobowiec
wystawa	1. <zbiór przedmiotów wystawiony na pokaz w muzeum czy w galerii> ukr. виставка , 2. <okno sklepowe z towarami> ukr. вітрина 3. <położenie jakiegoś miejsca wobec stron świata> ukr. постановка	вистава	przedstawienie
nagle (nagły)	<gwałtowny, raptowny, niespodziewany> ukr. наглий	наглий	1. nagły 2. bezczelny
kraj	<terytorium zamieszkane przez ludzi, całość polityczna i gospodarcza> ukr. край	край	1. kraj 2. brzeg, skraj 3. koniec 4. okolica
lato	1. <pora roku> ukr. літо 2. <rok - lata, l.mn.> ukr. рік (30 років)	літо	lato
osobliwy osobliwie	<dziwaczny, nie taki, jak inni> ukr. незвичайно	особливо	szczególnie
lista (l.mn.: listy, D. l.mn. list)	<spis ludzi, rzeczy lub spraw zrobiony według określonej zasady> ukr. список	лист	1. list 2. arkusz papieru 3. liść
list (l.mn.listy, D. l.mn. listów)	<pisemna wypowiedź do osoby lub instytucji> ukr. лист		

Informacje na temat fałszywych przyjaciół tłumacza na podstawie:
https://en.wikibooks.org/wiki/False_Friends_of_the_Slavist/Ukrainian-Polish

IV. Гарбуз to dynia, а диня to...? Uzupełnij zdania odpowiednimi wyrazami z tabeli powyżej.

1. owoce
2. dywanie
3. pamiętnik
4. mecz
5. Drużyna
6. fotelu - poza znaczeniem należy zwrócić uwagę na rekcję: siedzieć na krześle, ale siedzieć na fotelu, siedzieć w fotelu,
 - http://www.wsjp.pl/index.php?id_hasla=6613&id_znaczenia=4059753&l=7&ind=0
 - http://www.wsjp.pl/index.php?id_hasla=6705&id_znaczenia=4734420&l=12&ind=0
7. mówić
8. żony
9. kazać

V. Jedna z legend mówi o tym, jak powstał Drohobycz. Uzupełnij tekst fragmentami z ramki.

Tekst na podstawie artykułu Zbigniewa Zawałkiewicza „Drohobycz”:
<http://kresy24.pl/drohobycz/> (dostęp 22.10.2016)

1. udało się przeżyć
2. pytali się nawzajem
3. zmieniała się w dzisiejszą
4. nie powstał dzięki żadnemu władcy
5. była cennym artykułem
6. na światowej liście zabytków UNESCO
7. sprzedawanej na rynkach Lwowa, Starego Sambora

LEKCJA 34

Nie oceniaj książki po okładce

I. Przeczytaj tekst, a następnie wybierz poprawne odpowiedzi.

1. - c, 2. - a, 3. - c, 4. - a, 5. - b, 6. - c, 7. - b, 8. - b.

III. Połącz w grupy wyrazy o podobnym znaczeniu.

1. wielbiciel – miłośnik – fan
2. biały kruk – unikat – okaz
3. czytelnik – bibliofil – mól książkowy
4. autor – twórca – pomysłodawca
5. biblioteka – księgozbiór – wypożyczalnia

IV. Co nie pasuje?

1. biblioteka – księgarnia – czytelnia – **jadalnia**
2. autor – **kierowca** – bohater – czytelnik
3. **obraz** – wiersz – powieść – opowiadanie
4. album – **opera** – komiks – encyklopedia
5. okładka – strona tytułowa – spis treści – **refren**

V. Marczenkowie mają wiele książek polskich pisarzy. Wśród nich są też takie, których autorzy są związani ze Lwowem. Czy znasz któregoś z nich? Czy wiesz, którzy polscy pisarze urodzili się albo tworzyli na Ukrainie? Wyszukaj razem z kolegą / koleżanką informacje na ten temat.

Ćwiczenie hasłowo prezentujące sylwetki polskich pisarzy związanych ze Lwowem i ich utwory jest – poza elementem kulturoznawczym – zadaniem na czytanie ze zrozumieniem. W trakcie czytania biogramów należy skoncentrować się na tej leksyce, która umożliwi dopasowanie tytułów utworów do charakteru twórczości i do gatunków. Nie jest konieczne wcześniejsze zapoznanie uczniów z sylwetkami pisarzy, ani tytułami ich tekstów.

1. - D., 2. - C., 3. - A., 4. - B.

Warty rozwinięcia jest wątek autorów związanych ze Lwowem, na przykład poprzez użycie fragmentu tekstu, prezentację sylwetki autora w połączeniu z mapą miejsc.

M. Konopnicka „O krasnoludkach i sierotce Marysi” (wstęp), „Stefek Burczymucha”:

- <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/o-krasnoludkach-i-sierotce-marysi.html>
- <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/stefek-burczymucha.pdf>

K. Makuszyński „Uśmiech Lwowa”:

- <http://lwow.home.pl/usmiech.html>

Z. Herbert „Pan od przyrody”, „Moje miasto”:

- <http://culture.pl/pl/artykul/przykazania-pana-cogito-czyli-najlepsze-cytaty-z-herberta>
- <http://www.lwow.com.pl/spotkania/herbert/herbert.html#powrot>

A. Zagajewski „Jechać do Lwowa”:

- <http://www.lwow.com.pl/zagajewski.html>

VI. Przeczytaj jeszcze raz informacje o dodawaniu przedrostków do czasowników i naucz się na pamięć nowych par.

1. z denerwowali	6. z adzwoił, z apytać / s pytać
2. z dziwił, s taniały	7. z decydowali, z robili
3. z martwiła się, z gubiła	8. z agrała
4. s traciła	9. s kończyli
5. s próbował, z apamiętać	10. s pytał

KARTA PRACY LEKCJA 34

V. Marczenkowie mają wiele książek polskich pisarzy. Wśród nich są też takie, których autorzy są związani ze Lwowem. Czy znasz któregoś z nich? Czy wiesz, którzy polscy pisarze urodzili się albo tworzyli na Ukrainie? Wyszukaj razem z kolegą / koleżanką informacje na ten temat. Jak myślisz, kto to napisał? Dopasuj notatki o autorach do tytułów książek.

<p><i>Raport z oblężonego miasta i inne wiersze</i></p> <p><i>Martwa natura z wędzidłem</i></p>	<p><i>Przygody Koziołka Matołka</i></p> <p><i>Szatan z siódmej klasy</i></p>
<p><i>O krasnoludkach i sierotce Marysi</i></p> <p><i>Szkolne przygody Pimpusia Sadelko</i></p>	<p><i>Opowieści o pilocie Pirxie</i></p> <p><i>Bajki robotów</i></p>

A. Maria Konopnicka urodziła się w 1842 roku w Suwałkach. Polska poetka, krytyczka literacka, publicystka i tłumaczka. Pisała głównie wiersze i nowele. Jest też autorką popularnych do dziś utworów dla dzieci. Zmarła w 1910 roku we Lwowie i została pochowana na Cmentarzu Łyczakowskim.

B. Stanisław Lem urodził się w 1921 roku we Lwowie, spędził tam dzieciństwo i młodość, co opisał w swojej biograficznej książce „Wysoki Zamek”. Studiował na wydziale lekarskim Uniwersytetu Lwowskiego, ale jako lekarz nie pracował zbyt długo. Tworzył literaturę fantastycznonaukową. Był też filozofem, futurologiem i eseistą. Zmarł w 2006 roku w Krakowie. Jego nazwiskiem nazwano planetoidę 3836 Lem.

C. Kornel Makuszyński przyszedł na świat w 1884 w Stryju na Ukrainie, zmarł w Zakopanem w 1953 roku. Pierwsze wiersze opublikował, kiedy miał 16 lat. Jest znany przede wszystkim jako autor książek dla dzieci i młodzieży. Stworzył postacie sympatycznego koziołka i małej małpki, których losy najmłodszy czytelnicy poznawali z kolorowych, ilustrowanych książeczek.

D. Zbigniew Herbert urodził się w 1924 roku we Lwowie, mieszkał, zdał maturę i studiował tam do marca 1944 roku. Z wykształcenia był ekonomistą, filozofem i prawnikiem. Bardzo interesował się malarstwem, miał talent plastyczny. Przyznawał, że woli rysować niż pisać, mimo to jest jednym z najwybitniejszych polskich poetów i eseistów. Jego książki zostały przetłumaczone na 38 języków. Zmarł w 1998 roku w Warszawie.

Test

IMIĘ I NAZWISKO:

LICZBA PUNKTÓW:/80p.

3

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

...../ 5x1p. (5p.)

		P	F
0.	Olga pyta Ostapa co sądzi o wyjeździe do Polski.	✓	
1.	Ostap uważa, że wyjazd do Polski na studia ma same zalety.		
2.	Ostap nawet nie pomyślał, że Olga może go rzucić.		
3.	Egzaminy w Polsce są w tym samym czasie, co egzaminy na Ukrainie.		
4.	Olga nie jest pewna, na jaki kierunek studiów chce pójść.		
5.	Olga może podjąć decyzję w późniejszym terminie.		

II. Posłuchaj dialogu i uzupełnij luki.

...../ 7x0,5p. (3,5p.)

Mama: Hej, kochanie! Jak mija ci dzień?

Tata: W porządku, właśnie się obudziłem i niedługo **będę szedł**⁰ na szkolenie.

Mama: Ach, no tak. Zapomniałam o różnicy czasu. Jak szkolenia?

Tata: Świetnie! Wczoraj¹ przygotowali rewelacyjne warsztaty, nawet² mieli problemy z rozwiązywaniem zadań. Nasza grupa pracowała razem z³. Skończyliśmy jako pierwsi!

Mama: Fantastycznie!

Tata:⁴ byli zaskoczeni, a Francuzi chyba trochę⁵.

Mama: Ha, ha, ha! A jak nastroje wśród wszystkich?

Tata: Zajęcia są bardzo intensywne, więc jesteśmy⁶, ale też bardzo zadowoleni z efektów pracy. Kochanie, muszę kończyć, bo moi⁷ już są w holu hotelu i czekają na mnie. Uściskaj dzieciaki, zadzwonię późnym wieczorem!

Mama: Dobrze, kochanie! Całuję mocno!

III. Uzupełnij luki w tekście, wybierając najlepszą spośród podanych możliwości.

...../ 10x0,5p. (5p.)

Olga: Wrrr, ale jestem **wściekła**⁰.

Mama: Faktycznie córeczko, wyglądasz¹. Co się stało?

Olga: Mamo, nie wiem, co mam robić. Dyskutowałam już z Ostapem² na studia do Polski, ale on nie chce o tym słyszeć.

Mama: Dlaczego?

Olga: Jest bardzo zazdrosny, poza tym ciągle zagląda na mój profil na Facebooku, jest bardzo³.

Mama: Posłuchaj, myślę, że Ostap się boi, że jeżeli wyjedziesz do Polski, to nie będzie cię tak często spotykał lub, że znajdziesz nowego⁴.

Olga: Muszę z nim poważnie porozmawiać. Egzaminy mam już w⁵ miesiącu i nie wiem, co robić.

Mama: Córeczko jesteś bardzo mądrą,⁶ osobą. Nie rezygnuj ze swoich marzeń. Porozmawiaj z Ostapem, a może on też by się wybrał na studia do Polski. Na jaki kierunek chcesz⁷ egzaminów?

Olga: Jeszcze nie wiem.

Mama: A na⁸ uniwersytet? Warszawski czy jakiś inny?

Olga: Jeszcze się⁹ między Uniwersytetem Warszawskim, Uniwersytetem Muzycznym i Uniwersytetem Jagiellońskim.

Mama: Wydaje mi się, że każda z tych uczelni jest dobra.

Olga: Tak, ale z Krakowa można szybciej dostać się do Zakopanego, a tam można pojeździć na nartach, zjeść smaczny owczy serek –¹⁰, no i spotkać się ze starym znajomym.

Mama: Z Maćkiem? Oj, córeczko, córeczko! Teraz rozumiem, dlaczego Ostap tak się o ciebie martwi.

	A	B	C
0.	zadowolona	wściekła	szczęśliwa
1.	zdenerwowaną	jak zdenerwowana	na zdenerwowaną
2.	o wyjeździe	za wyjazd	po wyjazd
3.	wścibski	spostrzegawczy	przemądrzały
4.	znajomego	przyjaciela	druha
5.	przeszłym	tamtym	przyszłym
6.	przeczytaną	oczytaną	zainteresowaną
7.	zdawać	składać	pójść na
8.	który	jaki	czyj
9.	waham	nie myślę	nie znam
10.	żółty	oscypek	kwaśnicę

IV. Uporządkuj tekst „Legendy o Emilu”¹.

...../ 9x0,5p. (4,5p.)

A	Emil miał duży majątek i spełniał wszystkie swoje zachcianki wydając pieniądze w restauracjach i barach, gdzie opowiadał do rana historie ze swoich wypraw.
B	Swojego majątku pan profesor dorobił się na meksykańskich złożach naftowych i gdy wrócił zza oceanu, to został jednym z najbogatszych mieszkańców Lwowa, ale nie wrócił do pracy naukowej.
C	Kiedyś we Lwowie mieszkał pewien profesor. Był on znanym naukowcem, zajmował się między innymi filozofią, geologią i petrografią.
D	Studenci bardzo lubili lekcje profesora Emila, bo był on zapalonym podróżnikiem. Zawsze zachwycająco opowiadał o swoich odkryciach naukowych i młodzieńczych przygodach wśród Indian i poszukiwaczy złota w Ameryce Południowej i Meksyku.
E	Gdy profesor był już stary, zaczął zastanawiać się nad swoim życiem i zdecydował się pójść do zakonnika. Długo rozmawiał z bernardynem, a ten powiedział mu: „Emilu, ty sam wiesz, co jest przyczyną twojej nędzy. Opamiętaj się, człowieku. Masz jasny umysł, ale czas i pokusa są bezlitosne...”.
F	Emil tak zaniepokoił się po rozmowie z bernardyńskim mnichem, że bardzo rozboleła go głowa. Obok klasztoru znajdowała się apteka „Pod Węgierską Koroną”, do której poszedł po lekarstwo. Wnętrze było tak piękne i pełne atmosfery nauki, że Emil wcale nie miał ochoty z niej wychodzić.
G	Później Emil bezskutecznie starał się wrócić do nauki. A kiedy był już u schyłku lat, postanowił, że za ostatnie pieniądze zamówi lalkę aptekarza jako pamiątkę na wystawę do ukochanej apteki.
H	Wszyscy lubili Emila, bo ciekawiły ich jego przygody. Emil nie był też skąpy i zapraszał innych do wspólnego biesiadowania. Niektórzy zaczęli zapraszać profesora do gry w karty, od której bardzo szybko się uzależnił, tracąc dużą część swojego majątku.
I	Gdy przyszedł do domu, wypił lekarstwo i położył się. Niestety nie mógł zasnąć, bo w głowie cały czas słyszał słowa zakonnika.
J	I nie daremnie – lalkę na cześć profesora lwowianie pieszczotliwie nazwali Milkem. Mówi się, że jeśli podejdziesz się blisko do witryny, to można dostrzec, że oczyma Milka patrzy na świat nieszczęsna dusza profesora, która cały czas pragnie wspaniałych przygód.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
C									

¹Tekst legendy w oparciu o:

<http://secret.lviv.ua/pl/lehendy-lvova/62-legenda-o-emilu> [data dostępu: 24.11.2016].

V. Wybierz odpowiedni czasownik, a następnie wstaw go w odpowiedniej formie czasu przeszłego.

...../ 10x1p. (10p.)

Maksym (wziąć/brać) **wziął**⁰ wczoraj ze sobą do szkoły książkę, którą niedawno (dostać/dostawać)¹. Wiele razy już (przynieść/przynosić)² różne książki, ale ta była wyjątkowa i bardzo interesująca. Rodzice Maksyma nie (móc)³ od niej oderwać wzroku. Olga (czytać/przeczytać)⁴ ją przez cały wieczór. Maksym (postanowić/postanawiać)⁵ teraz pożyczyć ją Staszce. Przesyłka z książką (iść/pójść)⁶ bardzo długo, około miesiąca. (Przysłać/przysyłać)⁷ ją Maksymowi Łukasz i Marianna, którzy właśnie niedawno (wrócić/wracać)⁸ ze swojej podróży po Ameryce Południowej. Autorki książki (opisać/opisywać)⁹ faunę i florę Amazonki. W książce (być)¹⁰ wiele niesamowitych zdjęć.

VI. Napisz, jak możesz zareagować w poniższych sytuacjach.

...../ 6x1p. (6p.)

0. Widzisz, że mężczyzna wyrzuca na chodnik pustą puszkę po napoju.

Proszę pana, niech pan wyrzuci tę puszkę do kosza na śmieci.

1. Młodzi chłopcy siedzą przed tobą w kinie i bardzo głośno rozmawiają w czasie filmu.

.....

2. Twój kolega siedzi w ostatniej ławce i nie widzi, co nauczyciel pisze na tablicy.

.....

3. Dostałeś/łaś zaproszenie na urodziny kolegi / koleżanki z klasy, ale nie możesz na nie iść.

.....

4. Słyszysz, że twój kolega / koleżanka z klasy mówi o tobie niemiłe rzeczy.

.....

5. Jedziesz autobusem, do którego na przystanku wsiada starsza pani.

.....

6. Twój kolega / twoja koleżanka już od pół roku nie oddaje ci twojej ulubionej książki.

.....

VII. Wybierz **jeden** zestaw i napisz wypracowania na **obydwa** tematy.

Wykonanie zadania/ 8p.
Słownictwo/ 8p.
Poprawność gramatyczna/ 8p.
...../ 24p.

Zestaw I

a) Napisz zaproszenie dla swojego nauczyciela na przedstawienie teatru szkolnego, w którym grasz jedną z ról. (25 słów)

b) „Kto chce być silny i zdrowy jak ryba, musi owoce jeść i warzywa”. Napisz tekst argumentujący, co trzeba robić, żeby być zdrowym. (125 słów)

Zestaw II

a) Napisz ogłoszenie o akcji ekologicznej (na przykład zbiórka makulatury, sprzątanie pobliskiego lasu, dokarmianie ptaków zimą itp.) którą organizujesz w swojej szkole. (30 słów)

b) „Ostatnio byłem/ byłam w ...”. Napisz list do kolegi / koleżanki z relacją z wycieczki. (120 słów)

VIII. Odpowiedz na wszystkie pytania.

...../ 22p.

a) Co przedstawia ten rysunek?

b) Jaka jest twoja ulubiona książka? Powiedz, dlaczego warto ją przeczytać.

c) Zbliża się koniec roku szkolnego. Chciałbyś / chciałybyś zaprosić do siebie grupę kolegów i koleżanek, żeby razem świętować zdanie do następnej klasy i cieszyć się z wakacji. Porozmawiaj z mamą / tatą o swoim pomycie. Zaproponuj datę, powiedz, ile osób chcesz zaprosić, co chcielibyście robić, co jeść i pić. Zapewnij rodziców, że pomożesz im w przygotowaniach i sprzątaniu po imprezie.

Odpowiedzi do testu

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. - F, 2. - P, 3. - F, 4. - P, 5. - P.

II. Posłuchaj dialogu i uzupełnij luki.

1. Niemcy	5. zazdrośni
2. Japończycy	6. zmęczeni
3. Polakami	7. koledzy
4. Szwedzi	

III. Uzupełnij luki w tekście, wybierając najlepszą spośród podanych możliwości.

1. - c, 2. - a, 3. - a, 4. - b, 5. - c, 6. - b, 7. - a, 8. - a, 9. - a, 10. - b.

IV. Uporządkuj tekst „Legendy o Emilu”.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
D.	B.	A.	H.	E.	F.	I.	G.	J.

V. Wybierz odpowiedni czasownik, a następnie wstaw go w odpowiedniej formie czasu przeszłego.

1. dostał	6. szła
2. przynosił	7. Przyszłali
3. mogli	8. wrócili
4. czytała	9. opisywały
5. postanowił	10. było

VI. Napisz, jak możesz zareagować w poniższych sytuacjach.

Przykładowe odpowiedzi:

1. Proszę nie rozmawiać!
2. Powinieneś siedzieć bliżej tablicy.
3. Dziękuję za zaproszenie, ale niestety nie mogę przyjść.
4. Nie mów o mnie w ten sposób!
5. Proszę pani, niech pani usiądzie.
6. Czy mógłbyś mi w końcu oddać moją książkę?

VIII. Odpowiedz na wszystkie pytania.

Punktacja wypowiedzi ustnej (30 p.)

Wykonanie zadania (11 p.):

- a) opis fotografii 4 p.
- b) monolog 4 p.
- c) sytuacja komunikacyjna 3 p.

Poprawność gramatyczna (11 p.):

- a) poprawność gramatyczna 4 p.
- b) słownictwo 4 p.
- c) wymowa i intonacja 3 p.

TRANSKRYPCJA

9

I. Posłuchaj dialogu, a następnie zdecyduj, czy zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Olga: Ostap, co sądzisz o moim wyjeździe do Polski na studia?

Ostap: Nie wiem, to wszystko jest bardzo skomplikowane. Z jednej strony, to bardzo interesująca propozycja. Zdobyłabyś ciekawe doświadczenie, jeszcze lepiej nauczyłabyś się języka polskiego. Z drugiej strony byłabyś daleko od rodziny i przyjaciół.

Olga: Pewnie po jakimś czasie poznałabym nowych.

Ostap: A co ze starymi?

Olga: Nie martw się, nie zapomnę o starych przyjaciółach. Czy boisz się, że jak wyjadę do Polski, to cię zostawię?

Ostap: Nie, nawet mi to przez myśl nie przeszło, chociaż faktycznie trudno byłoby nam się tak często spotykać.

Olga: Ten wyjazd jest dla mnie bardzo ważny. Najbardziej zależy mi na dobrych studiach, ale oczywiście fajnie jest poznawać nowych ludzi. Odwiedzałabym Lwów przynajmniej dwa razy w miesiącu, ty też byś do mnie przyjeżdżał, więc myślę, że każdy weekend moglibyśmy spędzać razem.

Ostap: Olgo, to teraz tak ci się wydaje. Potem ja będę miał sesję egzaminacyjną w styczniu, ty w lutym i nie będziemy mieli tak dużo czasu dla siebie, ale oczywiście to twoja decyzja.

Olga: Ostap, a nie myślałeś, żeby też złożyć dokumenty na studia w Polsce?

Ostap: Wiesz, chciałbym studiować na Politechnice Lwowskiej, nie myślałem o wyjeździe.

Olga: A może spróbowałbyś się dostać na Politechnikę Warszawską?

Ostap: Jeszcze się zastanowię, porozmawiam z rodzicami. A na jaki kierunek chciałabyś zdawać?

Olga: Jeszcze nie wiem, ale chyba na Uniwersytet Muzyczny lub na prawo na Uniwersytecie Warszawskim.

Ostap: Tak, to faktycznie bardzo trudna decyzja. Czy musisz ją teraz podjąć?

Olga: Nie, będę miała sporo czasu, żeby się zastanowić.

Ostap: Jak to?

Olga: Jeżeli zdam egzaminy, to potem chciałabym jeszcze przez rok uczyć się języka polskiego i kultury polskiej na Rocznym Kursie Przygotowawczym, tak jest np. na Uniwersytecie Warszawskim, w tym czasie mogłabym się zastanowić, jaki kierunek wybrać.

Ostap: To świetny pomysł.

Olga: Ostap, to może ty też spróbujesz?

Ostap: Zastanowię się.